

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
ARBETSMARKNAD SAMT ARBETS- OCH LÖNEFÖRHÅLLANDEN

LÖNER

1960

DEL II

LANTARBETARE, INDUSTRIARBETARE M. FL.

SOCIALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1963

INLEDNING

TILL

Löner. Del. 2, Arbetare inom privat sektor / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1954-1986. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1952-1985.

1952-1960 utgiven av Socialstyrelsen.

1952 med titel: Löner : Lantarbetare, industriarbetare m fl.

1953-1981 med undertitel: Lantarbetare, industriarbetare m fl.

1982-1983 med undertitel: Lantarbetare, industriarbetare, butiks- och lagerpersonal inom varuhandel, restauranganställda m. fl.

Med innehållsförteckning, sammanfattning och parallelltitel på engelska: Wages. Part 2.

Utgavs parallellt med Löner. Del 1, Tjänstemän inom privat sektor.

Föregångare:

Lönestatistik årsbok för Sverige / Socialstyrelsen. – Stockholm, 1931-1953. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1929-1951.

Efterföljare:

Löner och sysselsättning inom privat sektor / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1987-1991. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1986-1990.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960.

Löner. Del 2, Lantarbetare, industriarbetare m.fl. 1960. – (Sveriges officiella statistik).

Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
ARBETSMARKNAD SAMT ARBETS- OCH LÖNEFÖRHÅLLANDEN

LÖNER

1960

DEL II

LANTARBETARE, INDUSTRIARBETARE M. FL.

SOCIALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1963

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
LABOUR MARKET AND CONDITIONS OF WORK AND WAGES

WAGES

1960

PART II

AGRICULTURAL AND INDUSTRIAL WORKERS, ETC.

SOCIAL WELFARE BOARD

STOCKHOLM 1963

ISAAC MARCUS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG

Förord

Föreliggande publikation omfattar de definitiva resultaten av socialstyrelsens statistiska undersökningar rörande löneförhållandena år 1960 för arbetare inom jordbruk, trädgårdsodling, skogsbruk, industri, byggnads- och anläggningsverksamhet, transportväsen m. m. Preliminära redogörelser har publicerats i Meddelande från socialstyrelsens byrå för löne- och selsättningsstatistik.

Kapitlen I—III och VIII—IX har utarbetats av t. f. förste aktuarien Vera Katz och kapitlen IV—VII av t. f. förste aktuarien Dagmar Witkowsky-Johnsson.

Stockholm i augusti 1962.

ERNST BEXELIUS

Leif Björk

Innehållsförteckning

Översättning till engelska av vissa termer	xiii		
Sammanfattning på engelska	xiv		
Text			
I. Arbetare inom jordbruk			
Primärmaterialet	1		
Löneutvecklingen åren 1954—1960	8		
Arbetstids- och löneförhållanden år 1960	9		
Förändringarna i antalet arbetstimmar och i lönesumman från år 1959 till år 1960	13		
II. Trädgårdsarbetare			
Primärmaterialet	14		
Arbetstids- och löneförhållanden år 1960	16		
III. Skogsarbetare			
IV. Arbetare inom egenlig industri			
Primärmaterialet	22		
Löneutvecklingen åren 1939—1960	25		
Löneläget år 1960	26		
V. Arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet			
Primärmaterialet	36		
Löneutvecklingen åren 1939—1960 .	37		
Löneläget år 1960	38		
VI. Arbetare vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten m. m.			
Primärmaterialet	39		
Löneläget år 1960	40		
VII. Arbetare inom staverirörelse			
VIII. Arbetare vid transportföretag			
Primärmaterialet	42		
Löner år 1960	45		
IX. Arbetare vid oljedistributionsföretag			
Primärmaterialet	45		
Löner år 1960	46		
Texttabeller			
<i>Arbetare inom jordbruk</i>			
Tab. A. Antal brukningsenheter ingående i undersökningen av lantarbetarnas löneförhållanden år 1960 . . .	2		
Tab. B. Redovisat och uppräknat antal arbetare vid undersökningen av lantarbetarnas löneförhållanden år 1960	4		
Tab. C. Uppräknat antal arbetare i olika yrkes- och löneformsgrupper vid undersökningen av lantarbetarnas löneförhållanden år 1960	5		
Tab. D. Förekomsten av ackordsarbete år 1960 för lantarbetare i åldern 18—64 år	6		
Tab. E. Ackordslönesummans fördelning på olika slag av ackordsarbeten år 1960	7		
Tab. F. Uppräknat antal arbetstimmar med fördelning efter yrkesgrupp och arealgrupp vid undersökningen av lantarbetarnas löneförhållanden år 1960	8		
Tab. G. Kollektivavtalens minimitimlöner, öre, åren 1954—1960 för fullt arbetsföra, dugliga och yrkesvana manliga lantarbetare (utan naturaförmåner), som fyllt 20 år . . .	9		
Tab. H. Genomsnittliga tim- och årsförtjänster åren 1954—1960 för lantarbetare i åldern 18—64 år . . .	10		
Tab. I. Tim- och årsförtjänsternas spridning åren 1954—1960 för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år (oavsett löneform)	11		
Tab. J. Löneutvecklingen åren 1946—1960 för lantarbetare och för andra arbetare	11		
<i>Trädgårdsarbetare</i>			
Tab. K. Redovisat och uppräknat antal arbetare vid undersökningen av trädgårdsarbetarnas löneförhållanden år 1960	14		
Tab. L. Genomsnittliga timförtjänster åren 1954—1960 för trädgårdsarbetare i åldern 18—64 år	17		
Tab. M. Timlöner vid arbete på ordinarie arbetstid för arbetare inom trädgårdsodlingen enligt kollektivavtalen för år 1960.	17		
Tab. N. Uppräknat antal arbetare i olika yrkes- och löneformsgrupper vid undersökningen av trädgårdsarbetarnas löneförhållanden år 1960. .	18		
Tab. O. Förekomsten av ackordsarbete år 1960 för trädgårdsarbetare i åldern 18—64 år	19		

Skogsarbetare

Tab. P. Skogsarbetarnas dagsförtjänster vintersäsongerna 1939/40-1960/61 enligt jägmästarnas uppgifter om den normala dagsförtjänsten i olika revir (ovägd genomsnitt)	20
Tab. Q. Skogsarbetarnas dagsförtjänster i olika län vintersäsongerna 1959/60 och 1960/61 enligt jägmästarnas uppgifter om den normala dagsförtjänsten i olika revir (eller delar av revir)	21

Arbetare inom egentlig industri

Tab. R. Redovisat antal arbetstimmar år 1960 inom olika industrigrupper	24
Tab. S. Redovisat antal arbetstimmar år 1960 i industristatistiken och i lönestatistiken	25
Tab. T. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för arbetare inom olika industrigrupper	30
Tab. U. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom olika industrigrupper	31
Tab. V. Sammansättningen av den genomsnittliga timförtjänsten år 1960 för vuxna arbetare inom olika industrigrupper	32
Tab. X. Genomsnittlig timförtjänst år 1960 för vuxna kvinnor i procent av timförtjänsten för vuxna män	33
Tab. Y. Relationstal för den genomsnittliga timförtjänsten år 1960 för vuxna arbetare inom olika dyrtorsgrupper	35

Arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet

Tab. Z. Genomsnittliga timförtjänster år 1939 och år 1951 samt åren 1954-1960 för vuxna manliga arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet	37
---	----

Arbetare inom stuverirörelse

Tab. Å. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna manliga arbetare inom stuverirörelse	42
--	----

Arbetare vid transportföretag

Tab. Ä. Genomsnittliga timförtjänster under andra kvartalet åren 1957-1960 för vuxna manliga chaufförer vid privata och statliga buss- och åkeriföretag	45
---	----

Diagram

Diagr. I. Ackordsvolym år 1960 för vuxna manliga arbetare inom vissa industrigrupper	28
Diagr. II. Övertidsarbetets omfattning år 1960 för vuxna manliga arbetare inom vissa industrigrupper	29
Diagr. III. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom dyrtorsgrupperna 2-5	34

Tabeller*Arbetare inom jordbruk*

Tab. 1. Lantarbetarnas fördelning efter antalet redovisade ordinarie arbetstimmar år 1960. Förekomsten av övertidsarbete	47
Tab. 2. Timförtjänsternas spridning år 1960 för lantarbetare i åldern 18-64 år	48
Tab. 3. Årsförtjänsternas spridning år 1960 för manliga lantarbetare i åldern 18-64 år	49
Tab. 4. Timförtjänsternas och årsförtjänsternas spridning år 1960 för manliga lantarbetare (oavsett löneform) i åldern 18-64 år på gårdar av olika storlek	50
Tab. 5. Timförtjänsternas sammansättning samt de kontanta timförtjänsterna vid tidlönsarbete på ordinarie arbetstid år 1960 för lantarbetare	51
Tab. 6. Timförtjänsternas sammansättning samt de kontanta timförtjänsterna vid tidlönsarbete på ordinarie arbetstid år 1960 för manliga lantarbetare i åldern 18-64 år (oavsett löneform) på gårdar av olika storlek	53
Tab. 7. Årsförtjänsternas sammansättning år 1960 för manliga lantarbetare i åldern 18-64 år	54

Trädgårdsarbetare

Tab. 8. Trädgårdsarbetarnas fördelning efter antalet redovisade arbetstimmar år 1960. Förekomsten av övertidsarbete	55
Tab. 9. Timförtjänsternas spridning år 1960 för trädgårdsarbetare	56

Tab. 10.	Timförtjänsternas sammansättning samt de kontanta timförtjänsterna vid tidlönsarbete på ordinarie arbetstid år 1960 för trädgårdsarbetare	57
Tab. 11.	Redovisat antal trädgårdsarbetare år 1960 i åldern 18—64 år samt genomsnittliga timförtjänster för dessa i olika lönegrupper och vid olika storleksgrupper av företag	58
Tab. 12.	Trädgårdsarbetarnas genomsnittliga årsförtjänster år 1960	59

Arbetare inom egentlig industri

Tab. 13.	Redovisat antal av vuxna arbetare utförda arbetstimmar (1 000-tal) samt förekomsten av ackords- och övertidsarbete år 1960 inom egentlig industri med fördelning efter industri- och dyrortsgrupp	60
Tab. 14.	Löneutvecklingen åren 1939—1960 för vuxna manliga arbetare inom egentlig industri	65
Tab. 15.	Löneutvecklingen åren 1939—1960 för vuxna kvinnliga arbetare inom egentlig industri	66
Tab. 16.	Löneutvecklingen åren 1939—1960 för arbetare inom egentlig industri	67
Tab. 17.	Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom egentlig industri	68
Tab. 18.	Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom egentlig industri med fördelning efter dyrortsgrupp	73
Tab. 19.	Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna industriarbetare i vissa större städer	78
Tab. 20.	Medeltal och indextal (samtliga industrigrupper = 100) för timförtjänsterna år 1960 (inkl. övertids- och skifttillägg samt helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner) för vuxna arbetare inom egentlig industri	81
Tab. 21.	Medeltal och indextal (samtliga industrigrupper = 100) för timförtjänsterna år 1960 (exkl. övertids- och skifttillägg samt helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner) för vuxna arbetare inom egentlig industri	84

Arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet

Tab. 22.	Uppräknat antal av vuxna manliga arbetare utförda arbetstimmar (1 000-tal) samt förekomsten av ackords- och övertidsarbete år 1960 inom byggnads- och anläggningsverksamhet med fördelning efter dyrortsgrupp	87
Tab. 23.	Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna manliga arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet	88
Tab. 24.	Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna manliga arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet med fördelning efter dyrortsgrupp	89
Tab. 25.	Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna manliga arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet i vissa större städer	90

Arbetare vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten m. m.

Tab. 26.	Redovisat antal av vuxna arbetare utförda arbetstimmar (1 000-tal) samt förekomsten av ackords- och övertidsarbete år 1960 vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten m. m. med fördelning efter verksamhetsområde	91
Tab. 27.	Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten m. m.	92
Tab. 28.	Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten m. m. med fördelning efter dyrortsgrupp	93

Arbetare vid transportföretag

Tab. 29.	Genomsnittliga timförtjänster under andra kvartalet 1960 för vuxna manliga, fast anställda arbetare vid privata buss- och åkeriföretag inom olika dyrortsgrupper	94
Tab. 30.	Genomsnittliga timförtjänster under andra kvartalet 1960 för vuxna arbetare (exkl. s. k. lör-	

VIII

dags-söndagsextra) i statlig buss- och åkeriverksamhet inom olika dyrortsgrupper 95

Tab. 31. Genomsnittliga timförtjänster under första halvåret 1960 för vuxna arbetare (exkl. s. k. lördags-söndagsextra) vid kommunala buss- och spårvägsföretag inom olika dyrortsgrupper..... 96

Arbetare vid oljedistributionsföretag

Tab. 32. Genomsnittliga timförtjänster under andra kvartalet 1960 för vuxna manliga, fast anställda arbetare vid oljedistributionsföretag inom olika dyrortsgrupper.. 97

Bilagor

1 och 2. Blankett och anvisningar för undersökningen av löneförhållandena för lantarbetare 99—102

3. Blankett och anvisningar för undersökningen av löneförhållandena för trädgårdsarbetare 103

4. Blankett och anvisningar för undersökningen av löneförhållandena för industriarbetare m. fl. 105

5. Blankett och anvisningar för undersökningen av löneförhållandena för byggnadsarbetare 107

Contents

<p>Translation of words occurring in the tables XIII</p> <p>English Summary XIV</p> <p>Text</p> <p>I. <i>Agricultural Workers</i></p> <p>Collection of data 1</p> <p>Wage developments 1954—1960 ... 8</p> <p>Hours of work and wages in 1960 . 9</p> <p>Changes in the number of hours worked and in the size of payrolls 1959—1960 13</p> <p>II. <i>Garden Workers</i></p> <p>Collection of data 14</p> <p>Hours of work and wages in 1960 .. 16</p> <p>III. <i>Forestry Workers</i> 20</p> <p>IV. <i>Workers in Mining and Manufacturing</i></p> <p>Collection of data 22</p> <p>Wage developments 1939—1960 ... 25</p> <p>Wages in 1960 26</p> <p>V. <i>Workers in Building and Construction</i></p> <p>Collection of data 36</p> <p>Wage developments 1939—1960 ... 37</p> <p>Wages in 1960 38</p> <p>VI. <i>Workers in Governmental Plants and Construction Works, etc.</i></p> <p>Collection of data 39</p> <p>Wages in 1960 40</p> <p>VII. <i>Workers in Stevedoring</i>..... 42</p> <p>VIII. <i>Workers in Motor Truck, Tramway and Omnibus Transport</i></p> <p>Collection of data 42</p> <p>Wages in 1960..... 45</p> <p>IX. <i>Workers in Petroleum Marketing</i></p> <p>Collection of data 45</p> <p>Wages in 1960..... 46</p>	<p>in various groups by occupation and method of payment in the survey of wages in agriculture in 1960 5</p> <p>Tab. D. Occurrence of piece-work among agricultural workers 18—64 years of age in 1960 6</p> <p>Tab. E. Distribution of piece-work payments on different kinds of piece-work 7</p> <p>Tab. F. «Blown-up» numbers of working hours by occupational group and size of farm in the survey of wages in agriculture in 1960 8</p> <p>Tab. G. Minimum hourly wages (öre), fixed by collective agreements for the years 1954—1960, of fully fit, capable and experienced male agricultural workers over 20 years of age (without payments in kind) 9</p> <p>Tab. H. Average hourly and annual earnings 1954—1960 of agricultural workers 18—64 years of age.... 10</p> <p>Tab. I. Dispersion of hourly and annual earnings 1954—1960 of male agricultural workers 18—64 years of age (irrespective of method of payment) 11</p> <p>Tab. J. Wage developments of agricultural workers and of other workers 1946—1960 11</p> <p><i>Garden Workers</i></p> <p>Tab. K. Reported and «blown-up» numbers of workers in the survey of wages of garden workers in 1960..... 14</p> <p>Tab. L. Average hourly earnings 1954—1960 of garden workers 18—64 years of age 17</p> <p>Tab. M. Hourly wages for normal working hours in horticulture according to the collective agreements for 1960 17</p> <p>Tab. N. «Blown-up» numbers of workers in various groups by occupation and method of payment in the survey of wages of garden workers in 1960 18</p> <p>Tab. O. Occurrence of piece-work among garden workers 18—64 years of age in 1960 19</p>
<p>Tables in text</p> <p><i>Agricultural Workers</i></p> <p>Tab. A. Number of farms in the survey of wages in agriculture in 1960 2</p> <p>Tab. B. Reported and «blown-up» numbers of workers in the survey of wages in agriculture in 1960 4</p> <p>Tab. C. «Blown-up» numbers of workers</p>	

Forestry Workers

Tab. P. Daily earnings of forestry workers during the winter seasons 1939/40—1960/61 according to reports by the regional forestry inspectors on normal daily earnings in various districts (unweighted averages) 20

Tab. Q. Daily earnings of forestry workers in various counties during the winter seasons 1959/60 and 1960/61 according to reports by the regional forestry inspectors on normal daily earnings in various districts (or parts of districts) 21

Workers in Mining and Manufacturing

Tab. R. Reported numbers of working hours in 1960 in various branches of industry 24

Tab. S. Reported numbers of working hours in 1960 accounted for in the statistics of industry and in the statistics of wages 25

Tab. T. Average hourly earnings in 1960 of workers in various branches of industry 30

Tab. U. Average hourly earnings in 1960 of adult workers in various branches of industry 31

Tab. V. Composition of average hourly earnings in 1960 of adult workers in various branches of industry 32

Tab. X. Average hourly earnings in 1960 of adult women, in percentages of average hourly earnings of adult men 33

Tab. Y. Relative figures of average hourly earnings in 1960 of adult workers in various cost-of-living zones 35

Workers in Building and Construction

Tab. Z. Average hourly earnings in 1939, 1951 and 1953—1960 of adult male workers in building and construction 37

Workers in Stevedoring

Tab. Å. Average hourly earnings in 1960 of adult male workers in stevedoring 42

Workers in Motor Truck, Tramway and Omnibus Transport

Tab. Ä. Average hourly earnings during the second quarter of 1957—1960 of adult male drivers in private and government omnibus and motor truck transport 45

Charts

Chart I. Frequency of piece-work performed in 1960 by adult male workers in certain branches of industry 28

Chart II. Frequency of overtime work performed in 1960 by adult male workers in certain branches of industry 29

Chart III. Average hourly earnings in 1960 of adult workers in cost-of-living zones 2—5 34

Tables

Agricultural Workers

Tab. 1. Distribution of agricultural workers by number of hours worked during 1960 for the reporting employer. Frequency of overtime work 47

Tab. 2. Dispersion of hourly earnings in 1960 of agricultural workers 18—64 years of age 48

Tab. 3. Dispersion of annual earnings in 1960 of male agricultural workers 18—64 years of age 49

Tab. 4. Dispersion of hourly and annual earnings in 1960 of male agricultural workers (irrespective of method of payment) 18—64 years of age on farms of various sizes 50

Tab. 5. Hourly cash earnings for time-work performed during normal working hours and the composition of hourly earnings in 1960 of agricultural workers 51

Tab. 6. Hourly cash earnings for time-work performed during normal working hours and the composition of hourly earnings in 1960 of male agricultural workers 18—

64 years of age (irrespective of method of payment) on farms of various sizes 53

Tab. 7. Composition of annual earnings in 1960 of male agricultural workers 18—64 years of age 54

Garden Workers

Tab. 8. Distribution of garden workers by number of hours worked during 1960 for the reporting employer. Frequency of overtime work 55

Tab. 9. Dispersion of hourly earnings of garden workers in 1960 56

Tab. 10. Hourly cash earnings for time-work performed during normal working hours and the composition of hourly earnings in 1960 of garden workers 57

Tab. 11. Reported number of garden workers 18—64 years of age and average hourly earnings in 1960 by zone and size of establishment 58

Tab. 12. Average annual earnings of garden workers in 1960 59

Workers in Mining and Manufacturing

Tab. 13. Reported number of working hours (in thousands) performed by adult workers and frequency of piece-work and overtime work in 1960 in mining and manufacturing by branch of industry and cost-of-living zone 60

Tab. 14. Wage developments 1939—1960 for adult male workers in mining and manufacturing 65

Tab. 15. Wage developments 1939—1960 for adult female workers in mining and manufacturing 66

Tab. 16. The development of wages of workers in mining and manufacturing 1939—1960 67

Tab. 17. Average hourly earnings in 1960 of adult workers in mining and manufacturing 68

Tab. 18. Average hourly earnings in 1960 of adult workers in mining and manufacturing in various cost-of-living zones 73

Tab. 19. Average hourly earnings in 1960 of adult industrial workers in certain large cities 78

Tab. 20. Averages and index numbers (all branches of industry = 100) of hourly earnings (incl. all wage supplements) for 1960 of adult workers in mining and manufacturing 81

Tab. 21. Averages and index numbers (all branches of industry = 100) of hourly earnings (excl. all wage supplements) for 1960 of adult workers in mining and manufacturing 84

Workers in Building and Construction

Tab. 22. »Blown-up» number of working hours (in thousands) performed by adult male workers and frequency of piece-work and overtime work in 1960 in building and construction by branch and cost-of-living zone 87

Tab. 23. Average hourly earnings in 1960 of adult male workers in building and construction 88

Tab. 24. Average hourly earnings in 1960 of adult male workers in building and construction in various cost-of-living zones 89

Tab. 25. Average hourly earnings in 1960 of adult male workers in building and construction in certain large cities 90

Workers in Governmental Plants and Construction Works, etc.

Tab. 26. Reported number of working hours (in thousands) performed by adult workers and frequency of piece-work and overtime work in 1960 in governmental plants and construction works, etc., by branch 91

Tab. 27. Average hourly earnings in 1960 of adult workers in governmental plants and construction works, etc. 92

Tab. 28. Average hourly earnings in 1960 of adult workers in governmental plants and construction works, etc., by cost-of-living zone 93

Workers in Motor Truck, Tramway and Omnibus Transport

Tab. 29. Average hourly earnings during the second quarter of 1960 of adult male workers in private omnibus and motor truck transport, by cost-of-living zone 94

Tab. 30. Average hourly earnings during the second quarter of 1960 of adult workers (excl. temporary weekend personnel) in governmental omnibus and motor truck transport, by cost-of-living zone 95

Tab. 31. Average hourly earnings during the first half of 1960 of adult workers (excl. temporary weekend personnel) in municipal omnibus and tramway transport, by cost-of-living zone 96

Workers in Petroleum Marketing

Tab. 32. Average hourly earnings during the second quarter of 1960 of adult male workers in petroleum marketing, by cost-of-living zone 97

Appendices

1 and 2. Questionnaire, with instructions, used in the survey of wages of agricultural workers 99—102

3. Questionnaire, with instructions, used in the survey of wages of garden workers 103

4. Questionnaire, with instructions, used in the survey of wages in mining and manufacturing . . . 105

5. Questionnaire, with instructions, used in the survey of wages in building and construction 107

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Intet finns att redovisa	—	Magnitude nil
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges	..	Data not available or too uncertain to be published

Translation of words occurring in the tables

ackordsarbete	piece-work	lön	wage, salary
ackordsvolym	frequency of piece-work	lönestatistik	wage (salary) statistics
antal	number	lönesumma	payroll, wage total
anställda	employees	lönesystem	method of payment, wage system
arbetare	wage earner, worker	löneutveckling	wage developments, trend of wages
arbetarkategori	category of workers	manliga	male
arbetsdagar	working days	medeltal	average
arbetsgivare	employer	minderårig	minor, juvenile
arbetsstimmar	hours of work	minst	at least
bensinstations-		mjölkerska	milkmaid
arbetare	filling station worker	murare	bricklayer
biljettförsäljare	seller of tickets	män	males
brukare	farmer, tenant farmer	naturaförmåner	payments (benefits) in kind
brukningsenhet	farm, holding	näringsgrupp	branch
chaufför	driver, chauffeur	olika	different, various
dagarbete	day-work	procent	per cent
dagsförtjänst	daily earnings	relativ	relative
djurskötare	cattleman	rättare	farm foreman
dyrortsgrupp	cost-of-living zone	samtliga	all
egentliga lantarbetare	farm workers proper	semesterlön	annual holiday pay
familjemedlemmar	members of the family	skifttillägg	extra shift pay
fördelning	distribution, breakdown	skogsarbetare	forestry worker
förekomst	frequency, existence, occurrence	specialarbetare	specialized worker
företagsenhet	establishment	spridning	dispersion
förändring	change	statlig	governmental
genomsnittlig timför-		storlek	size
tjänst	average hourly earnings	städer	towns, cities
grovarbetare	labourer	tid	time
grupp	group	tidlönsarbete	time-work
gruppering	classification	tillägg	supplement
gård	farm, holding	timme	hour
helgdagslön	public holiday pay	traktorförare	tractor operator
husbyggnadsarbetare	house-building worker	trädgårdsarbetare	garden worker
högst	not more than	uppgifter	reports, data
indextal	index number	uppgiftslämnare	reporting unit
individuell	individual	vissa	certain
jordbruk	agriculture	vuxna	adults
kollektivavtal	collective agreement	yrke	trade, occupation
kontant	cash	yrkesgrupp	occupational group
kvinnor	females	åkerareal	acreage
kön	sex	år	year
ladugårdsförman	cattle foreman	årsförtjänst	annual earnings
lagerarbetare	storeman	övertid	overtime
lantarbetare	farm worker, agricul- tural worker	övriga	other
län	county		

Summary

I. Agricultural Workers

Since 1937 the Social Welfare Board has compiled annual statistics of wages in agriculture, based on reports from farms.

For the 1954 survey a systematic sample of 4 324 farms was drawn from the farms included in the annual survey of acreage and livestock conducted by the Central Bureau of Statistics. The number of farms selected amounted to 1/168, 1/56, 1/28 and 1/7 respectively of the farms in the size-groups 2—10, 10—20, 20—50, and 50 hectares and over in the 1951 census of agriculture. In the surveys concerning the years 1955—1960 the same sample was used with the exception of 282 farms.

In the 1960 survey the Social Welfare Board received reports from 3 070 of the 4 042 farms selected. Before any computations of average earnings etc. were made, the numbers of workers reported from farms in the three lower size-groups were "blown up" to correspond to the estimated numbers which would have been obtained if the same sampling fraction and response rate had been applicable to these size-groups as to the farms with more than 50 hectares of arable land. The data on wages and hours were "blown up" in the same proportions. (The procedure is further described in *Löner 1954*, Part II, Appendix 1.) As a rule both the reported and the "blown-up" numbers are indicated in the tables. Thus the average hourly and annual earnings and the distribution of workers according to the in-

dividual hourly and annual earnings have been computed on the basis of these "blown-up" data.

Classifications and definitions. In the wage statistics the agricultural workers are classified in four groups according to the methods of payment:

- 1) Workers without payment in kind,
- 2) Workers with free board,
- 3) Workers with free board and lodging,
- 4) Workers with necessities of life and/or lodging.

The following occupational classification is used with regard to male workers:

- 1) Farm foremen (rättare),
- 2) Farm workers proper (egentliga lantarbetare),
- 3) Tractor operators (traktorförare),
- 4) Cattle foremen (ladugårdsförmän),
- 5) Cattlemen (djurskötare),
- 6) Specialized workers (specialarbetare),
- 7) Other workers (övriga arbetare).

The average hourly earnings (table 5) of a group of workers are computed as the quotient of the wage total paid to the group (excluding piece-work payments) and the corresponding sum of hours worked (excluding piece-work). The wage total comprises cash payments on a time-rate basis (including overtime), the value of payments in kind, annual holiday pay, commissions, etc. The median and quartile earnings (tables 2 and 4) are calculated on the basis of the individual average hourly earnings. The average annual earnings

(table 7) are calculated as the quotient of the wage total paid to the workers for the year (including piece-work payments) and the number of workers; these averages as well as the corresponding medians and quartiles (tables 3 and 4) only refer to workers with at least 250 working days during the year in the service of the reporting employer. Data on the development of earnings during the period 1954—1960 for the main groups of agricultural workers are given in table H.

Wages in 1960. Tables 2—4 show the dispersion of hourly and annual earnings in 1960 among various categories of agricultural workers 18—64 years of age. Table 6 gives the average hourly cash earnings for time-work performed during normal working hours and the composition of earnings in 1960 of male agricultural workers 18—64 years of age. Tables 5 and 7 show the average hourly and annual earnings for various groups of agricultural workers, covered and not covered by collective agreements.

Wages vary considerably with occupation, the method of payment, and the absence or presence of collective agreements. Male farm workers proper (18—64 years of age) earned on the average 4,33 kr per hour on farms covered by collective agreements, and 3,62 kr per hour on farms not so covered. For cattlemen without payments in kind the average hourly earnings were 4,77 kr on farms covered by collective agreements. The corresponding average annual earnings (only workers with at least 250 working days during the year) were 9 533 kr, 6 969 kr, and 12 180 kr respectively. Female farm workers proper (18—64 years of age) earned 3,65 kr per hour on farms covered by

collective agreements and 3,34 kr on farms not so covered.

II. Garden Workers

Since 1954 the statistics on wages in horticulture are based on a sample drawn from a list of horticultural establishments (market gardens, nursery-gardens, etc.) reported to the 1951 census of production, distribution, and services. Up to and including 1957 all the establishments with three or more wage earners and one tenth of the smaller establishments were included in the sample. In the 1958 survey the sample consisted of all previously selected establishments which had reported wage earners to the 1957 survey, and one tenth of those previously selected establishments which either had not reported wage earners or had not answered at all. In the 1959 and 1960 surveys the same sample was used, with the exception of establishments which had ceased to exist as independent units. In the 1960 survey the Social Welfare Board received reports from 565 employers on the wages of individual workers. The data concerning the establishments which in the 1958 survey had been selected with a probability of 1/10 and 1/100 were multiplied by 10 and 100, respectively. As a rule both the reported and the "blown-up" numbers of workers are indicated in the tables. The following occupational classification is used:

- 1) Garden foremen (förmän),
- 2) Skilled garden workers (yrkesarbetare),
- 3) Garden labourers (grovarbetare),
- 4) Apprentices (elever, lärlingar),
- 5) Specialized workers (specialarbetare).

The average hourly earnings of garden workers are calculated as the quotient of the wage total and the corresponding sum of hours worked. The wage total comprises cash payments for time-work and piece-work (including payments for overtime-work), the value of payments in kind, annual holiday pay, commissions, etc. The median and quartile hourly earnings are calculated on the basis of the individual hourly earnings. The average annual earnings of garden workers are calculated as the quotient of the wage total paid to the workers for the year and the number of workers; these averages only refer to workers with at least 250 working days during the year in the service of the reporting employer.

The average hourly earnings in 1960 of skilled male workers (18—64 years of age) covered by collective agreements were 4,71 kr and the average annual earnings 10 766 kr. The corresponding averages for skilled male workers (18—64 years of age) not covered by collective agreements were 4,48 kr and 9 783 kr respectively.

III. Forestry Workers

The regional forestry inspectors have reported to the Social Welfare Board estimates of the normal daily earnings of 1) fellers and 2) haulers (man and horse) employed in public forests by the Swedish Forest Service during the winter season 1960/61. The unweighted average of these estimates was 47 kr for fellers (50 kr in Northern Sweden). The corresponding averages for the winter season 1959/60 were 43 kr and 46 kr. The average of the estimates, weighted by the quantities felled, has been calculated

as 49 kr for fellers and 79 kr for haulers. In the survey of 1959/60 the corresponding figures were 45 kr and 74 kr.

IV. Workers in Mining and Manufacturing

Scope of survey and collection of data. Annual statistical investigations of the wages of workers in mining, manufacturing, and related industries have been carried out by the Social Welfare Board since 1918. These statistics are based on employers' reports. In 1954 the present procedure for the collection and tabulation of data was introduced. According to an agreement between the Social Welfare Board and the Swedish Employers' Confederation in that year, the Confederation collects wage data from the member firms engaged in mining and manufacturing, building and construction, inland transport, petroleum marketing, and stevedoring, while the Social Welfare Board collects corresponding data from firms not affiliated to the Confederation. The two sets of material are then jointly tabulated by the Social Welfare Board.

On the questionnaires used for the investigation of wages in mining and manufacturing in 1960, summary data on wages paid and man-hours worked were collected for the following groups of wage earners: adult male workers with a working week of 40 hours in underground work in mines etc.; adult male workers with a working week of 42 hours (not stopping at the end of the week); other workers (adult and minor, male and female).

For each of these groups information was requested concerning the total number of man-hours performed during the

	Average hourly earnings in 1960 (kronor)					
	Males			Females		
	a	b	c	a	b	c
Mining	7,19	7,37	7,97	3,58	3,64	3,84
Metal and engineering industries	5,92	6,04	6,58	4,27	4,30	4,69
Quarrying and manufacturing of stone, clay and glass products etc.	5,44	5,60	5,98	3,67	3,69	3,97
Wood industries (incl. furniture)	5,11	5,22	5,67	4,03	4,07	4,41
Pulp and paper industries	5,33	5,87	6,25	4,01	4,11	4,38
Printing and allied industries	5,87	6,51	6,92	4,29	4,38	4,67
Food manufacturing industries	5,09	5,30	5,68	3,96	4,04	4,36
Beverage and tobacco industries	5,16	5,31	5,85	4,28	4,32	4,78
Textile and clothing industries	4,70	4,85	5,33	3,79	3,83	4,17
Leather, fur and rubber product industries (incl. footwear)	5,41	5,52	5,96	3,94	3,96	4,29
Chemical industries	5,41	5,66	6,10	4,04	4,07	4,39
All industrial groups	5,64	5,84	6,32	3,96	4,01	4,35

year with breakdown by time-work and piece-work. Information was further requested concerning total wages paid with breakdown by basic wages on time-work and piece-work, overtime supplements, extra shift pay, public and annual holiday pay, and other wage supplements (e. g. payments in kind).

The reporting units were either firms, their local establishments or, in some cases, departments of establishments. The total number of man-hours reported (not including public enterprises, cf. chapter VI) amounted to 87,6 % of the number of man-hours reported in the Board of Trade's survey of industrial production and employment in 1960 (adult males: 905 613 000 hours, adult females: 175 206 000 hours, minors: 100 085 000 hours).

The main groups of the industrial classification used for mining and manufacturing are shown in the table on this page.

Changes in wages since 1939. The average hourly earnings (including supplements) of adult male wage earners in mining and manufacturing rose by 372 % from 1939 to 1960 (see table 16). The corresponding increase for adult

female wage earners was 418 %, and for minors (both sexes) 488 %. Between 1959 and 1960 the average increase in wages for adult male as well as adult female workers in mining and manufacturing was 7 % (see table 17).

Average hourly earnings in 1960. Three different averages of hourly earnings are computed: a) average hourly earnings from time-work and piece-work excluding any kind of wage supplements, b) including overtime supplements and extra shift pay and c) including overtime supplements, extra shift pay, holiday pay, and other wage supplements.

The table on this page shows the average hourly earnings a), b), and c) of adult workers in the main branches of industry. In table 17 corresponding data are given with a more detailed breakdown by branches of industry.

The average hourly earnings c) of adult male workers in all industrial groups amounted in 1960 to 6,32 kr.

The average hourly earnings c) of adult female workers were 4,35 kr or about 69 % of the average earnings of adult male workers.

The wage level is influenced by the occurrence of piece-work, which as a

rule gives higher hourly earnings than time-work. In mining and manufacturing as a whole, piece-work accounted for 63,7 % of the number of man-hours performed by adult male workers (see table 13). Piece-work is of relatively small importance in certain branches of the food industry and in the printing industry, while it is of great importance e. g. in sugar factories and refineries, shipyards, pulp factories, and paper mills. For adult male workers in mining and manufacturing the hourly earnings (excluding all wage supplements) from piece-work were 18 % higher than the earnings from time-work; the corresponding figure for adult female workers was 17 %.

When comparing the wage levels in different industries the location of the establishments with regard to cost-of-living zone should be taken into consideration.

Table 18 shows the average hourly earnings in 1960 in the various branches of industry by cost-of-living zone. The differences in hourly earnings between cost-of-living zones are considerable. In zone 2 (areas with the lowest cost-of-living level) the average hourly earnings (including all supplements) of adult male workers were 24 % lower than in zone 5 (the highest zone). For adult female workers the corresponding difference was 18 %.

V. Workers in Building and Construction

The statistics on wages in building and construction in 1960 refer to a "blown-up" number of 200 504 000 man-hours (not including workers employed by government agencies, cf. chapter VI). The material was collected by the

Social Welfare Board in co-operation with the Swedish Employers' Confederation (cf. p. XVI). Special questionnaires were sent to building firms, which were requested to provide information, i. a., on wages and hours for male workers, other than apprentices, with breakdown by occupational groups. Plumbers', electricians', painters', tanners', and glaziers' firms, as well as firms engaged in road and waterway construction, supplied the same type of information as firms in mining and manufacturing.

The average hourly earnings c) (including all supplements) in 1960 for adult male workers in all branches covered amounted to 8,32 kr.

In building firms the average hourly earnings c) (including all supplements) of adult male workers were 8,49 kr. The average hourly earnings b) (including overtime supplements and extra shift pay but excluding holiday pay and other wage supplements) of all adult male workers were 7,96 kr, while those of bricklayers were 9,03 kr, of carpenters 8,62 kr, and of labourers 7,53 kr.

In road and waterway construction the average hourly earnings c) (including all supplements) were 8,26 kr. in electricians' firms 7,70 kr, in plumbers' firms 7,38 kr, in painters' firms 9,91 kr, in glaziers' firms 6,87 kr, and in tanners' firms 8,29 kr.

Between 1959 and 1960 the average hourly earnings of adult male workers in building and construction industries increased by 8 %.

VI. Workers in Governmental Plants and Construction Works, etc., Covered by Collective Agreements

The Social Welfare Board has collected information on wages in 1960 in industrial establishments, construction

works, etc., operated directly by government agencies, such as the State Railways, the Post Office, the Telecommunications Office, the State Power Office, and the Services. Data were collected on the same kind of questionnaire as was used for private industrial establishments. The number of man-hours reported was about 93 812 000 for adult males and about 3 547 000 for adult females.

The average hourly earnings *c*) (including all supplements) amounted to 6,54 kr in 1960 for all adult male workers reported, and to 4,95 kr for adult female workers.

VII. Workers in Stevedoring

Data on wages in stevedoring in 1960 were collected by the Social Welfare Board in co-operation with the Swedish Employers' Confederation (cf. p. XVI). The reported number of man-hours amounted to 11 288 000. The average hourly earnings *c*) (including all supplements) amounted to 7,79 kr. Between 1959 and 1960 the earnings rose by 5 %.

VIII. Workers in Motor Truck, Tramway, and Omnibus Transport

Data on wages in motor truck and omnibus transport during the second quarter of 1960 were collected by the Social Welfare Board in co-operation with the Swedish Employers' Confederation as far as private enterprises were concerned. Corresponding data on governmental motor truck and omnibus transport were collected by the Social Welfare Board. Data concerning municipal tramway and omnibus transport were collected in co-operation with the Union of Swedish Towns and refer to the period 1st January—30th June.

Tables 29, 30 and 31 show the average hourly earnings (excluding and including overtime supplements and supplements for shift-work, etc.) of workers in private, governmental, and municipal motor truck, tramway, and omnibus transport. The figures in these tables are given with breakdown by occupational group and cost-of-living zone.

Figures are given in table *Ä* on average hourly earnings (including overtime supplements and supplements for shift-work, etc.) of adult male drivers according to surveys in the second quarter of 1957—1960. It should be noticed that the figures are influenced *i. a.* by the varying number of public holidays during the periods covered by the surveys.

IX. Workers in Petroleum Marketing

Data on wages in petroleum marketing during the second quarter of 1960 were collected by the Social Welfare Board in co-operation with the Swedish Employers' Confederation.

Table 32 shows the average hourly earnings (excluding and including overtime supplements and supplements for shift-work, etc.) of workers in petroleum marketing. The figures are given with breakdown by occupational group and cost-of-living zone.

Figures on the average hourly earnings (excluding and including overtime supplements and supplements for shift-work, etc.) of adult male drivers and filling station workers according to surveys in the second quarters of 1957—1960 are given in the table on page 46. It should be noticed that the figures are influenced *i. a.* by the varying number of public holidays during the periods covered by the surveys.

I. Arbetare inom jordbruk

Primärmaterialet

Urvalet av uppgiftslämnare. Metoderna för insamlingen av primärmaterialet till socialstyrelsens årliga statistik över lantarbetarnas löner har ändrats flera gånger sedan statistikens början år 1911. Uppgifter härom återfinns i Löner 1954, Del II, s. 1 och i tidigare årgångar av Lönestatistisk årsbok för Sverige (SOS).¹ Från och med undersökningen av lantarbetarlönerna under år 1954 har primärmaterialet insamlats enligt bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 26 november 1954 (nr 668) angående uppgifter till lantarbetarstatistiken. Enligt denna kungörelse skall socialstyrelsen utvälja de brukare av jordbruksfastighet, från vilka uppgifter skall inhämtas. Frågeblanketterna skall av socialstyrelsen utsändas direkt till brukarna och svaren skall insändas till hushållningssällskapen. Genom kungörelsen har hushållningssällskapen ålagts verka för att de av socialstyrelsen utsedda brukarna lämnar önskade uppgifter.

Uppgifter till undersökningen av lantarbetarnas löneförhållanden under år 1954 begärdes från 4 324 brukningsenheter med minst 2 hektar åker, som genom ett systematiskt urvalsförfarande uttagits ur statistiska centralbyråns primärmaterial till 1954 års arealinventering. En närmare beskrivning av urvalsmetoden har lämnats i Löner 1954, Del II, bilaga 1. Arealinventeringens primär-

material hade erhållits från ett antal brukningsenheter, som enligt ett systematiskt urvalsförfarande uttagits ur RLF:s (Riksförbundet Landsbygdens Folk) register över brukningsenheter i riket (se Jordbruksekonomiska Meddelanden 1954: 8, s. 299).

Vid de undersökningar som avsåg åren 1955—1960 har man i huvudsak använt samma urval av brukningsenheter som vid 1954 års undersökning. Till följd av de upplysningar som erhållits vid insamlingen av materialet har dock 282 av de ursprungligen utvalda brukningsenheterna uteslutits. Detta har skett enligt de regler som omtalats i Löner 1954, Del II, bilaga 1. Frågeblanketter för undersökningen av lantarbetarlönerna år 1960 utsändes i slutet av december 1960. Via hushållningssällskapen erhöll socialstyrelsen bearbetningsbara svar från 3 070 brukningsenheter. De ursprungliga urvalskvoterna (antalet ur arealinventeringens primärmaterial utvalda brukningsenheter i förhållande till det totala antalet brukningsenheter i fyra storleksklasser enligt 1951 års jordbruksräkning), antalet brukningsenheter i urvalet till undersökningen för år 1960, antalet bearbetningsbara blanketter samt svarsprocenterna i 1960 års undersökning framgår av tab. A. I denna tabell redovisas även antalet brukningsenheter för vilka uppgifter lämnats om lejda arbetare.

¹ Se Lönestatistisk årsbok för Sverige 1936, s. 9, och 1937, s. 11.

Tab. A. Antal brukningsenheter ingående i undersökningen av lantarbetarnas löneförhållanden år 1960

m. k. = med kollektivavtal

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Brukningsenheternas åkerareal, ha	Urvalskvot	Antal brukningsenheter i urvalet år 1960	Redovisat antal brukningsenheter = antal bearbetningsbara blanketter	Svarsprocent	Brukningsenheter med uppgift om lejda arbetare			
					Redovisat antal ¹		Uppräknat antal ¹	
					Totalt	Därav m. k.	Totalt	Därav m. k.
2—10.....	1 168	967	747	77,2	86	—	1 834	—
10—20.....	1 56	1 004	807	80,4	236	3	1 632	20
20—50.....	1 28	993	773	77,8	394	86	1 367	294
över 50	1 7	1 078	743	68,9	625	469	625	469
Totalt.....		4 042	3 070	76,0	1 341	558	5 458	783

¹ Angående skillnaden mellan redovisat och uppräknat antal, se s. 3.

Blanketten. Sedan år 1937 har lantarbetarstatistikens sakinhåll i huvudsak varit oförändrat. På frågeblanketten för år 1960 begärdes för varje arbetare uppgifter om kön, födelseår och yrke, antal arbetstimmar och kontant lön vid tidlönsarbete; rykt, förberedelse- och avslutningsarbeten samt ersättartjänstgöring på sön- och helgdagar skulle härvid redovisas för sig, och övrigt tidlönsarbete skulle redovisas med fördelning på ordinarie tid och övertid; dessutom begärdes uppgift om totalt antal arbetsdagar mot tidlön. Vidare skulle uppgift lämnas om kontant lön och antal arbetsdagar vid ackordsarbete, om semesterlön och semesterersättning, om provisioner och övriga kontanta ersättningar samt om fria naturaförmåner.

Skogsarbetare och arbetare vid maskinstationer skulle ej redovisas. Av lantarbetare utfört skogsarbete skulle medräknas endast om det utförts mot samma lön som jordbruksarbetet.

Särskilda uppgifter inhämtades om hur den kontanta lönen för ackordsarbete fördelades på olika poster för var och en av de arbetare som haft sådant arbete. Naturprodukter skulle av uppgiftslämnaren värderas enligt gällande marknadspriser. För fritt logi, fri kost och fri tvätt skulle anges under vilken tidsperiod respektive förmån åtnjuts. Vid fritt logi skulle dessutom redovisas, huruvida rummet varit enskilt eller delat, uppvärmt från central uppvärmningsanordning, försedd med wc, tvättställ etc. Liksom föregående år begärdes icke uppgifter om värdet av fri bostad. Uppgiftslämnaren skulle i stället lämna upplysning om bostadens kvalitet, storlek etc. Efter sin kvalitet skulle bostaden hänföras till en av fyra kvalitetsklasser, vilken jämte bostadens storlek och förekomsten av olika uppräknade bekvämlighetsdetaljer skulle anges på blanketten. Vid bearbetningen av de inkomna uppgifterna värderades förmånerna fritt logi, fri

kost och fri tvätt efter för hela riket gemensamma normer, vilka anslöt sig till i gällande kollektivavtal angivna nyttjanderättsavgifter m. m. Förmånen fri bostad värderades med användande av de i gällande kollektivavtal föreskrivna nyttjanderättsavgifterna för av arbetsgivare upplätta bostäder (av olika kvalitet och storlek). Det bör nämnas att de i kollektivavtalet angivna nyttjanderättsavgifterna höjts sedan föregående år. Blanketten innehöll även uppgifter bl. a. om gårdens areal och om förekomsten av kollektivavtal. Blankettens och anvisningarnas utseende framgår av bilagorna 1 och 2.

Materialets bearbetning. De 3 070 gårdar, från vilka socialstyrelsen erhållit användbara svar, uppdelades vid bearbetningen på fyra storleksklasser med ledning av uppgifter om respektive gårdars åkerareal enligt 1954 års arealinventering. Denna uppdelning, vilken motsvarar fördelningen på fyra urvalsgrupper (jfr s. 1 och tab. A), har bibehållits i de här återgivna redovisningar, där materialet grupperats efter gårdarnas (brukningsenheternas) storlek.

För varje redovisad arbetare stansades två typer av hålkort. Såväl urvalskvot som svarsprocent var olika för de fyra storleksklasserna av gårdar. Innan hålkortsmassan användes för bearbetning »uppräknades» (mångfaldigades) hålkorten i de tre mindre storleksklasserna, så att antalet par av hålkort inom varje klass blev lika med det antal arbetare, för vilka uppgifter uppskattningsvis skulle ha erhållits, om man i respektive klass haft samma urvalskvot och svarsprocent som i storleksklassen över 50 hektar åker. För arbetare med ackordsarbete stansades dessutom särskilda ackordskort, som uppräknades på

samma sätt som övriga kort. I var och en av de tre mindre storleksklasserna reproducerades sålunda hålkorten ett visst antal gånger. Reglerna för uppräknningen har beskrivits i Löner 1954, Del II, bilaga 1. I tabellerna rörande lantarbetarnas löner år 1960 anges för olika grupper av arbetare dels det redovisade antalet arbetare, varmed avses det antal arbetare för vilka användbara primäruppgifter erhållits, dels det uppräknade antalet arbetare. (Jfr s. 4—5.)

Gruppering efter yrke, löneform m. m. Arbetarna har indelats i tre åldersgrupper, nämligen arbetare under 18 år, arbetare i åldern 18—64 år och arbetare i åldern 65 år och däröver.

Den använda *yrkesgrupperingen* framgår av förspalten i tab. C. Endast arbetare redovisas i statistiken, således ej befallningsmän, inspektorer m. fl. »lantbrukstjänstemän». Arbetare som betecknats som skogsarbetare eller trädgårdsarbetare har ej medtagits. Yrkesbeteckningarna ansluter sig i huvudsak till kollektivavtalets indelning av arbetarna i anställningsgrupper. Undantag utgör gruppen »egentliga lantarbetare», som i kollektivavtalen för åren 1957—1960 benämnts »övriga utearbetare», och gruppen »traktorförare», som i avtalen delats i två grupper, »motorkunniga traktorförare» och »traktorförare». Då »övriga utearbetare» enligt nyssnämnda kollektivavtal har samma arbetsuppgifter som »egentliga lantarbetare» enligt 1956 års kollektivavtal, har benämningen »egentliga lantarbetare» bibehållits i föreliggande berättelse. Någon uppdelning av traktorförare i »motorkunniga traktorförare» och »traktorförare» har ej varit möjlig att göra. Arbetare som av uppgiftslämnaren benämnts fördrängar, körkarlar och dagsverkare har hänförs

Tab. B. Redovisat och uppräknat antal arbetare vid undersökningen av lantarbetarnas löneförhållanden år 1960

m. k. = med kollektivavtal

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Brukningsenheternas åkerareal, ha	Arbetare för vilka individuella uppgifter lämnats					Därav arbetare med uppgift om arbetstimmar				
	Redovisat antal		Uppräknat antal ¹			Redovisat antal		Uppräknat antal ¹		
	To- talt	Därav manl. arb. 18 —64 år	Totalt	Därav manl. arb. 18—64 år		To- talt	Därav manl. arb. 18 —64 år	Totalt	Därav manl. arb. 18—64 år	
				Totalt	Därav m. k.				Totalt	Därav m. k.
2—10	303	171	6 486	3 657	—	215	121	4 601	2 587	—
10—20	865	545	5 970	3 758	97	646	423	4 459	2 915	84
20—50	1 384	832	4 838	2 906	820	855	576	2 994	2 019	547
över 50	3 850	2 803	3 850	2 803	2 402	2 966	2 335	2 966	2 335	2 031
Totalt	6 402	4 351	21 144	13 124	3 319	4 682	3 455	15 020	9 856	2 662

¹ Se s. 3.

till gruppen »egentliga lantarbetare» och fodermarskar och stalldrängar till gruppen »djurskötare». Arbetare med både djurskötsel och annat arbete, vilka tidigare är redovisats inom en särskild yrkesgrupp, »arbetare med blandat arbete», har i 1960 års redovisning hänförs till den yrkesgrupp inom vilken de huvudsakligen varit sysselsatta. De arbetare som icke kunnat hänföras till en bestämd yrkesgrupp ingår i gruppen »övriga arbetare».

I kollektivavtalen mellan Svenska Lantarbetareföreningen och Svenska Lantarbetareförbundet finns sedan år 1948 endast lönesatser för arbetare utan naturaförmåner. I åtskilliga fall har dock naturaförmåner redovisats vid gårdar som uppgivits vara bundna av kollektivavtal. I statistiken har arbetarna med avseende på löneformen fördelats på fyra grupper, nämligen:

- 1) arbetare utan naturaförmåner,
- 2) arbetare med fri kost,
- 3) arbetare med kost och logi,

4) arbetare med livsförnödenheter och/eller bostad.

Arbetare vilkas naturaförmåner endast omfattat livsförnödenheter (såsom livsmedel och bränsle) till ett värde av högst 150 kr per år har förts till gruppen arbetare utan naturaförmåner.

Primärmaterialets storlek och sammansättning. Primärmaterialets storlek framgår av tab. A och B. Antalet brukningsenheter, för vilka uppgifter lämnats, samt antalet arbetare, som dessa uppgifter avser, betecknas som redovisat antal. Det uppräknade antalet brukningsenheter respektive arbetare har erhållits genom en skattning av det antal brukningsenheter respektive arbetare för vilka uppgifter skulle ha erhållits, om man i de mindre storleksklasserna haft samma urvalskvot (1/7) och samma svarsprocent (68,9) som i storleksklassen över 50 hektar åker (jfr s. 3). De uppräknade talen visar sålunda icke hur

Tab. C. Uppräknat antal arbetare¹ i olika yrkes- och löneformgrupper vid undersökningen av lantarbetarnas löneförhållanden år 1960

m. k. = med kollektivavtal, u. k. = utan kollektivavtal

	Antal arbetare								
	m. k.		u. k.		samtliga				
	Oavsett löneform	Utan natu-raför-måner	Oavsett löneform	Utan natu-raför-måner	Oavsett löneform	Utan natu-raför-måner	Med fri kost	Med kost och logi	Med livsförn. och/eller bostad
<i>Män 18—64 år</i>	3 319	3 059	9 805	5 026	13 124	8 085	4 086	720	233
Rättare	140	99	17	11	157	110	—	4	43
Egentliga lantarbetare ...	1 722	1 615	8 995	4 592	10 717	6 207	3 907	500	103
Traktorförare	760	725	293	253	1 053	978	20	33	22
Ladugårdsförmän	152	130	17	16	169	146	—	1	22
Djurskötare	420	378	184	78	604	456	18	93	37
Specialarbetare	63	60	150	57	213	117	93	—	3
Övriga arbetare	62	52	149	19	211	71	48	89	3
<i>Män 65 år o. däröver</i>	247	231	1 226	445	1 473	676	705	76	16
<i>Män under 18 år</i>	235	211	985	343	1 220	554	483	183	—
<i>Kvinnor 18—64 år</i>	1 005	991	3 627	2 661	4 632	3 652	930	44	6
Egentliga lantarbetare ...	946	937	3 537	2 626	4 483	3 563	894	25	1
Mjölkerskor	46	43	72	35	118	78	32	4	4
Hembiträden	—	—	14	—	14	—	—	14	—
Diskerskor	11	10	—	—	11	10	—	—	1
Övriga arbetare	2	1	4	—	6	1	4	1	—
<i>Kvinnor 65 år o. däröver</i> ..	15	15	73	55	88	70	14	4	—
<i>Kvinnor under 18 år</i>	66	66	541	471	607	537	63	7	—

¹ Se s. 3.

många brukningsenheter respektive arbetare som finns i de olika storleksklasserna. Däremot belyser de klassernas inbördes storleksförhållanden. Samma förfarande har använts vid samtliga här redovisade uppräkningsår.

I det antal brukningsenheter som redovisas i tab. A, kol. 4, ingår brukningsenheter för vilka uppgivits att någon lejd arbetskraft ej anlåtats under år 1960. Även dessa gårdar har medtagits vid beräkningen av svarsprocenten (jfr tab. A). Bearbetningsbara uppgifter har erhållits från 3 070 brukningsenheter med en åkerareal av minst 2 hektar. Detta motsvarar 1,1 % av hela antalet brukningsenheter med minst 2 hektar åker enligt 1956 års jordbruksräkning. Motsvarande procenttal blir för arealgrupperna 2—

10, 10—20, 20—50 och över 50 hektar åker respektive 0,4, 1,4, 2,6 och 9,8.

I tab. B återges dels det redovisade respektive uppräknade antalet arbetare, för vilka individuella uppgifter om arbetslön lämnats, även om antalet arbetstimmar ej redovisats (kol. 2—6), dels det redovisade respektive uppräknade antalet arbetare, för vilka även uppgift om antalet arbetstimmar lämnats (kol. 7—11). Beträffande ytterligare 429 arbetare har summariska uppgifter om löner redovisats till socialstyrelsen; dessa uppgifter har endast kunnat utnyttjas i tab. E (jfr s. 6).

Samtliga individuella uppgifter har utnyttjats vid utarbetandet av tab. C och D. Vid utarbetandet av tab. F liksom vid samtliga beräkningar rörande timföi

Tab. D. Förekomsten av ackordsarbete år 1960 för lantarbetare i åldern 18—64 år

m. k. = med kollektivavtal, u. k. = utan kollektivavtal

		Redo- visat antal arbeta- re	Upp- räknat antal arbeta- re ¹	Arbetare med ackords- arb. i % av hela antalet arbetare	Ackords- lönesum- man i % av hela lönesum- man	Därav på gårdar med en åkerareal av		
						2—20 ha	20— 50 ha	över 50 ha
Män	m. k.	2 650	3 319	26,6	5,4	..	8,9	4,7
	u. k.	1 701	9 805	15,6	8,1	13,4	6,3	2,2
	s:a	4 351	13 124	18,4	6,3	13,8	7,4	4,5
Rättare	m. k.	126	140	2,1	0,1	—	—	0,1
Eg. lantarbetare	m. k.	1 197	1 722	32,7	10,2	..	18,1	7,2
	u. k.	1 454	8 995	15,2	10,0	14,0	7,3	4,3
Traktorförare	m. k.	703	760	19,6	1,8	—	..	1,8
	u. k.	98	293	11,6	4,3	0,2
Ladugårdsförmän	m. k.	149	152	21,7	5,6	—	—	5,7
Djurskötare	m. k.	369	420	27,9	7,6	—	..	8,2
	u. k.	74	184	17,4	3,7	—
Specialarbetare	m. k.	63	63	12,7	2,2	—	—	2,2
Kvinnor	m. k.	661	1 005	63,2	69,1	..	83,5	61,8
	u. k.	529	3 627	30,4	54,5	55,6	54,6	43,9
	s:a	1 190	4 632	37,5	61,3	55,3	67,9	60,0
Eg. lantarbetare	m. k.	607	946	64,5	75,6	..	84,8	69,6
	u. k.	511	3 537	31,2	61,3	60,9	62,5	..

¹ S s. 3.

tjänster har man däremot endast använt uppgifter beträffande sådana arbetare, för vilka även uppgifter lämnats om antalet arbetstimmar vid tidlönsarbete.

Arbetare anställda under kortare tid förekommer i större utsträckning på mindre brukningsenheter än på större. En fördelning av antalet arbetare på brukningsenheter av olika storlek blir därför en annan än motsvarande fördelning av antalet arbetstimmar. Detta förhållande belyses av nedanstående tablå, vilken bygger på uppgifter avseende manliga arbetare i åldern 18—64 år, för vilka antalet arbetstimmar vid tidlönsarbete redovisats.

Lantarbetarnas fördelning efter yrke och löneform kan studeras i tab. C, som visar fördelningen oberoende av storleken av varje arbetares arbetsinsats. Olikheterna i arbetsinsatsernas storlek har däremot beaktats i tab. F. I denna tabell återges ett uppräknat antal arbetstimmar (exklusive ackordstimmar) för olika grupper av arbetare.

I tab. D belyses förekomsten av ackordsarbete år 1960 för lantarbetare i åldern 18—64 år. I tab. E visas hur ackordslönesumman fördelade sig på olika slag av ackordsarbeten vid gårdar av olika storlek (jfr s. 5).

Brukningens enheternas åkerareal, ha	Antal arbetare %	Antal arbetstimmar (exkl. ackord) %	Antal arbets- stimmar per arb. (exkl. ackord)
2—20	56	12	113
20—50	20	25	660
över 50	24	63	1 438
Samtliga	100	100	

Tab. E. Ackordslönesummans fördelning på olika slag av ackordsarbeten år 1960

m. k. = med kollektivavtal, u. k. = utan kollektivavtal.

Brukningsenheternas åkerareal, ha	Arbetare med ackordslön		Totalt utbetald ackordslön (uppräknad), kr	Därav, i %, för			
	Redo- visat antal	Upp- räknat antal ¹		mjök- ning	bet- sköttsel	hästsköttsel mot stycke- betalning	annat arbete
2—20	m. k.	4	27	..	—	—	—
	u. k.	208	2 408	1 165 192	5,0	53,8	—
	s:a	212	2 435	1 197 221	4,9	55,0	41,2
20—50	m. k.	178	622	792 386	2,1	96,4	—
	u. k.	300	1 051	709 509	3,9	75,1	—
	s:a	478	1 673	1 501 895	2,9	86,3	1,6
över 50	m. k.	1 199	1 199	1 414 725	29,0	49,1	0,9
	u. k.	142	142	119 942	1,8	57,9	0,5
	s:a	1 341	1 341	1 534 667	26,9	49,8	0,9

¹ Se s. 3.

Av tab. F framgår, hur det uppräknade antalet arbetstimmar (exklusive ackordstimmar) fördelade sig på olika yrkes- och arealgrupper vid arbete på ordinarie arbetstid och på övertid m. m. beträffande sådana arbetare, för vilka uppgifter lämnats om antalet arbetstimmar vid tidlönsarbete (jfr s. 5).

Mått på löneläget. I den statistiska redovisningen återges medeltal och spridningsmått, som beräknats med användande av det uppräknade (icke det ursprungligen redovisade) materialet. Genomsnittsförtjänster och spridningstal har endast beräknats för grupper med minst 50 redovisade arbetare.

I det följande redovisas dels genomsnittliga timförtjänster för olika grupper av lantarbetare, dels arbetarnas fördelning efter de individuella timförtjänsterna. De *genomsnittliga timförtjänsterna för olika grupper* av lantarbetare har beräknats på så sätt att lönesumman för samtliga arbetare inom respektive grupp dividerats med det antal arbetstimmar som mot tidlön utförts av dessa arbetare. Den *individuella timförtjänsten* har de-

finierats som kvoten mellan en arbetares lönesumma och det antal arbetstimmar han utfört mot tidlön. I lönesummorna har inräknats kontant lön vid tidlönsarbete (på ordinarie arbetstid och övertid, inklusive rykt, förberedelse- och avslutningsarbeten samt ersättartjänstgöring på sön- och helgdagar), värdet av eventuella naturaförmåner samt semesterlön och semesterersättning, provision o. dyl., men ej ackordslön. Lönebelopp för vilka motsvarande uppgifter om arbetstid saknas har ej medtagits.

Det bör framhållas att man vid redovisningen av arbetarnas fördelning efter timförtjänsternas storlek ävensom vid beräkningen av medianer¹ och kvartiler¹ för dessa förtjänster ej tagit någon hänsyn till variationerna i fråga om antalet utförda arbetstimmar och ej heller till den omständigheten att vissa arbetare kan ha varit anställda hos mer än en arbetsgivare under året.

¹ Om arbetare i en viss grupp ordnas i stigande följd efter förtjänstens höjd, är undre kvartilen, medianen och övre kvartilen den förtjänst, som uppnås eller överskrides av resp. 75, 50 och 25 % av samtliga arbetare. Hälften av arbetarna har löner som ligger mellan undre och övre kvartilen.

Tab. F. Uppräknat antal arbetstimmar med fördelning efter yrkesgrupp och arealgrupp vid undersökningen av lantarbetarnas löneförhållanden år 1960

m. k. = med kollektivavtal, u. k. = utan kollektivavtal

	Uppräknat antal arbetstimmar (1000-tal) exkl. ackordstimmar ¹								
	vid arbete på						vid rykt, förberedelse- och avslutningsarb., ersättartjänstgöring på sön- och helgdagar		
	ordinarie arbetstid ²			övertid ²					
	för arbetare		för samtliga arbetare	för arbetare		för samtliga arbetare	för arbetare		för samtliga arbetare
m. k.	u. k.	m. k.		u. k.	m. k.		u. k.		
<i>Män 18—64 år ..</i>	3 388	1 718	5 106	111	5	116	69	16	85
Yrkesgrupp:									
Rättare	233	27	260	9	0	9	3	0	3
Egentliga lantarbetare	907	1 192	2 099	22	2	24	20	13	33
Traktorförare ..	1 097	153	1 250	52	2	54	26	1	27
Ladugårdsför- män	276	24	300	4	0	4	3	1	4
Djurskötare	679	189	868	17	0	17	13	1	14
Specialarbetare	108	1	109	5	—	5	0	—	0
Övriga arbetare	88	132	220	2	1	3	4	—	4
Brukningsheter- nas åkerareal, ha:									
2—20	17	595	612	0	0	0	—	6	6
20—50	495	818	1 313	6	1	7	7	6	13
över 50	2 876	305	3 181	105	4	109	62	4	66
<i>Kvinnor 18—64 år</i>	81	165	246	0	0	0	1	—	1
Yrkesgrupp:									
Egentlig lantar- betare	53	118	171	0	—	0	0	—	0
Brukningsheter- nas åkerareal, ha:									
2—20	2	97	99	—	—	—	—	—	—
20—50	14	61	75	—	—	—	—	—	—
över 50	65	7	72	0	0	0	1	—	1

¹ Se s. 3. — ² Oavsett rykt, förberedelse- och avslutningsarbeten samt ersättartjänstgöring på sön- och helgdagar.

För olika grupper av lantarbetare redovisas förutom genomsnittliga timförtjänster även genomsnittliga årsförtjänster. De *genomsnittliga årsförtjänsterna* har beräknats genom att summan av arbetarnas förtjänster under året dividerats med antalet arbetare; vid dessa beräkningar har dock endast medtagits arbetare med minst 250 arbetsdagar under året hos den arbetsgivare som lämnat uppgifterna. Det bör observeras, att

ackordsförtjänster inräknats i årsförtjänsterna, ävensom redovisade förtjänster av tidlön utan uppgift om motsvarande antal arbetstimmar.

Löneutvecklingen åren 1954—1960

Kollektivavtalens lönesatser. På gårdar där arbetsgivaren tillhör Svenska Lantarbetarsamfundets förening och arbetarna Svenska Lantarbetareförbundet regleras

Tab. G. Kollektivavtalens minimitimlöner¹, öre, åren 1954—1960 för fullt arbetsföra, dugliga och yrkesvana manliga lantarbetare (utan naturaförmåner), som fyllt 20 år

År	Yrkesgrupp							
	Rättare		Egentliga lantarbetare ² (fr. o. m. år 1957 övriga utearbetare)	Traktorförare ³	Arb. med blandat arbete ⁴	Djurskötare i förmanställning		Djurskötare, även fodermarskar
	skolade	ej skolade				skolade	ej skolade	
1954	293	283	258	265	261	293	283	273
1955	323	313	288	295	291	323	313	303
1956	339	329	304	311	307	339	329	319
1957	369	348	323	332	326	369	348	338
1958	387	366	341	350	344	387	366	356
1959	394	373	348	358	351	394	373	363
1960	457	433	404	416	—	457	433	421

¹ I Västernorrlands och Jämtlands län var timlönen åren 1954—1960 4 öre högre. — ² Se s. 3. — ³ T. o. m. år 1956 kallades gruppen »motorkunniga traktorförare samt lastbilsförare». Detta är fr. o. m. år 1957 benämningen på

arbetare med speciell kompetens. Deras timlön var år 1960 9 öre högre än den i kolumnen angivna. Se s. 3. — ⁴ År 1960 har benämningen »arbetare med blandat arbete» utgått ur avtalet (se s. 4).

löner och arbetsförhållanden i nämnda organisationers »Kollektivavtal vid jordbruket», det s. k. riksavtalet, som gäller för hela landet med undantag av Norrbottens och Västerbottens län.

Lönesatserna åren 1954—1960 för vissa yrkesgrupper av manliga arbetare framgår av tab. G. För kvinnliga arbetare var avtalens minimitimlöner under åren 1954—1960 följande:

Minimitimlön, kr, för fullt arbetsför och duglig kvinnlig arbetare¹

1954	2,08	1958	2,81
1955	2,33	1959	2,87
1956	2,49	1960	3,43
1957	2,68		

¹ I Västernorrlands och Jämtlands län var timlönen åren 1954—1960 4 öre högre.

Löneutvecklingen enligt statistiken. I tab. H belyses utvecklingen av tim- och årsförtjänsterna åren 1954—1960 för vissa grupper av lantarbetare.

Beträffande manliga lantarbetare i ål-

dern 18—64 år, anställda vid gårdar bundna respektive ej bundna av kollektivavtal, redovisas i tab. I medianer och kvartiler för de individuella timförtjänsterna och årsförtjänsterna under åren 1954—1960.

I tab. J har uppgifter om löneläget åren 1946—1960 för lantarbetare sammanställts med motsvarande uppgifter för några andra arbetargrupper.

Arbetstids- och löneförhållanden år 1960

Arbetstidsförhållanden år 1960. Vissa uppgifter om övertidsarbetets omfattning lämnas i tab. 1. För manliga arbetare i åldern 18—64 år med övertidsarbete visas i tab. 1 nederst på s. 10 den relativa fördelningen efter antalet övertidstimmar under året.

I tab. 1 visas även för olika grupper arbetarnas relativa fördelning efter antalet arbetstimmar på ordinarie tid un-

Tab. H. Genomsnittliga tim- och årsförtjänster åren 1954—1960 för lantarbetare i åldern 18—64 år

År	Män										Kvinnor	
	Oavsett löneform		Eg. lantarb. utan naturaförmåner		Djurskötare utan naturaförmåner		Eg. lantarb. med fri kost		Eg. lantarb. med kost o. logi		Oavsett löneform	
	Öre resp. kr	Index-tal ¹	Öre resp. kr	Index-tal ¹	Öre resp. kr	Index-tal ¹	Öre resp. kr	Index-tal ¹	Öre resp. kr	Index-tal ¹	Öre resp. kr	Index-tal ¹
Timförtjänster, öre												
1954.....	284	100	280	100	309	100	267	100	232	100	185	100
1955.....	312	110	310	111	342	111	289	108	241	104	208	112
1956.....	332	117	325	116	365	118	296	111	265	114	233	126
1957.....	354	125	354	126	391	127	309	116	264	114	269	145
1958.....	374	132	365	130	412	133	325	122	307	132	278	150
1959.....	391	138	376	134	429	139	338	127	335	144	300	162
1960 ²	433	152	418	149	475	154	362	136	333	144	332	179
Årsförtjänster, kr												
1954.....	6 738	100	6 729	100	8 047	100	4 927	100	3 441	100
1955.....	7 386	110	7 332	109	8 848	110	5 230	106	3 274	95
1956.....	7 851	117	7 704	114	9 421	117	5 723	116	3 841	112
1957.....	8 338	124	8 271	123	10 167	126	5 600	114
1958.....	8 825	131	8 328	124	10 409	129	6 536	133	4 686	136
1959.....	8 939	133	8 463	126	10 640	132	6 853	139
1960 ²	9 747	145	9 461	141	12 031	150	6 534	133

¹ År 1954 = 100.² Viss förändring i yrkesgrupperingen har företagits i undersökningen avseende år 1960 (se s. 4).

der året hos den arbetsgivare, som lämnat uppgifterna. Fördelningarnas utseende bestäms i hög grad av att jordbruket sysselsätter ett stort antal tillfälliga arbetare, som endast arbetar någon kortare tid hos en och samme arbetsgivare. Några bestämda slutsatser om arbetarnas fördelning efter den »personliga» årsarbetstidens längd (i lantarbetaryrket) kan därför inte dras av fördelningarna i tab. 1. Ej heller kan den genomsnittliga

årsarbetstiden beräknas som kvoten mellan arbetstimmar och antal arbetare.

Lönerna år 1960. De genomsnittliga timförtjänsternas relativa förändring (%) från år 1959 till år 1960 för vissa grupper av lantarbetare i åldern 18—64 år framgår av tablan på s. 12. För såväl manliga som kvinnliga lantarbetare (oavsett yrke och löneform) steg den genomsnittliga timförtjänsten från år 1959

	Uppräknat antal manl. arb. 18—64 år med övertidsarbete ¹	Därav, i %, med följande antal övertidstimmar ² under år 1960)				
		högst 50	51—100	101—150	151—201 o. däröver	
Gårdar med koll.-avtal	1 313	44,5	23,5	15,1	8,6	8,3
» utan »	84	57,1	22,6	13,1	—	7,1
Samtliga gårdar	1 397	45,2	23,5	15,0	8,1	8,2

¹ Se s. 3. — ² Uppgifterna avser egentligt övertidsarbete mot tidlön (ej ersättartjänstgöring på söndag och helgdagar eller rykt och annat förberedelse- och avslutningsarbete).

Tab. I. Tim- och årsförtjänsternas spridning åren 1954—1960 för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år (oavsett löneform)

År	Arbetare med kollektivavtal			Arbetare utan kollektivavtal			Samtliga arbetare		
	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Timförtjänster, öre									
1954.....	277	292	312	252	299	325	258	295	319
1955.....	307	323	346	267	306	354	286	313	351
1956.....	326	344	367	288	322	371	300	333	371
1957.....	345	362	390	300	350	400	313	354	396
1958.....	365	384	410	313	363	400	333	374	405
1959.....	377	396	424	325	375	419	350	384	422
1960.....	423	446	476	350	400	456	375	420	464
Årsförtjänster, kr									
1954.....	6 660	7 230	8 080	4 160	5 660	6 940	5 840	6 890	7 790
1955.....	7 330	7 980	8 920	4 400	5 980	7 620	6 420	7 610	8 430
1956.....	7 760	8 460	9 410	4 900	6 780	8 030	6 880	7 980	9 070
1957.....	8 220	8 940	10 110	5 100	6 840	8 420	7 270	8 470	9 610
1958.....	8 540	9 310	10 500	5 050	7 070	8 630	7 760	8 890	10 070
1959.....	8 683	9 460	10 670	5 410	7 450	8 900	7 780	9 000	10 130
1960.....	9 640	10 570	12 035	5 000	7 270	9 250	8 330	9 990	11 490

Tab. J. Löneutvecklingen åren 1946—1960 för lantarbetare och för andra arbetare

Indexserierna avser genomsnittliga tim- respektive dagsförtjänster för vuxna manliga arbetare (i allmänhet 18 år och däröver)

År	Indextal (år 1946 = 100)					
	Timförtj. för lantarb. ¹	Timförtj. för trädgårdarb. ¹	Dagsförtj. för skogs-huggare	Timförtj. för arb. i jord- o. stenindustri, dyrortsgr. 1 o. 2, fr. o. m. år 1954	Timförtj. för arb. i träd-, dyrort-grupp 1 o. 2, fr. o. m. år 1954	Timförtj. för industriarbetare
1946.....	100	100	100	100	100	100
1947.....	109	114	115	116	115	114
1948.....	131	131	127	125	123	124
1949.....	136	136	136	130	127	128
1950.....	141	139	129	134	132	133
1951.....	161	161	163	162	159	161
1952.....	202	193	230	191	186	191
1953.....	205	201	219	198	195	200
1954.....	¹ 215	¹ 212	233	200	207	209
1955.....	236	234	249	219	225	226
1956.....	251	247	259	236	243	245
1957.....	268	262	274	252	257	260
1958.....	283	274	283	263	273	276
1959.....	296	284	291	276	286	289
1960.....	327	324	312	304	309	309

¹ Fr. o. m. år 1954 har nya urvalsförfaranden använts (jfr s. 1 och 14).

förtjänsten som årsförtjänsten vanligen är högre vid gårdar med kollektivavtal än vid gårdar utan kollektivavtal. För manliga egentliga lantarbetare i åldern 18—64 år utan naturaförmåner var sålunda den totala timförtjänsten ca 10 % högre på gårdar med kollektivavtal än på gårdar utan kollektivavtal. Föregående år var motsvarande skillnad ca 5 %.

Lönens variationer med gårdarnas storlek. I tab. 4 redovisas tim- och årsförtjänsternas spridning för olika grupper av manliga lantarbetare på gårdar i olika storleksklasser och i tab. 6 de genomsnittliga timförtjänsternas sammansättning på gårdar i olika storleksklasser. Det må erinras om att fördelningen på storleksklasser grundar sig på upp-

gifter från 1954 års arealinventering (jfr s. 3).

Av tabellerna framgår att den genomsnittliga timförtjänsten är högre på de större än på de mindre gårdarna såväl för arbetare med som för arbetare utan kollektivavtal.

Förändringarna i antalet arbetstimmar och i lönesumman från år 1959 till år 1960

I nedanstående tablå visas hur det totala antalet arbetstimmar (exkl. ackordstimmar) utförda av lejda arbetare och den totalt utbetalda lönesumman (inkl. ackordslön) förändrades från år 1959 till år 1960 på gårdar i olika storleksklasser. Redovisningen avser endast gårdar som lämnat uppgifter såväl till 1959 som till 1960 års undersökning.

Brukningsenheternas åkerareal, ha	Uppräknat antal arbetare med uppgift om arbetstimmar ¹		Förändring (1 %) av det totala antalet arbetstimmar (exkl. ackordstimmar) från 1959 till 1960	Förändring (1 %) av totalt utbetald lönesumma (inkl. ackordslön) från 1959 till 1960
	1959	1960		
2—20	8 327	7 944	— 5,4	— 5,6
20—50	2 992	2 655	— 10,8	— 4,2
över 50	2 774	2 897	— 5,4	+ 4,6
Samtliga brukningsenheter	14 093	13 496	— 6,8	+ 0,7

¹ Se s. 3.

II. Trädgårdsarbetare

Primärmaterialiet

Vid undersökningarna av trädgårdsarbetarnas löneförhållanden åren 1938—1953 skickades blanketter med anhållan om uppgifter beträffande arbetarnas löner och arbetstid till ett antal trädgårdsföretag enligt ett för ändamålet upplagt kortregister. För undersökningen av löneförhållandena år 1954 gjordes ett nytt urval av uppgiftslämnare. Ur primärmaterialiet till 1951 års företagsräkning uttogs alla trädgårdsföretag, där det redovisade antalet arbetare vid någon av fem olika tidpunkter under år 1950 uppgick till minst 3 (»större företag») och vart tionde av övriga företag (»mindre företag»). Trädgårdsanläggningsföretag medtogs icke. På detta sätt erhöles 3 178 adresser till trädgårdsföretag, vilka tillställdes blanketter för uppgifter om arbetarnas arbetstid och arbetslön. Det vi-

sade sig emellertid att 58 företag dubbelförts i denna adressförteckning. Enligt upplysningar som erhöles vid 1954—1957 års undersökningar hade vidare 440 av de ursprungligen utvalda företagen upphört.

Vid undersökningen avseende år 1958 skickades blanketter dels till samtliga »större företag» vilka lämnat uppgifter till undersökningen avseende år 1957 och haft anställda detta år (914 företag), dels till vart tionde av »större företag» som antingen icke lämnat uppgifter till undersökningen avseende år 1957 (87 företag) eller icke haft några anställda detta år (63 företag). Vidare tillskrevs bland »mindre företag» dels samtliga tidigare utvalda vilka lämnat uppgifter till undersökningen avseende år 1957 och haft anställda detta år (23 företag), dels vart

Tab. K. Redovisat och uppräknat antal arbetare vid undersökningen av trädgårdsarbetarnas löneförhållanden år 1960

m. k. = med kollektivavtal

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Företagens storlek ¹	Redovisat antal företag med uppgift om lejd arbetskraft	Arbetare för vilka individuella uppgifter lämnats				Därav arbetare med uppgift om arbetstimmar							
		Redovisat antal ²		Uppräknat antal ²		Redovisat antal ²		Uppräknat antal ²					
		Totalt	Därav manl. arb. 18-64 år	Totalt	Därav manl. arb. 18-64 år	Totalt	Därav manl. arb. 18-64 år	Totalt	Därav manl. arb. 18-64 år	Totalt	Därav manl. arb. 18-64 år	Totalt	Därav m. k.
1—5 arbetare ..	403	970	529	1 564	853	383	871	464	1 348	725	366		
6—10 » ..	85	617	290	617	290	186	590	275	590	275	172		
11 o. fler *	77	2 011	970	2 119	1 033	948	1 949	934	2 057	997	918		
Totalt	565	3 598	1 789	4 300	2 176	1 517	3 410	1 673	3 995	1 997	1 456		

¹ Storleksgrupperingen hänför sig till det antal arbetare för vilka individuella uppgifter lämnats vid undersökningen avseende år 1960. — ² Angående skillnaden mellan redovisat och uppräknat antal, se s. 15.

tionde bland tidigare utvalda företag vilka antingen icke lämnat några uppgifter avseende år 1957 (4 företag) eller icke haft några anställda detta år (13 företag). Sammanlagt tillskrevs sålunda 1 104 företag. Enligt uppgifter som erhållits vid insamlingen av material till undersökningarna för åren 1958 och 1959 hade av dessa 1 104 företag 58 »större» och 7 »mindre» företag upphört. Vid undersökningen avseende år 1960 tillskrevs de återstående 1 039 företagen. Av de 720 »större» och 20 »mindre» företag som lämnade bearbetningsbara uppgifter hade 565 under året haft lejd arbetskraft (se tab. K). Föreliggande redogörelse bygger på uppgifter från de sistnämnda företagen.

Blanketten. På den blankett, som användes vid undersökningen för år 1960, begärdes samma uppgifter som vid undersökningen avseende år 1959. Blankettens och anvisningarnas utformning framgår av bilaga 3. För varje arbetare efterfrågades kön, födelseår, yrke, antal arbetstimmar (med särredovisning av tidlönsarbete och ackordsarbete på ordinarie tid och på övertid m. m.), antal arbetsdagar, kontant lön (med särredovisning av olika löneelement) samt naturaförmånernas värde under året. Natura-

¹ I anslutning till kollektivavtalen indelades landet i följande lönegrupper (jfr tab. M):

Grupp A omfattade Stockholmstrakten, Göteborgstrakten samt arbetsplatser belägna inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Stockholmstrakten begränsades mot väster av länsgränsen, mot norr av en linje Stäket-Rosersberg-Vallentuna-Åkersberga, mot söder av en linje Södertälje-Tungelsta-Dalarö. Göteborgstrakten omfattade alla orter inom 3 miles radie, räknat från Gustaf Adolfs torg i Göteborg.

Grupp B omfattade de städer som ej ingick i lönegrupp A och deras omgivningar inom 2 miles radie, räknat från centrum i respektive stad.

Grupp C omfattade landet i övrigt.

förmånerna skulle värderas enligt på orten gällande skattetabell resp. marknadspris. Vidare begärdes uppgifter om förekomsten av kollektivavtal samt om vilken lönegrupp¹ företaget skulle hänföras till.

Materialets omfattning. Vid bearbetningen företogs en uppräknig av materialet beträffande de grupper av företag, som vid undersökningen avseende år 1958 utvalts med en sannolikhet av 1/10 respektive 1/100, på så sätt att man för varje arbetare vid ifrågavarande företag framställde 10 respektive 100 hålkort. Det må framhållas att den (med hänsyn till olika urvalskvoter) vägda genomsnittliga svarsfrekvensen vid undersökningen för år 1960 var ungefär densamma för »större» som för »mindre» företag (ca 58 %). I det följande avses med redovisat antal arbetare det antal för vilka bearbetningsbara uppgifter erhållits och med uppräknat antal arbetare det redovisade antalet arbetare + det vid uppräknningen tillagda antalet kort.

I tab. K, kol. 3—7, återges det redovisade respektive uppräknade antalet arbetare för vilka uppgifter om arbetslön lämnats även om den mot arbetslönen svarande arbetstiden ej redovisats. I kol. 8—12 återges det redovisade respektive uppräknade antalet arbetare för vilka även uppgift om antalet arbetstimmar lämnats.

De i tab. K angivna uppräknade talen avser icke att visa totalantalet arbetare inom trädgårdsnäringsen utan endast att belysa den inbördes relationen mellan antalet arbetare anställda vid företag tillhörande olika storleksgrupper. Det kan nämnas att enligt 1951 års företagsräkning fanns i hela riket 6 277 företag, tillhörande verksamhetsgrenarna trädgårdsodling samt träd- och plantskolor. Dessa

företag sysselsatte den 7 september 1951 10 117 arbetare.¹

Gruppering efter yrke. Genomsnittsförtjänster har beräknats för var och en av följande yrkesgrupper: förmän, yrkesarbetare, grovarbetare, elever och lärlingar samt specialarbetare. Till gruppen förmän har räknats sådana anställda som av arbetsgivaren benämnts »förmän» eller »trädgårdsmästare» och som under redovisningsåret fyllt minst 21 år. Med yrkesarbetare avses arbetare som arbetsgivaren betecknat som »trädgårdsarbetare» och som under redovisningsåret fyllt minst 21 år. »Trädgårdsarbetare» som inte fyllt 21 år har räknats till gruppen elever och lärlingar. Bland specialarbetare återfinns snickare, chaufförer m. fl. (Jfr anvisningarna till blanketten, s. 104.)

Mätt på löneläget. Liksom beträffande lantarbetarna har för trädgårdsarbetarna medeltal och spridningsmått beräknats med utgångspunkt från det uppräknade (icke det ursprungligen redovisade) antalet arbetare. Uppgifter återges i denna publikation enbart för grupper med minst 50 redovisade trädgårdsarbetare.

I det följande redovisas dels genomsnittliga timförtjänster för olika grupper av trädgårdsarbetare, dels arbetarnas fördelning efter de individuella timförtjänsternas storlek. De *genomsnittliga timförtjänsterna för olika grupper* av trädgårdsarbetare har beräknats på så sätt att lönesumman för samtliga arbetare inom respektive grupp dividerats med det antal arbetstimmar som utförts av dessa arbetare. Den *individuella timförtjänsten* definieras som kvoten mellan en viss arbetares lönesumma och det antal arbetstimmar han utfört. I lönesum-

morna har inräknats kontant lön vid tidlöns- och ackordsarbete (på ordinarie arbetstid och övertid), värdet av eventuella naturaförmåner, semesterlön och semesterersättning samt provision o. dyl. Lönebelopp för vilka motsvarande uppgifter om arbetstid saknats har ej medtagits.

För olika grupper av trädgårdsarbetare redovisas även *genomsnittliga årsförtjänster*. Dessa har erhållits genom att summan av arbetarnas totala förtjänster under året dividerats med antalet arbetare; härvid har endast medtagits uppgifter för arbetare med minst 250 arbetsdagar under redovisningsåret hos den arbetsgivare som lämnat uppgifterna. Liksom i timförtjänsterna inräknas i årsförtjänsterna kontant lön vid tidlöns- och ackordsarbete (på ordinarie arbetstid och övertid), värdet av eventuella naturaförmåner, semesterlön och semesterersättning samt provision o. dyl.

Arbetstids- och löneförhållanden år 1960

Arbetstidsförhållanden år 1960. Vissa uppgifter om övertidsarbetets omfattning (inklusive vaktjänstgöring o. dyl.) lämnas i de tre sista kolumnerna av tab. 8. I denna tabell visas även för olika grupper arbetarnas relativa fördelning efter det totala antalet arbetstimmar under året hos den arbetsgivare som lämnat uppgifterna.

Eftersom trädgårdsarbetet är mycket säsongbetonat, är många av trädgårdsföretagens arbetare anställda endast en kort tid. En och samma arbetare kan vidare ha varit anställd vid mer än ett trädgårdsföretag under året. Lönestatistikens primärmaterial ger ingen möjlighet att beräkna de enskilda arbetarnas

¹ SOS: 1951 års företagsräkning, tab. 1.

Tab. L. Genomsnittliga timförtjänster åren 1954—1960 för trädgårdsarbetare i åldern 18—64 år
m. k. = med kollektivavtal, u. k. = utan kollektivavtal

År	Män										Kvinnor	
	Samtliga		Därav								Samtliga	
			yrkesarb. m. k.		yrkesarb. u. k.		grovarb. m. k.		grovarb. u. k.			
	Öre	Index- tal ¹	Öre	Index- tal ¹	Öre	Index- tal ¹	Öre	Index- tal ¹	Öre	Index- tal ¹	Öre	Index- tal ¹
1954.....	312	100	318	100	291	100	292	100	267	100	237	100
1955.....	344	110	352	111	322	111	314	108	279	104	262	111
1956.....	363	116	372	117	333	114	341	117	298	112	278	117
1957.....	385	123	393	124	358	123	356	122	322	121	304	128
1958.....	403	129	407	128	387	133	371	127	342	128	307	130
1959.....	418	134	418	131	412	142	371	127	352	132	321	135
1960.....	477	153	471	148	448	154	440	151	361	135	385	162

¹ År 1954 = 100.

Tab. M. Timlöner vid arbete på ordinarie arbetstid för arbetare inom trädgårdsodlingen enligt kollektivavtalen för år 1960

Grupp A = Stockholmstrakten, Göteborgstrakten, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Grupp B = övriga städer. Grupp C = landet i övrigt. (Jfr not 1, s. 15.)

	Timlön. öre, för		
	grupp A	grupp B	grupp C
<i>I. Trädgårdsarbetare:</i>			
a) under 1:a utbildningsåret	249	244	240
..... { män kvinnor			
b) » 2:a »	289	282	278
..... { män kvinnor			
c) » 3:e »	334	325	320
..... { män kvinnor			
d) » 4:e »	377	369	362
..... { män kvinnor			
e) efter 4:e utbildningsåret	422	409	406
f) yrkeskunniga, som fyllt 21 år, med minst 4 års praktik	440	429	422
g) yrkeskunniga, som fyllt 24 år, med minst 7 års praktik	456	445	438
<i>II. Övriga arbetare:</i>			
a) män, som fyllt 18 men ej 20 år	400	388	382
b) » » 20 år	420	408	402
c) kvinnor, som fyllt 18 år	358	348	343

totala arbetstid under året i trädgårdsarbetyrket.

Lönerna år 1960. Både i Svenska Trädgårdsarbetsgivareföreningens och i Träd-

gårdsarbetsgivarnas Riksförbunds kollektivavtal med Svenska Lantarbetareförbundet indelas arbetarna i två huvudgrupper, nämligen »trädgårdsarbetare» och »övriga arbetare». Inom den först-

Tab. N. Uppräknat¹ antal arbetare i olika yrkes- och löneformsgrupper vid undersökningen av trädgårdsarbetarnas löneförhållanden år 1960

m. k. = med kollektivavtal, u. k. = utan kollektivavtal

	Antal arbetare						
	m. k.		u. k.		samtliga		
	Oavsett löneform	Utan naturaförmåner	Oavsett löneform	Utan naturaförmåner	Oavsett löneform	Utan naturaförmåner	Med naturaförmåner
<i>Män 18—64 år</i>	1 517	1 465	659	616	2 176	2 081	95
Förmän	175	148	50	42	225	190	35
Yrkesarbetare	815	798	306	281	1 121	1 079	42
Grovarbetare	376	371	273	267	649	638	11
Elever, lärlingar	59	58	18	14	77	72	5
Specialarbetare	81	79	10	10	91	89	2
Övriga arbetare	11	11	2	2	13	13	—
<i>Män 65 år och däröver</i>	77	75	61	58	138	133	5
<i>Män under 18 år</i>	199	198	113	109	312	307	5
<i>Kvinnor 18—64 år</i>	834	830	643	631	1 477	1 464	13
Förmän	2	2	—	—	2	2	—
Yrkesarbetare	440	436	229	223	669	659	10
Grovarbetare	383	383	403	401	786	784	2
Elever, lärlingar	9	9	8	7	17	16	1
Övriga arbetare	—	—	3	3	3	3	—
<i>Kvinnor 65 år och däröver</i>	11	11	22	22	33	33	—
<i>Kvinnor under 18 år</i>	104	103	60	59	164	162	2

¹ Se s. 15.

nämnda gruppen finns 7 olika anställningsgrupper. Av dessa har anställningsgruppen »yrkeskunniga manliga arbetare som fyllt 24 år med minst 7 års praktik» den högsta lönen. Landet indelas i tre lönegrupper.¹ Timlönesatserna i de olika lönegrupperna år 1960 för de olika anställningsgrupperna framgår av tab. M.

I tab. 9 återges dels medianer² och kvartiler² för de individuella timförtjänsterna inom olika grupper av trädgårdsarbetare, dels arbetarnas fördelning efter den individuella timförtjänst-

tens storlek. I tab. 10 och 11 samt i tab. L redovisas genomsnittliga timförtjänster år 1960 för olika grupper av trädgårdsarbetare. För manliga yrkesarbetare i åldern 18—64 år utgjorde den genomsnittliga timförtjänsten (inklusive värdet av naturaförmåner, semesterlön m. m.) år 1960 4,71 kr vid företag med kollektivavtal och 4,48 kr vid företag utan kollektivavtal (se tab. 10). Detta betyder en ökning med ca 13 respektive 9 % sedan föregående år. För grovarbetare i åldern 18—64 år uppgick timförtjänsten år 1960 till 4,40 kr. vid trädgårdsföretag med kollektivavtal och till 3,61 kr vid övriga företag.

¹ Se not 1. s. 15.

² Se not 1. s. 7.

Tab. O. Förekomsten av ackordsarbete år 1960 för trädgårdsarbetare i åldern 18—64 år

m. k. = med kollektivavtal, u. k. = utan kollektivavtal

		Arbetare med uppgift om arbetstimmar		Arbetare med ackordsarbete i % av hela antalet arbetare med uppgift om arbetstimmar	Ackordslönesumman i % av hela lönesumman
		Redovisat antal ¹	Uppräknat antal ¹		
Män	m. k.	1 267	1 456	8,0	2,0
	u. k.	406	541	1,1	0,8
	s:a	1 673	1 997	6,1	1,8
Förmän	m. k.	136	145	4,1	1,8
Yrkesarbetare	m. k.	664	799	5,0	0,8
	u. k.	219	237	1,3	0,7
Grovarbetare	m. k.	321	366	16,4	8,5
	u. k.	129	237	0,4	0,1
Elever, lärlingar	m. k.	58	58	6,9	2,4
Specialarbetare	m. k.	77	77	7,8	1,2
Kvinnor	m. k.	749	830	17,1	17,1
	u. k.	415	577	2,4	0,6
	s:a	1 164	1 407	11,1	13,6
Yrkesarbetare	m. k.	367	439	5,7	2,7
	u. k.	141	186	—	—
Grovarbetare	m. k.	371	380	30,8	38,3
	u. k.	264	381	3,7	1,9

¹ Se s. 15.

Löneutvecklingen sedan år 1954 belyses av uppgifterna i tab. L. Indextalen i tabellen visar att den genomsnittliga timförtjänsten för manliga trädgårdsarbetare i åldern 18—64 år stigit med 53 % från år 1954 till år 1960. Löneutvecklingen för trädgårdsarbetare i jämförelse med löneutvecklingen för andra arbetargrupper kan studeras i tab. J.

Vid trädgårdsföretag med kollektivavtal var genomsnittsförtjänsterna för de olika yrkesgrupperna högre än vid före-

tag utan kollektivavtal. Det stora flertalet trädgårdsarbetare hade enbart konstant lön. Uppgifter om förekomsten av naturaförmåner för olika grupper av trädgårdsarbetare lämnas i tab. N.

I tab. 10 visas de genomsnittliga timförtjänsternas sammansättning. Uppgifter om förekomsten av ackordsarbete för olika yrkesgrupper av trädgårdsarbetare lämnas i tab. O. I tab. 12 redovisas genomsnittliga årsförtjänster år 1960 för olika grupper av trädgårdsarbetare.

III. Skogsarbetare

Socialstyrelsen har sedan år 1918 utarbetat en årlig statistik över förtjänstläget för skogsarbetare. Statistiken grundar sig på uppgifter från jägmästarna i de olika reviren om den normala dagsförtjänsten under vintersäsongen för huggare och körare.

För vintersäsongen 1960/61 liksom för vintersäsongen 1959/60 skulle jägmästarna insända uppgifter avseende domänverkets egna avverkningar inom respektive revir. Härvid skulle uppges, hur stor den normala dagsförtjänsten (inklusive gångtids- och bortaliggningsersättning samt svårighetstillägg) kunde anses ha varit för vana skogsarbetare; uppgifter-

na skulle avse dels huggare och dels körare (en häst och en karl). Uppgifter skulle även lämnas om den egna avverkningens storlek (i skogskubikmeter).

I tab. P återges ovägdade genomsnitt av huggarnas och körarnas normala dagsförtjänster enligt jägmästarnas uppgifter alltsedan vintersäsongen 1939/40.

För säsongerna 1959/60 och 1960/61 redovisas i tab. Q för olika län, för norra Sverige och för hela riket dels ovägdade genomsnitt av de uppgivna dagsförtjänsterna, dels genomsnitt som vägts med de avverkade kvantiteter som redovisats för varje revir. Genomsnittet har i tabellen avrundats till hela kronor. Då av-

Tab. P. Skogsarbetarnas dagsförtjänster vintersäsongerna 1939/40–1960/61 enligt jägmästarnas uppgifter om den normala dagsförtjänsten i olika revir (ovägdade genomsnitt)

Vintersäsong	Huggare			Körare (häst och karl)		
	Kr per dag	Indextal		Kr per dag	Indextal	
		1939/40 = 100	Föreg. år = 100		1939/40 = 100	Föreg. år = 100
1939/40	7,73	100	112	14,46	100	112
1940/41	8,97	116	116	17,42	120	120
1941/42	10,62	137	118	20,93	145	120
1942/43	12,52	162	118	24,15	167	115
1943/44	12,62	163	101	24,63	170	102
1944/45	12,50	162	99	23,82	165	97
1945/46	13,77	178	110	26,63	184	112
1946/47	15,89	206	115	30,94	214	116
1947/48	17,42	225	110	31,82	220	103
1948/49	18,74	242	108	33,89	234	107
1949/50	17,76	230	95	32,46	224	96
1950/51	22,38	290	126	39,01	270	120
1951/52	31,62	409	141	53,15	368	136
1952/53	30,15	390	95	50,18	347	94
1953/54	32,04	414	106	53,26	368	106
1954/55	34,23	443	107	57,03	394	107
1955/56	35,73	462	104	59,54	412	104
1956/57	37,71	488	106	62,47	432	105
1957/58	38,92	503	103	64,41	445	103
1958/59	40,07	518	103	64,91	449	101
1959/60	43,02	557	107	69,24	479	107
1960/61	47,49	614	110	74,54	515	108

Tab. Q. Skogsarbetarnas dagsförtjänster i olika län vintersäsongerna 1959/60 och 1960/61 enligt jägmästarnas uppgifter om den normala dagsförtjänsten i olika revir (eller delar av revir)

Län	Antal uppgifter för helt revir eller del av revir 1960/61	Huggare				Körare (häst och karl)			
		Ovägda genomsnitt		Med avverkade kvantiteter vägda genomsnitt		Ovägda genomsnitt		Med avverkade kvantiteter vägda genomsnitt	
		Kr per dag		Kr per dag		Kr per dag		Kr per dag	
		1959/60	1960/61	1959/60	1960/61	1959/60	1960/61	1959/60	1960/61
Stockholms	2	37	29	37	39	58	65	58	65
Uppsala	1	38	39	38	39	61	69	61	69
Södermanlands	2	42	40	41	40	55	63	55	63
Östergötlands	5	36	42	37	42	51	59	51	60
Jönköpings	4	37	43	38	45	56	61	57	62
Kronobergs	3	40	44	41	46	59	68	61	71
Kalmar	6	39	43	39	43	53	56	53	56
Gotlands	1	40	40	40	40	55	60	55	60
Blekinge	1	50	55	50	55	80	80	80	80
Kristianstads	3	44	47	45	48	63	65	65	67
Malmöhus	1	40	42	40	42	70	65	70	65
Hallands	1	35	40	35	40	50	56	50	56
Göteborgs och Bohus	1	41	46	41	46	58	56	58	56
Älvsborgs	3	38	43	38	42	55	61	55	59
Skaraborgs	4	40	45	41	46	55	60	54	57
Värmlands	2	39	46	38	48	67	71	66	71
Örebro	7	39	44	49	46	57	59	57	61
Västmanlands	5	39	46	41	46	56	64	57	64
Kopparbergs	8	52	56	51	54	71	75	70	71
Gävleborgs	5	43	47	43	48	71	76	73	78
Västernorrlands	4	39	43	39	42	72	76	73	76
Jämtlands	7	38	44	38	43	66	73	67	72
Västerbottens	19	46	50	46	50	82	85	82	86
Norrbottnens	23	48	53	48	53	85	94	85	94
Hela riket	118	43	47	45	49	69	75	74	79
Därav norra Sverige (Värmland, Dalarna och Norrländ)	68	46	50	46	51	73	84	80	85

verknigen per revir i genomsnitt var större i norra Sverige än i riket i övrigt, samtidigt som förtjänstnivån låg högre i

norra Sverige, blir de vägda genomsnittet av samtliga uppgifter (»hela riket») högre än de ovägda.

IV. Arbetare inom egentlig industri

Sedan år 1918 har socialstyrelsen årligen verkställt statistiska undersökningar angående löneläget för arbetare inom industri och angränsande verksamhetsområden. Statistiken har i huvudsak baserats på summariska uppgifter från arbetsgivare om löner och arbetstid för hos dem anställda arbetare.

För att erhålla snabbare information om löneutvecklingen för industriarbetare har socialstyrelsen sedan år 1947 även företagit undersökningar beträffande utförda arbetstimmar och utbetalda lönesummor inom egentlig industri under en avlöningsperiod i var och en av månaderna februari, maj, augusti och november, (den s. k. kvartalsstatistiken). Resultaten har redovisats i Sociala Meddelanden, Statistisk Information (en gång i kvartalet) och i Meddelande från socialstyrelsens byrå för löne- och sysselsättningsstatistik (tidigare benämnd Meddelande från socialstyrelsens utredningsbyrå).

I detta kapitel ges en redogörelse för löneförhållandena år 1960 och för den föregående löneutvecklingen i fråga om arbetare inom den egentliga industrin inklusive arbetare anställda vid aktiebolag, i vilka staten äger alla eller en del av aktierna, men exklusive arbetare vid statliga verkstäder och skeppsvarv m. m. Uppgifter om löneförhållandena för arbetare vid statliga verkstäder och skeppsvarv m. m. lämnas i kap. VI.

Primärmaterialiet

Primärmaterialiets insamling. Till och med år 1953 inhämtades uppgifter om löneförhållandena för arbetare inom in-

dustri m. m. antingen direkt från arbetsgivare, som fanns upptagna i ett inom socialstyrelsen förefintligt adressregister, eller i vissa fall genom förmedling av arbetsgivarorganisationer.

Socialstyrelsens adressregister har upprättats med hjälp av uppgifter från kommerskollegii industristatistiska undersökningar samt 1951 års företagsräkning, från länsarbetsnämnderna och från industri- och adresskalendrar samt från förteckningar över företag, anslutna till olika arbetsgivarorganisationer. Registret har kontinuerligt kompletterats men har ej kunnat hållas helt aktuellt.

I syfte att minska företagens arbete med att lämna statistiska uppgifter samt att rationalisera bearbetningen av dessa uppgifter träffade socialstyrelsen och Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) den 15 maj 1954 en överenskommelse om arbetsfördelning i fråga om den regelbundet återkommande officiella lönestatistiken för industriarbetare m. fl. Denna överenskommelse, som återges i Löner 1954, del II (s. 112), godkändes av Kungl. Maj:t genom beslut den 10 december 1954 och gäller tills vidare. Överenskommelsen har tillämpats vid insamlingen och bearbetningen av material till arbetarlönestatistiken från och med undersökningen för år 1954. Samarbetet har beträffande flertalet av de till SAF anslutna förbunden avsett uppgifter om löneförhållandena under hela året samt beträffande Biltrafikens Arbetsgivareförbund och Petroleumbranschens Arbetsgivareförbund uppgifter för ett kvartal (jfr kap. VIII och IX).

Uppgifter från företag anslutna till SAF har insamlats av SAF och uppgifter

från andra företag har insamlats av socialstyrelsen. Efter granskning och kod-sättning har uppgifterna överförts till hålkort, varefter en bearbetning företags av den totala hålkortsmassan för respektive år. Denna metod har tillämpats beträffande företag inom egentlig industri, byggnads- och anläggningsverksamhet (jfr kap. V), stuverirörelse (jfr kap. VII) samt beträffande transportföretag (jfr kap. VIII) och oljedistributionsföretag (jfr kap. IX).

Uppgiftsblanketterna. För insamlingen av uppgifter om löneförhållandena under år 1960 från företag inom egentlig industri m. m. använde socialstyrelsen en blankett av i stort sett samma utformning som tidigare år. Blanketten jämte därtill fogade anvisningar återges i bilaga 4. På blanketten inhämtades summariska uppgifter om medelantal arbetare under år 1960, antal utförda arbetstimmar (inkl. övertid och skifttid) med fördelning på tidlönsarbete och ackordsarbete samt antal övertidstimmar, arbetslön vid tidlönsarbete och arbetsförtjänst vid ackordsarbete (exkl. övertids- och skifttillägg), övertidstillägg, skifttillägg och tillägg för förskjuten eller obekvämlig arbetstid, helgdagslön (helgdagsersättning), semesterlön (semesterersättning) samt övriga förmåner. Särredovisning begärdes för olika kategorier av arbetare, nämligen (D) vuxna manliga arbetare vid arbete under jord i gruvor och stenbrott med 40-timmarsvecka och (C) vuxna manliga arbetare vid helkontinuerlig drift med 42-timmarsvecka (utan sön- och helgdagsuppehåll) samt (A + B) övriga arbetare, fördelade på vuxna respektive minderåriga män och kvinnor.

Som vuxna respektive minderåriga skulle räknas personer som fyllt respek-

tive ej fyllt 18 år, såvida ej annan åldersgräns förekom i gällande avtal. Lärlingar skulle redovisas bland minderåriga. Den i redovisningen tillämpade åldersgränsen för minderåriga skulle anges på blanketten.

SAF använde för flertalet berörda företag en blankett som i huvudsak överensstämde med socialstyrelsens blankett. För vissa arbetsgivareförbund användes särskilda blanketter med redovisning av löner och antal arbetstimmar för enskilda arbetare eller av summariska uppgifter för olika yrkeskategorier; i vissa fall särredovisades speciella element av löner och arbetstid. Uppgifter för mindre företag inom bageribranschen insamlades för en vecka under året (samtliga veckor representerades) samt uppmultiplicerades till att avse hela år 1960.

Redovisningsenheter. Till socialstyrelsens statistik över lönerna för industriarbetare inhämtades till och med år 1953 som regel särskilda uppgifter för lokalt fristående arbetsställen, vilka i redogörelserna för statistiken betecknades som »företag». Även vid följande undersökningar tillämpades i huvudsak samma redovisningsförfarande som tidigare beträffande den del av materialet som insamlades direkt av socialstyrelsen. I det material som insamlades genom SAF förekom i vissa fall en längre driven uppdelning, i det produktionsavdelningar hänförliga till olika avtalsområden redovisades som fristående enheter på skilda blanketter.

Materialets omfattning och gruppering. Vid 1960 års undersökning uppgick det redovisade antalet arbetstimmar till ca 1 180 905 000; av dessa var ca 905 613 000 utförda av vuxna män och ca 175 206 000 av vuxna kvinnor. Antalet arbetstimmar

Tab. R. Redovisat antal arbetstimmar år 1960 inom olika industrigrupper

Industrigrupp	Redovisat antal arbetstimmar (1 000-tal) utförda av					
	män			kvinnor		
	Vuxna	Minder- åriga	Tillhopa	Vuxna	Minder- åriga	Tillhopa
Gruvindustri	25 266	945	26 211	278	25	303
Metall- och verkstadsindustri	450 339	49 117	499 455	31 924	4 258	36 182
Jord- och stenindustri	54 763	2 133	56 896	4 669	434	5 103
Träindustri	76 342	8 012	84 354	3 167	463	3 630
Massa- och pappersindustri	97 442	4 043	101 485	8 850	917	9 767
Grafisk industri	29 461	4 080	33 541	6 065	1 029	7 095
Livsmedelsindustri	56 910	3 536	60 446	23 009	1 307	24 316
Dryckesvaru- och tobaksindustri	8 784	298	9 082	3 785	105	3 890
Textil- och beklädnadsindustri	43 844	3 597	47 440	72 456	9 552	82 008
Läder-, hår- och gummivarindustri ..	26 922	2 519	29 441	13 264	1 892	15 157
Kemisk och kemisk-teknisk industri ..	35 540	1 382	36 921	7 738	443	8 181
Samtliga industrigrupper	905 613	79 661	985 274	175 206	20 424	195 631

utförda av vuxna och minderåriga manliga och kvinnliga arbetare inom olika industrigrupper framgår av tab. R. I tab. 13 ges en redovisning av antalet arbetstimmar utförda av vuxna arbetare inom olika industrigrupper med fördelning efter yrtsgrupper samt för vuxna män — i de fall antalet arbetstimmar för gruppen i fråga i hela riket uppgått till minst 200 000 — efter veckoarbetstidens längd.

Vid grupperingen av materialet på huvudgrupper och undergrupper av industrier har — bortsett från justeringar för enstaka företag — samma gruppering som vid föregående års undersökningar tillämpats (jfr Lönerna 1955, del II, s. 31).

I tab. S återges uppgifter om antalet av arbetare utförda arbetstimmar, som för år 1960 redovisats dels till kommerskollegii industristatistik, dels till socialstyrelsens lönestatistik för arbetare inom egentlig industri (beträffande lönestatistiken med undantag för vid statliga verkstäder och skeppsvarv m. m. samt av kommuner bedriven verksamhet sysselsatta arbetare). Av tab. S framgår, att

antalet till lönestatistiken redovisade arbetstimmar (med det nyss nämnda undantaget) motsvarade 87,6 % av antalet arbetstimmar enligt industristatistiken. Den i lönestatistiken tillämpade grupperingen sammanfaller i huvudsak med den som användes i kommerskollegii industristatistik. Det bör dock framhållas, att avgränsningen av enstaka redovisningsenheter och klassificeringen efter industrigrupper ej alltid är helt lika i industristatistiken och lönestatistiken, särskilt då det gäller företag med kombinerad verksamhet; det höga procenttalet för gruvindustrin kan förmodas sammanhånga med sådana olikheter i fråga om redovisningen.

Antalet av kvinnor utförda arbetstimmar utgjorde 16 % av hela det redovisade antalet arbetstimmar utförda av vuxna arbetare inom egentlig industri. Det är företrädesvis inom textil- och beklädnadsindustrin, som arbetskraften i större utsträckning utgöres av kvinnor. I genomsnitt för hela denna industrigrupp uppgick antalet av kvinnor utförda ar-

Tab. S. Redovisat antal arbetstimmar år 1960 i industristatistiken och i lönestatistiken

Industrigrupp	Antal arbetstimmar år 1960 (1 000-tal)		Lönestat. i % av industri- stat.
	i industristat.	i lönestat.	
Gruvindustri	25 238	26 514	105,1
Metall- och verkstadsindustri	615 878	535 637	87,0
Jord- och stenindustri	65 378	61 999	94,8
Träindustri.....	113 516	87 984	77,5
Massa-, pappers- och grafisk industri.....	168 126	151 888	90,3
Livsmedelsindustri	93 269	84 762	90,9
Dryckesvaru- och tobaksindustri.....	17 392	12 972	74,6
Textil- och beklädnadsindustri	145 770	129 448	88,8
Läder-, hår- och gummivaruindustri.....	52 065	44 598	85,7
Kemisk och kemisk-teknisk industri.....	51 009	45 102	88,4
Samtliga industrigrupper	1 347 641	1 180 905	87,6

betstimmar till 62 % av hela antalet av vuxna arbetare utförda arbetstimmar. En förhållandevis stor andel kvinnlig arbetskraft redovisades även inom läder-, hår- och gummivaruindustri, inom livsmedelsindustri samt inom dryckesvaru- och tobaksindustri. Nedanstående tablå visar antalet arbetstimmar utförda av vuxna kvinnor i procent av hela antalet arbetstimmar utförda av vuxna arbetare inom vissa industrier, där kvinnlig arbetskraft förekommer i förhållandevis stor omfattning.

I följande tablå återges det redovisa-

	Antalet arbetstimmar utförda av vuxna kvinnor i % av hela antalet arbetstimmar utförda av vuxna arbetare
Hatt- och mössfabriker	80
Sömnadsindustri	80
Trikåfabriker.....	75
Tobaksfabriker.....	73
Fiskkonserverindustri.....	60
Grönsaks- och fruktkonserver- industri	60
Choklad- och konfektindustri	57
Annan textil- och beklädnads- industri	51
Ylleindustri	48
Päls- och skinnvarufabriker ..	46
Bokbinderier	45
Skoindustri	45
Linne- och juteindustri.....	42
Bomullsindustri	41

de antalet av vuxna arbetare utförda arbetstimmar fördelade på dyrortsgrupper samt på större städer. Vid redovisningen har den statliga ortsgropper tillämpats, som gällde den 1 januari 1960.

	Redovisat antal av vuxna arbetare utförda arbetstim- mar år 1960			
	Absoluta tal (1 000-tal)		Relativa tal (%)	
	Män	Kvin- nor	Män	Kvin- nor
Dyrortsgrupp 2	137 194	32 286	15,1	18,4
Dyrortsgrupp 3	529 553	99 736	58,5	56,9
därav Malmö	29 568	10 626	3,3	6,1
Norrköping	15 083	4 913	1,7	2,8
Dyrortsgrupp 4	127 192	19 747	14,0	11,3
därav Göteborg med förorter ¹ ..	62 317	14 401	6,9	8,2
Dyrortsgrupp 5	111 675	23 437	12,3	13,4
därav Stockholm med förorter ² ..	84 798	22 691	9,4	13,0
Summa	905 613	175 206	100,0	100,0

¹ Mölndal, Partille, Råda, Torslanda och Tuve.

² Boo, Danderyd, Djursholm, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nacka, Saltsjöbaden, Sollentuna, Solna, Stocksund, Sundbyberg och Täby.

Löneutvecklingen åren 1939—1960

I tab. 14, 15 och 16 ges uppgifter om löneutvecklingen under åren 1939—1960 för arbetare inom egentlig industri. Samtliga dessa uppgifter avser de genomsnittliga timförtjänsterna inklusive över-

tids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner (timförtjänst c, jfr nedan). I tab. 17 återges vidare indextal för de genomsnittliga timförtjänsterna år 1960 inom olika undergrupper av industrin med 1939 och 1959 som basår.

Mellan 1939 och 1960 steg den genomsnittliga timförtjänsten för vuxna manliga arbetare inom egentlig industri med 372 % (tab. 16). Motsvarande stegring utgjorde för vuxna kvinnliga arbetare 418 % och för minderåriga arbetare 488 %. För samtliga vuxna och minderåriga arbetare sammantagna var stegringen 389 %.

Från 1959 till 1960 utgjorde lönestegringen 7 % för såväl vuxna manliga och kvinnliga arbetare som för minderåriga arbetare.

Det må erinras om att de förändringar i genomsnittsförtjänsterna som redovisas i lönestatistiken påverkas av förskjutningar i de redovisade arbetarnas fördelning på ålders-, yrkes- och kvalifikationsgrupper, förekomsten av tidlöns- och ackordsarbete m. fl. faktorer.

Löneläget år 1960

Begreppsredovisning. De mått på förtjänstläget för arbetare som redovisas i kap. IV—VII utgöres av *genomsnittliga timförtjänster*, vilka erhållits genom att lönesummorna — inklusive eller exklusive olika slags tillägg — för de olika grupperna av arbetare dividerats med däremot svarande antal arbetstimmar. I det följande redovisas medeltal av tre slag, vilka betecknas som *genomsnittlig timförtjänst a)*, *b)* och *c)*.

Genomsnittlig timförtjänst a) innefattar arbetslön på ordinarie arbetstid vid tidlöns- och ackordsarbete samt grundlön vid övertids- och skiftarbete. I löne-

beloppen ingår förutom egentliga tidlöns- och ackordsförtjänster även ersättning för restid och väntetid, ackordskompensation samt (beträffande husbyggnadsarbete samt vissa företag inom andra branscher) mätningkostnader till arbetarnas mätningmän. För arbetare vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten m. m. inräknas vissa speciella tillägg (jfr s. 40).

Genomsnittlig timförtjänst b) innefattar förutom de lönebelopp som ingår i timförtjänst a) även övertidstillägg och skifttillägg samt tillägg vid förskjutnen och obehvämlig arbetstid.

Genomsnittlig timförtjänst c) eller den *totala genomsnittliga timförtjänsten* innefattar förutom de i timförtjänst b) ingående löneelementen även helgdagslön (helgdagsersättning), semesterlön (semesterersättning) samt övriga förmåner. På socialstyrelsens blankett för industriarbetare m. fl. (bilaga 4) skulle som »övriga förmåner» (kol. 12) redovisas kontant hyresbidrag, värdet av fri bostad, bostad med nedsatt hyra (nedsättningen), fri ved, fritt lyse och fri kost, ved, lyse och kost till nedsatt pris (nedsättningen) samt logiersättning m. m., kontant ersättning för eller bidrag till arbetskläder och tvätt samt värdet av fria arbetskläder (utom skyddskläder) och fri tvätt av sådana m. m. Vidare skulle här redovisas ersättningar som företaget utgivit direkt till arbetare vid sjukdom och olycksfall i arbete, ersättning vid militärtjänstgöring, familjebidrag samt mera regelbundet utgående gratifikation m. m. Anvisningarna till SAF-anslutna företag angående vad som skulle redovisas under rubriken »övriga förmåner» hade utformats något olika för olika förbund inom SAF. Dessutom torde praxis ha skiftat såväl bland SAF:s medlemmar som bland övriga uppgiftslämnare

re beträffande vad som redovisades under nyssnämnda rubrik.

Arbetstidsförhållanden. Som tidigare framhållits (jfr s. 23) skulle på blanketterna särskild redovisning lämnas för vuxna manliga arbetare med olika arbetstidsförhållanden. I tab. 13, 17 och 18 redovisas de olika grupperna (med minst 200 000 redovisade arbetstimmar i hela riket) under beteckningarna »40-tim.-arb.», »42-tim.-arb.» samt »45-tim.-arb. m. m.», vilket motsvarar kategorierna D, C och A + B på socialstyrelsens blankett (jfr bilaga 4).

Av samtliga av vuxna manliga arbetare utförda arbetstimmar inom egentlig industri år 1960 redovisades 1,5 % såsom utförda av arbetare under jord med 40-timmarsvecka; nästan samtliga dessa återfinns inom gruvindustrin. Den relativa andelen arbetstimmar utförda av arbetare med 42-timmarsvecka vid helkontinuerlig drift uppgick till 5,9 %; dylika arbetare redovisades främst inom järn-, stål- och kopparverk, jord- och stenindustri, massa- och pappersindustri samt kemisk och kemisk-teknisk industri.

Ackordsarbetets omfattning. Eftersom arbetsförtjänsten ofta ställer sig väsentligt olika vid tidlöns- och ackordsarbete är den genomsnittliga timförtjänsten till stor del beroende på hur arbetstiden fördelar sig på tidlöns- och ackordsarbete. Tab. 13 visar ackordsvolymen, varmed menas antalet arbetstimmar på ackord i procent av samtliga arbetstimmar, inom olika industrigrupper och arbetstidskategorier (med minst 200 000 redovisade arbetstimmar i hela riket). Det bör hållas i minnet, att som ackordstid enligt anvisningarna skulle räknas all tid varunder arbetsförtjänsten på nå-

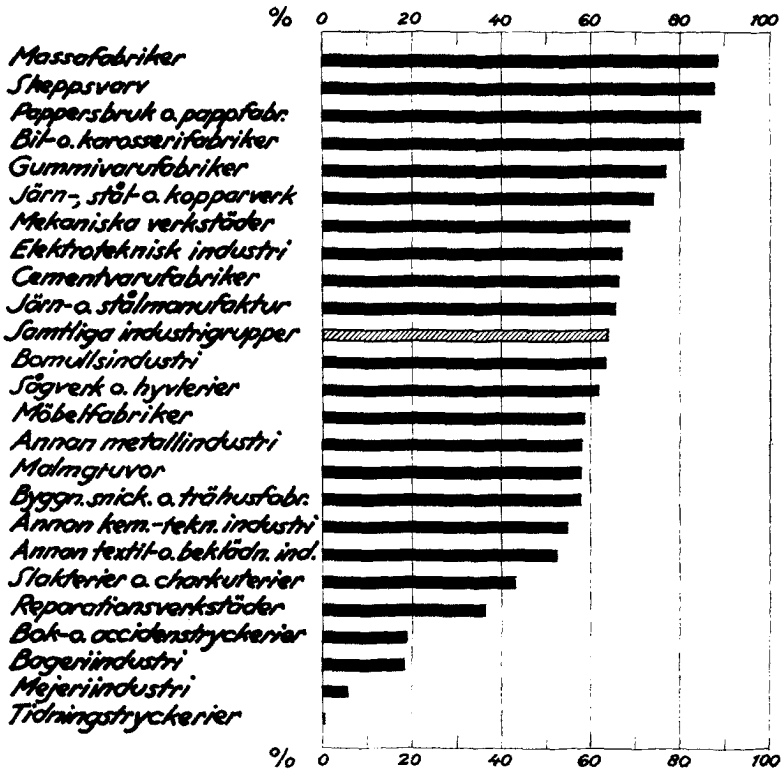
got sätt var beroende av arbetsprestationen, sålunda även tid då premier eller bonus utgick eller andra former av blandackord tillämpades. För samtliga vuxna manliga arbetare inom den egentliga industrin omfattade ackordsarbetet år 1960 63,7 % av arbetstiden. För vuxna kvinnliga arbetare uppgick ackordsvolymen till 63,0 %. Relativt höga ackordsvolymer för män förekom vid sockerindustri (89,8 %), massafabriker (88,4 %), skeppsvarv (87,6 %), pappersbruk och pappfabriker (85,2 %), wallboardfabriker (84,8 %), bil- och karosserifabriker (80,5 %), gummivarufabriker (77,0 %) samt garverier (76,9 %). Diagram I visar det procentuella antalet ackordstimmar år 1960 för vuxna manliga arbetare inom vissa industrigrupper.

Inom stora delar av livsmedelsindustrin spelade ackordsarbetet en obetydlig roll, t. ex. inom mejeri- och bageriindustri. Detta var förhållandet även vid tryckerier.

Ackordsarbetets andel av arbetstiden steg under slutet av 1940-talet men har under de senaste åren varit i det närmaste oförändrad.

Övertidsarbetets omfattning. Övertidsarbetets omfattning år 1960 framgår av tab. 13, där uppgifter lämnas om antalet redovisade övertidstimmar i procent av samtliga arbetstimmar inom olika industrigrupper. Diagram II visar övertidsarbetets omfattning för vuxna manliga arbetare inom vissa industrigrupper. Enligt anvisningarna på blanketterna skulle företagen som övertid redovisa alla övertidstimmar, både på tidlön och ackord, som enligt avtal var övertid eller som eljest betalades som övertid. Vid skiftarbete skulle endast redovisas tid utöver den för skiftgången fastställda normala arbetstiden.

Diagram I. Ackordsvolym år 1960 för vuxna manliga arbetare inom vissa industrigrupper

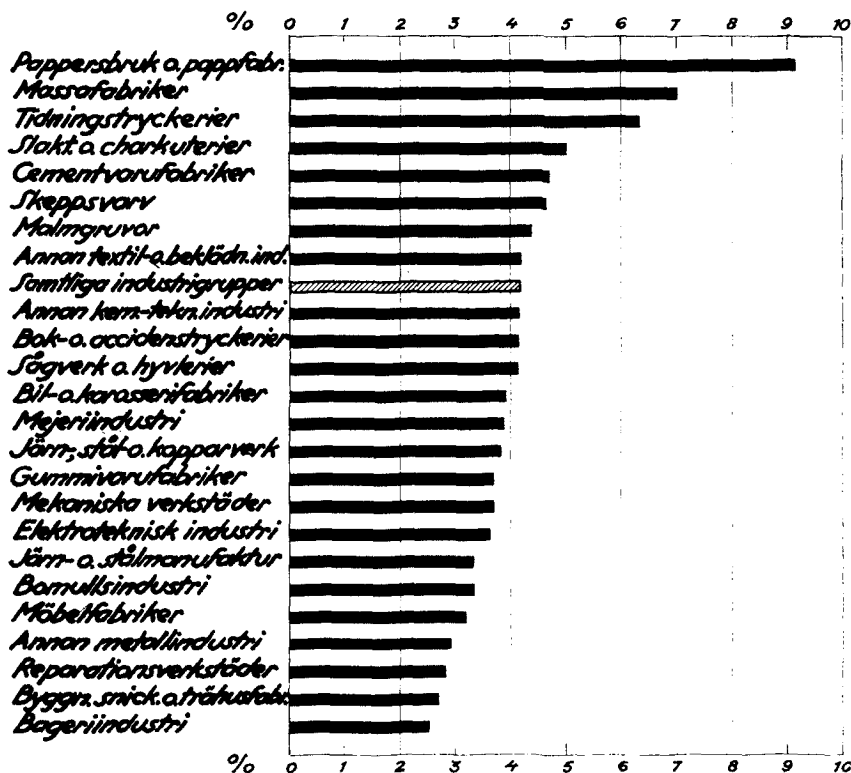
Såsom tab. 13 visar, utgjorde övertiden för vuxna män 4,2 % av all arbetad tid. Jämförelsevis höga procenttal för övertidsarbete förekom år 1960 främst inom pappersbruk och pappfabriker (9,1 %), massfabriker (7,0 %), cementfabriker (6,3 %), tidningsstryckerier (6,3 %) och wallboardfabriker (6,2 %) samt inom vissa delar av livsmedelsindustrin. Övertidsarbete uppgående till minst 5 % förekom t. ex. inom slakterier och charkuterier, choklad- och konfektindustri, margarinindustri samt grönsaks- och fruktkonserverindustri. För de vuxna kvinnorna utgjorde övertidsar-

betet en mindre andel, 1,3 %, av all arbetstid.

Löneläget år 1960 inom olika industrigrupper. De genomsnittliga timförtjänsterna år 1960 för vuxna arbetare inom olika industrigrupper redovisas i tab. 17—18.

En sammanfattning av förtjänstläget år 1960 för arbetare inom huvudgrupperna av industrin redovisas i tab. T och U. Den förra tabellen redovisar den totala genomsnittsförtjänsten för vuxna och minderåriga män och kvinnor, medan den senare redovisar genomsnittli-

Diagram II. Övertidsarbetets omfattning år 1960 för vuxna manliga arbetare inom vissa industrigrupper

ga timförtjänster exklusive och inklusive olika tillägg (jfr s. 26) för vuxna arbetare.

För samtliga redovisade vuxna män var den genomsnittliga totala timförtjänsten c) år 1960 6,32 kr. För vuxna kvinnor var motsvarande genomsnittsförtjänst 4,35 kr eller 69 % av de vuxna männens. För de minderåriga manliga arbetarna uppgick den genomsnittliga totala timförtjänsten år 1960 till 3,45 kr och för de minderåriga kvinnliga arbetarna till 2,99 kr.

I tab. 17 redovisas de genomsnittliga timförtjänsterna a), b) och c) (jfr s. 26)

år 1960 för vuxna män och vuxna kvinnor i hela riket inom olika industrigrupper och arbetstidskategorier. En sammanfattning av denna tabell lämnas i tab. U. Såsom framgår härav kom över hälften av de arbetstimmar som utförts av vuxna män på gruvindustri samt metall- och verkstadsindustri, där de totala genomsnittliga timförtjänsterna var relativt höga, respektive 7,97 kr och 6,58 kr. Motsvarande genomsnittstal inom övriga industrigrupper varierade mellan lägst 5,33 kr inom textil- och beklädnadsindustri och högst 6,92 kr inom grafisk industri.

Tab. T. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för arbetare inom olika industrigrupper
c = inkl. övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

Industrigrupp	Genomsnittlig timförtjänst (c), öre					
	Män			Kvinnor		
	Vuxna	Minder- åriga	Samt- liga	Vuxna	Minder- åriga	Samt- liga
Gruvindustri	797	382	782	384	283	376
Metall- och verkstadsindustri	658	353	628	469	324	452
Jord- och stenindustri	598	337	588	397	264	386
Träindustri	567	357	547	441	302	423
Massa- och pappersindustri	625	334	613	438	297	424
Grafisk industri	692	298	644	467	271	439
Livsmedelsindustri	568	301	552	436	278	428
Dryckesvaru- och tobaksindustri	585	306	576	478	344	474
Textil- och beklädnadsindustri	533	330	518	417	300	404
Läder-, hår- och gummivaruindustri	596	332	573	429	274	410
Kemisk och kemisk-teknisk industri	610	333	600	439	308	432
Samtliga industrigrupper	632	345	609	435	299	421

Över 40 % av de arbetstimmar som utförts av kvinnliga arbetare återfanns inom textil- och beklädnadsindustri, där den genomsnittliga timförtjänsten för vuxna kvinnor var 4,17 kr.

Den genomsnittliga timförtjänsten exklusive övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner (timförtjänst a) redovisas i tab. 17 dels för tidlönsarbete, dels för ackordsarbete och dels oavsett löneform. Genomsnittsförtjänsten vid ackordsarbete ligger med några enstaka undantag högre än genomsnittsförtjänsten vid tidlönsarbete. För samtliga industrigrupper var förtjänsten för män vid ackordsarbete i genomsnitt 18 % högre än vid tidlönsarbete. Inom vissa grupper var skillnaderna i förtjänster vid tidlöns- och ackordsarbete relativt små (inom massa- och pappersindustri t. ex. 5 %), medan betydande skillnader (över 20 %) framträdde inom gruvindustri, metall- och verkstadsindustri, jord- och stenindustri, dryckesvaru- och tobaksindustri samt läder-, hår- och gummivaruindustri. För kvinn-

liga arbetare låg genomsnittsförtjänsten vid ackordsarbete 17 % över förtjänsten vid tidlönsarbete.

Tab. 17 anger den absoluta storleken och tab. V den relativa storleken (i % av totalförtjänsten) av skift- och övertidstillägg, helgdagslön (helgdagsersättning), semesterlön (semesterersättning) samt övriga förmåner. För samtliga vuxna män uppgick skifttillägget till genomsnittligt 9 öre eller 1,4 % av totalförtjänsten samt övertidstillägget till 11 öre eller 1,7 %. Motsvarande tal för helgdagslönen var 9 öre och 1,4 %. Det bör påpekas, att helgdagslön för timavlönade arbetare icke förekommer inom alla industrigrupper. För vuxna manliga arbetare inom metall- och verkstadsindustri uppgick helgdagslönen till 14 öre år 1960. Summan av semesterlön och övriga förmåner uppgick för samtliga industrigrupper till 39 öre eller 6,2 %.

Skifttillägget i genomsnitt per arbetstimme utgjorde för vuxna manliga arbetare i helkontinuerlig drift med 42-timmarsvecka 49 öre. För samtliga manliga

Tab. U. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom olika industrigrupper

a = *exkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmånerb = *inkl.* övertids- och skifttillägg men *exkl.* helgdagslön, semesterlön och övriga förmånerc = *inkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

Industrigrupp	Män			Kvinnor				
	Redovisat antal arbetstimmar (1 000-tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre			Redovisat antal arbetstimmar (1 000-tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre		
		a	b	c		a	b	c
Gruvindustri	25 266	719	737	797	278	358	364	384
Metall- och verkstadsindustri	450 339	592	604	658	31 924	427	430	469
Jord- och stenindustri	54 763	544	560	598	4 669	367	369	397
Träindustri	76 342	511	522	567	3 167	403	407	441
Massa- och pappersindustri	97 442	533	587	625	8 850	401	411	438
Grafisk industri	29 461	587	651	692	6 065	429	438	467
Livsmedelsindustri	56 910	509	530	568	23 009	396	404	436
Dryckesvaru- och tobaksindustri	8 784	516	531	585	3 785	428	432	478
Textil- och beklädnadsindustri	43 844	470	485	533	72 456	379	383	417
Läder-, hår- och gummivaruindustri	26 922	541	552	596	13 264	394	396	429
Kemisk och kemisk-teknisk industri	35 540	541	566	610	7 738	404	407	439
Samtliga industrigrupper	905 613	564	584	632	175 206	396	401	435

arbetare -- inberäknat sådana som ej haft skiftarbete -- var motsvarande genomsnitt som nämnts 9 öre.

För vuxna kvinnliga arbetare utgjorde övertids- och skifttilläggen i genomsnitt 2 respektive 3 öre eller 0,5 respektive 0,6 % av den totala förtjänsten. Helgdagslönen uppgick i genomsnitt till 6 öre (1,3 %) samt semesterlön och övriga förmåner till 29 öre (6,6 %).

I tab. X återges vissa beräkningar angående relationerna mellan timförtjänsterna för vuxna män och kvinnor inom olika industrigrupper. I tabellen har sådana industrigrupper medtagits, i vilka antalet av vuxna kvinnor utförda arbetstimmar uppgår till minst 4 % av antalet av vuxna män utförda. Timförtjänsten exklusive övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner (timförtjänst a) för kvinnor utgjorde i genomsnitt för hela den egentliga industrin 70,2 % av motsvarande för-

tjänst för män. För totalförtjänsten (timförtjänst c) var motsvarande relationstal 68,8 %. Relationerna mellan timförtjänsterna för vuxna män och kvinnor har i de flesta fall endast undergått små förändringar sedan föregående år.

Löneläget år 1960 inom olika dyrortsgrupper. Vid jämförelser beträffande löneläget inom olika industrigrupper bör hänsyn tas till företagens lokalisering i dyrortshänseende. I tab. 18 redovisas de genomsnittliga timförtjänsterna (a, b och c) inom olika industrigrupper med fördelning på dyrortsgrupperna 2—5 enligt den statliga ortsgruppning, som gällde den 1 januari 1960. En sammanfattande bild av löneläget inom olika ortsgupper ges i diagram III. I tab. Y återges relationstal för de genomsnittliga totala timförtjänsterna c) i de olika ortsgupperna samt i Stor-Stockholm, uttryckta i procent av timförtjänsterna i hela ortsgrupp 5.

Tab. V. Sammansättningen av den genomsnittliga timförtjänsten år 1960 för vuxna arbetare inom olika industrigrupper

Industrigrupp	Tidlöns- ackords- förtjänst, %	Skift- tillägg, %	Över- tids- tillägg, %	Helg- dags- lön, %	Semes- terlön, %	Övriga förmä- ner, %	Total- fört- jänst, %
<i>Män</i>							
Gruvindustri	90,2	0,9	1,5	0,0	5,9	1,5	100
Metall- och verkstadsindustri	90,0	0,9	1,0	2,2	5,6	0,4	100
Jord- och stenindustri	90,9	1,4	1,4	0,3	5,7	0,4	100
Träindustri	90,1	0,5	1,4	2,1	5,7	0,3	100
Massa- och pappersindustri	85,3	3,3	5,3	0,1	5,5	0,5	100
Grafisk industri	84,9	5,3	3,8	0,0	5,6	0,4	100
Livsmedelsindustri	89,7	1,5	2,1	0,2	5,5	1,0	100
Dryckesvaru- och tobaksindustri..	88,2	0,8	1,7	1,6	5,7	2,0	100
Textil- och beklädnadsindustri ..	88,1	1,6	1,3	1,5		7,5	100
Läder-, hår- och gummivaruind...	90,9	1,0	0,9	0,9	5,9	0,4	100
Kemisk och kemisk-teknisk industri	88,6	2,5	1,6	0,3	5,7	1,2	100
Samtliga industrigrupper	89,2	1,4	1,7	1,4		6,2	100
<i>Kvinnor</i>							
Gruvindustri	93,1	1,1	0,4	—	4,5	0,9	100
Metall- och verkstadsindustri	91,1	0,3	0,3	2,1	5,9	0,2	100
Jord- och stenindustri	92,3	0,2	0,4	0,1	6,0	0,9	100
Träindustri	91,4	0,4	0,5	1,9	5,7	0,1	100
Massa- och pappersindustri	91,5	1,4	0,9	0,1	6,0	0,1	100
Grafisk industri	91,9	0,6	1,2	0,0	6,0	0,3	100
Livsmedelsindustri	90,7	1,0	0,8	0,7	5,9	0,9	100
Dryckesvaru- och tobaksindustri..	89,4	0,4	0,5	1,7	5,8	2,3	100
Textil- och beklädnadsindustri ...	90,7	0,7	0,4	1,5		6,7	100
Läder-, hår- och gummivaruind...	91,9	0,2	0,2	1,2	6,3	0,2	100
Kemisk och kemisk-teknisk industri	92,0	0,3	0,4	0,5	6,0	0,9	100
Samtliga industrigrupper	91,1	0,6	0,5	1,3		6,6	100

Av tab. 18 och tab. Y framgår, att avsevärda skillnader föreligger mellan timförtjänsterna i olika yrkesgrupper. För vuxna manliga arbetare låg medelförtjänsten i orsgrupp 2 (lägsta orsgruppen) 24 % lägre än i orsgrupp 5. För kvinnorna var motsvarande tal 18 %.

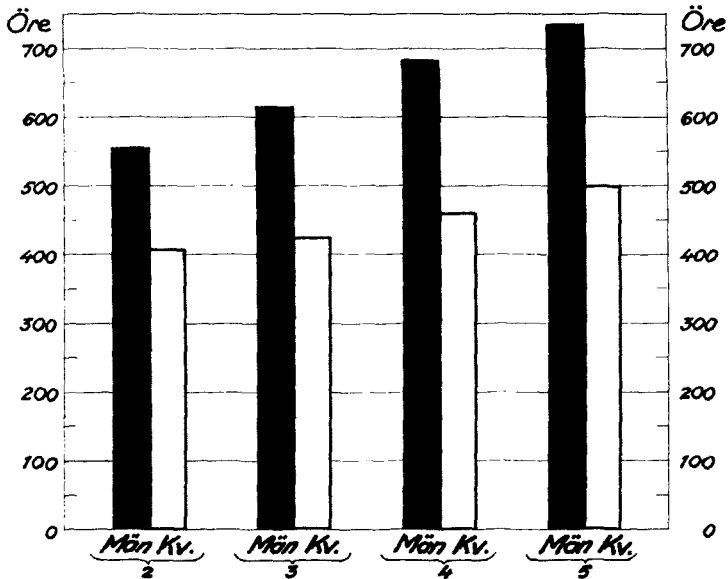
Skillnaden mellan förtjänsterna i högsta och lägsta orsgrupp var för vuxna manliga arbetare störst inom gruvindustri och jord- och stenindustri (ca 30 %) och minst inom läder-, hår- och gummivaruindustri, massa- och pappersindustri, träindustri samt kemisk och kemisk-teknisk industri (11—15 %).

De här redovisade siffrorna måste tol-

kas med stor försiktighet, eftersom olikheterna mellan timförtjänsterna i olika yrkesgrupper påverkas av sådana faktorer som arbetets art, arbetarnas fördelning på ålders- och kvalifikationsgrupper och arbetstidskategorier, den relativa omfattningen av tidlöns- och ackordsarbete m. m.

Löneläget år 1960 i vissa större städer. I tab. 19 återges uppgifter om löneläget inom vissa industrigrupper i Stockholm och Göteborg (inklusive vissa förorter till dessa städer) samt i Malmö och Norrköping. I tab. Y har vidare de genomsnittliga totala timförtjänsterna c) i

Diagram III. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom dyrortsgrupperna 2—5

årliga industriarbetarlönestatistiken verkställt beräkningar angående det s. k. relativa löneläget för arbetare inom olika industrigrupper. Styrelsen har publicerat indextal dels för de genomsnittliga timförtjänster, som beräknats med utgångspunkt från faktiskt redovisade lönesummor och däremot svarande antal arbetstimmar (A-tal), dels för timförtjänststal som erhållits genom omräkning med hänsyn till skillnaderna mellan levnadskostnaderna i olika orter (B-tal). Beträffande metoden för beräkningen av de sistnämnda förtjänsttalen för åren 1952 och 1953 hänvisas till tidigare årgångar av denna publikation (se Löner 1955, del II, s. 43).

Vid beräkningarna angående det relativa löneläget fr. o. m. år 1954 har en förenklad metod tillämpats, i det man

vid uträkningen av B-talen icke använt dyrhetstalen för de enskilda kommunerna utan i stället ett och samma dyrhetstal för samtliga företag inom varje särskild dyrortsgrupp. Dessa dyrhetstal har erhållits på följande sätt. Med utgångspunkt från materialet till 1953 års statistik över löneförhållandena för industriarbetare beräknades för olika industrigrupper inom varje dyrortsgrupp särskilda, med lönesummorna vid företagen inom respektive industrigrupp vägda genomsnittliga dyrhetstal. De sålunda beräknade dyrhetstalen inom varje dyrortsgrupp ordnades i stigande följd och som grundval för beräkningarna av B-talen valdes det mittersta talet (medianen) inom respektive dyrortsgrupp, nämligen 909, 936, 973 och 1 000 inom ortsgrupperna 2, 3, 4 och 5. Det må er-

Tab. Y. Relationstal för den genomsnittliga timförtjänsten år 1960 för vuxna arbetare inom olika dyrortsgrupper

c = inkl. övertids- och skifftillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

Industrigrupp	Relationstal (dyrortsgrupp 5 = 100) för timförtjänsten (c) inom dyrortsgrupp					Timförtjänst (c), öre, i dyrortsgrupp 5
	2	3	4	5		
				hela	Stor-Stockholm	
<i>Män</i>						
Gruvindustri	70	76	78	100	—	916
Metall- och verkstadsindustri	79	86	99	100	100	736
Jord- och stenindustri	72	79	92	100	105	762
Träindustri	85	89	93	100	109	641
Massa- och pappersindustri	89	98	101	100	101	644
Grafisk industri	73	82	87	100	100	772
Livsmedelsindustri	85	87	92	100	102	634
Dryckesvaru- och tobaksindustri	80	81	93	100	101	658
Textil- och beklädnadsindustri	82	85	93	100	100	622
Läder-, hår- och gummivaruindustri..	89	91	95	100	100	654
Kemisk och kemisk-teknisk industri ..	85	92	99	100	100	654
Samtliga industrigrupper	76	84	93	100	99	736
<i>Kvinnor</i>						
Metall- och verkstadsindustri	81	86	104	100	100	513
Jord- och stenindustri	64	69	81	100	100	582
Träindustri	84	87	82	100	96	509
Massa- och pappersindustri	95	94	91	100	104	465
Grafisk industri	75	81	93	100	100	522
Livsmedelsindustri	82	85	89	100	101	499
Dryckesvaru- och tobaksindustri	80	92	98	100	102	506
Textil- och beklädnadsindustri	87	88	94	100	100	466
Läder-, hår- och gummivaruindustri..	88	91	99	100	100	472
Kemisk och kemisk-teknisk industri ..	81	89	89	100	100	486
Samtliga industrigrupper	82	85	92	100	100	498

inras om att Stockholms ortsdyrhet anges av talet 1 000.

I tab. 20 återges beräkningar angående det relativa löneläget, vilka avser löneinkomsterna *inklusive* övertids- och skifftillägg samt helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner (timförtjänst c). De med B betecknade genomsnittsförtjänsterna och indextalen har beräknats på så sätt att de faktiskt redovisade lönesummorna för dyrortsgrupperna 2, 3 och 4 multiplicerats med respektive

1000/909, 1000/936 och 1000/973. Särskilda indextal för var och en av dyrortsgrupperna 2—5 har beräknats med utgångspunkt från de faktiskt redovisade lönerna. Industrigrupperna redovisas i fallande serie efter »indextal B». I tab. 21 återges motsvarande beräkningar med avseende på löneinkomsterna *exklusive* de nyss nämnda tilläggen och förmånerna (timförtjänst a); industrigrupperna redovisas i samma ordning som i tab. 20.

V. Arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet

Primärmaterialiet

Beträffande arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet, som ej hänförs till gruppen »arbetare vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten m. m.» (kap. VI) eller till gruppen »arbetare vid kommunala verk och byggnadsarbeten»¹ har uppgifter om löneförhållandena årligen inhämtats på samma sätt som uppgifterna beträffande arbetare inom egentlig industri. Fr. o. m. undersökningen avseende år 1954 har den tidigare nämnda överenskommelsen mellan socialstyrelsen och Svenska Arbetsgivareföreningen (jfr s. 22) tillämpats även beträffande byggnads- och anläggningsverksamhet. Från företag anslutna till SAF inhämtades uppgifterna genom SAF. Från andra företag inhämtade socialstyrelsen uppgifter, varvid ett inom styrelsen upprättat adressregister över byggnads- och anläggningsföretag användes. Detta register kompletterades, innan blanketterna för undersökningen avseende år 1956 distribuerades (jfr Löner 1956, del II, s. 40). Vid undersökningen för år 1957 användes samma register som vid undersökningen för år 1956; dessutom tillkom ett större husbyggnadsföretag i Stockholm. Fr. o. m. undersökningen för år 1958 uppdelades socialstyrelsens adressregister i två grupper. Redovisningsenheter med 6 eller flera arbetare i genomsnitt enligt 1957 års uppgifter fördes till en grupp (a) och övriga redovisningsenheter till en annan grupp (b). Blanketter avseende löneförhållandena under år 1958 utsändes

till samtliga redovisningsenheter i grupp a samt till var tionde av redovisningsenheterna i grupp b. Vid bearbetningen av materialet företogs en uppräknig på så sätt, att varje redovisningsenhet som tillhörde grupp b fick representera 10 enheter. Samma förfarande tillämpades vid undersökningen av löneförhållandena under åren 1959 och 1960.

Undersökningen av löneförhållandena år 1960 berör följande verksamhetsgrenar: husbyggnadsarbete, väg- och vattenbyggnadsarbete, elektriskt installationsarbete, rörledningsarbete, måleriarbete, glasmåsteriarbete samt bleck- och plåtslageriarbete. Vid grupperingen av materialet på verksamhetsgrenar har samma principer följts som vid motsvarande undersökningar för åren 1954—1959.

Till husbyggnadsföretag utsände socialstyrelsen en särskild blankett med särredovisning av olika yrkesgrupper (se bilaga 5). Till övriga berörda företag utsände socialstyrelsen samma blankett som till företag inom egentlig industri (se bilaga 4). SAF inhämtade i vissa avseenden mera detaljerade uppgifter än socialstyrelsen.

Redovisningen i denna publikation avser endast de kategorier, som på blanketterna rubricerats som »vuxna män» eller »män (utom lärlingar)»; uppgifter beträffande minderåriga eller lärlingar har ej utnyttjats.

På de blanketter som användes av socialstyrelsen för husbyggnadsföretag inhämtades uppgifter för hela kalenderåret 1960 om medeltal arbetare under den tid arbetet pågått, antal utförda arbetstimmar (inkl. övertid och skifttid) med fördelning på tidlöns- och ackords-

¹ Siffror för denna grupp var ej färdigställda vid tidpunkten för tryckningen av denna publikation.

arbete, antal övertidstimmar, arbetslön vid tidlönsarbete (exkl. övertids- och skifftillägg samt ackordskompensation), arbetsförtjänst vid ackordsarbete (exkl. övertids- och skifftillägg), utbetalda övertidstillägg, skifftillägg, semestermedel och övriga förmåner. Vidare inhämtades särskilda uppgifter om det antal arbetstimmar vid rent tidlönsarbete för vilket ackordskompensation utgått samt om ackordskompensationens storlek.

Under rubriken »semestermedel» skulle för husbyggnadsarbetare anges semestermedel som under år 1960 inbetalats till semesterkassa eller som under året direkt utbetalats till arbetare. Med hänsyn till uppläggningsen av företagets bokföring inhämtade SAF icke uppgifter om semestermedel för varje yrkesgrupp utan endast summor för samtliga vuxna män, vuxna kvinnor samt lärlingar och minderåriga män.

Socialstyrelsens blankett för år 1960 upptog samma yrkesgrupper som föregående års blankett. Grovarbetarna skulle

uppdelas på specialarbetare, kompetenta byggnadsgrovarbetare samt övriga byggnadsgrovarbetare. På SAF:s blankett för år 1960 uppdelades dessutom specialarbetarna i bergsprängare och övriga specialarbetare samt övriga byggnadsgrovarbetare i sådana med 60, 70, 80 och 90 % av yrkeslönen. I det följande har dock redovisningen begränsats till att avse samtliga kategorier av grovarbetare sammantagna.

Undersökningen avseende år 1960 omfattar ca 201 miljoner arbetstimmar (efter uppräknings, jfr s. 36) utförda av vuxna manliga arbetare. Antalet arbetstimmar inom olika branscher och inom olika yrkes- och yrortsgrupper samt förekomsten av ackords- och övertidsarbete framgår av tab. 22.

Löneutvecklingen åren 1939—1960

Löneutvecklingen för arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet belyses av tab. Z. Mellan åren 1959 och 1960 steg den genomsnittliga totala tim-

Tab. Z. Genomsnittliga timförtjänster år 1939 och år 1951 samt åren 1954—1960 för vuxna manliga arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet

c = inkl. övertids- och skifftillägg, semesterlön och övriga förmåner

	1939	1951	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
<i>Genomsnittlig timförtjänst (c), öre</i>									
Husbyggnadsarbete	195	433	589	610	654	700	740	781	849
Väg- och vattenbyggnadsarbete	150	456	587	616	671	702	737	767	826
Elektriskt installationsarbete ..	178	362	513	545	582	630	674	716	770
Rörledningsarbete	183	372	496	530	573	620	659	695	738
Måleriarbete	222	507	669	719	768	847	879	926	991
Glasmästeriarbete	474	499	527	552	603	640	687
Bleck- och plåtslageriarbete....	643	649	689	713	759	797	829
Samtliga grupper.....	189	421	573	598	643	689	729	770	832
<i>Indextal (1939 = 100)</i>									
Husbyggnadsarbete	100	222	302	313	335	359	379	401	435
Väg- och vattenbyggnadsarbete	100	304	391	411	447	468	491	511	551
Elektriskt installationsarbete ..	100	203	288	306	327	354	379	402	433
Rörledningsarbete	100	203	271	290	313	339	360	380	403
Måleriarbete	100	228	301	324	346	382	396	417	446
Samtliga grupper.....	100	223	303	316	340	365	386	407	440

förtjänsten c) för samtliga redovisade byggnads- och anläggningsarbetare med 8,1 %. Motsvarande stegringstal för gruppen husbyggnadsarbetare var 8,7 %.

Löneläget år 1960

De genomsnittliga timförtjänsterna år 1960 för olika kategorier av vuxna manliga byggnadsarbetare redovisas i tab. 23—25.

Liksom för arbetare inom egentlig industri redovisas för byggnadsarbetare genomsnittliga timförtjänster dels inklusive ackordskompensation men exklusive andra tillägg och förmåner (timförtjänst a), dels inklusive ackordskompensation, skifttillägg och övertidstillägg men exklusive semesterlön och övriga

förmåner (timförtjänst b) samt slutligen inklusive alla tillägg och förmåner (timförtjänst c). Det bör observeras, att det på grund av det tidigare nämnda redovisningsförfarandet för uppgiftslämnarna till SAF beträffande semestermedel ej är möjligt att beräkna timförtjänst c) för enskilda yrkesgrupper av husbyggnadsarbetare.

För samtliga byggnadsarbetare uppgick den genomsnittliga totala timförtjänsten c) år 1960 till 8,32 kr. Av de ca 201 miljonerna arbetstimmar redovisades ca 114 miljoner som utförda av husbyggnadsarbetare; deras genomsnittliga totala timförtjänst var 8,49 kr. För arbetare inom måleriföretag var den genomsnittliga timförtjänsten 9,91 kr.

VI. Arbetare vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten m. m.

Primärmaterialiet

För arbetare vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten m. m. har uppgifter om löneförhållandena under år 1960 inhämtats på samma slags blanketter som användes för industriföretag utanför Svenska Arbetsgivareföreningen (se bilaga 4); anvisningar till blanketten utformades av socialstyrelsen i samråd med statens avtalsnämnd. Aktiebolag i vilka staten äger alla eller en del av aktierna ingår i den i kap. IV redovisade undersökningen av löneförhållandena inom egentlig industri.

För att möjliggöra snabbare information om löneutvecklingen har socialstyrelsen i samarbete med statens avtalsnämnd även utfört undersökningar rörande löneförhållandena för arbetare i statlig tjänst under tredje kvartalet vart och ett av åren 1954—1960. Den undersökning som avsåg tredje kvartalet 1960 berörde i stort sett samma grupper som den här redovisade undersökningen för hela år 1960.¹

Enligt anvisningarna för 1960 års undersökning skulle uppgifterna endast avse kollektivavtalsanställda arbetare (inberäknat arbetande förmän samt lagerarbetare och chaufförer). Skogs- och jordbruksarbetare, hemarbetare, butikspersonal, städerskor, serveringspersonal och deltidsanställda fastighetsarbetare skulle ej medtas. Arbetarna skulle grupperas efter kön, dyrortsgrupp och verksamhetsområde samt indelas i vuxna och minderåriga. Som vuxna skulle räknas män som fyllt minst 20 år och

kvinnor som fyllt minst 18 år; övriga arbetare skulle betecknas som minderåriga. För varje grupp skulle uppgifter lämnas om medelantalet arbetare under året och det totala antalet utförda arbetstimmar inklusive antalet timmar på övertid, obekvämt arbetstid, skiftarbetstid och förskjutet tid. Antalet arbetstimmar skulle fördelas på tidlönsarbete och ackordsarbete. Vidare skulle uppgifter lämnas om utbetalda lönesummor för tidlönsarbete respektive ackordsarbete, inkl. diverse tillägg (såsom förmanstillägg, kallortstillägg, sjukavlösning samt risk- och obehagstillägg o. dyl.), vilka utgick utöver arbetslönen för utförande av vissa speciella arbetsuppgifter på sådan tid som redovisats på blanketten under tidlönsarbete och ackordsarbete. Uppgifter skulle även lämnas om övertidstillägg, skifttillägg och tillägg för förskjutet och obekvämt arbetstid, helgdagslön och helgdagsersättning, semesterlön och semesterersättning samt övriga förmåner. Under »övriga förmåner» skulle redovisas värdet av naturaförmåner (t. ex. fri kost, fri bostad), särskilda ersättningar såsom restidsersättningar, ersättningar för passningstjänst o. dyl. samt den avlöning vid sjukdom, havandeskap, yrkesskada m. m. som utgått sedan sjukpenning-, havandeskaps- och yrkesskadeavdrag gjorts.

Primärmaterialiet insamlades av socialstyrelsen från berörda verk, myndigheter och institutioner. Frågeblanketten skulle ifyllas i två exemplar och insändas till socialstyrelsen, som efter granskning översände det ena exemplaret till avtalsnämnden.

Vid bearbetningen har materialet likasom vid 1959 års undersökning samman-

¹ Se Meddelande från socialstyrelsens byrå för löne- och sysselsättningsstatistik 1961:36.

förts till följande sex huvudgrupper (»verksamhetsområden«):

Grupp I Mekaniska verkstäder m. m.

(Här ingår bl. a. arbetare vid statens järnvägars, postverkets, televerkets och vattenfallsverkets verkstäder samt vid försvarets mekaniska verkstäder, örlogsvarv samt ammunitionsfabriker och krutbruk, manliga verkstadsarbetare vid väg- och vattenbyggnadsverket samt manliga och kvinnliga arbetare vid sammansättningsverkstäder vid armétygförvaltningens förråd.)

Grupp II Massa-, pappers- och grafisk industri

- » III Livsmedelsindustri
- » IV Sko- och beklädnadsverkstäder, tvättanstalter
- » V Linjearbete, ban- och vägunderhållsarbete samt byggnads- och anläggningsverksamhet
- » VI Förrådsarbete.

Det redovisade antalet arbetstimmar uppgick år 1960 till ca 93 812 000 för vuxna män och ca 3 547 000 för vuxna kvinnor. I tab. 26 redovisas det totala antalet arbetstimmar samt antalet arbetstimmar i procent på ackord och övertid för vuxna män och kvinnor inom olika verksamhetsområden.

Löneläget år 1960

Liksom i kap. IV och V redovisas här för olika grupper av arbetare genomsnittsförtjänster av tre slag, vilka beteck-

nas som *genomsnittlig timförtjänst a)*, *b)* och *c)* (jfr s. 26).

Genomsnittlig timförtjänst a) innefattar arbetslön på ordinarie arbetstid vid tidlöns- och ackordsarbete samt grundlön vid övertids- och skiftarbete. I lönebeloppen ingår förutom egentliga tidlöns- och ackordsförtjänster även »diverse arbetstillägg», kallortstillägg, sjukavlösning och kompensation för förkortad arbetstid.

Genomsnittlig timförtjänst b) innefattar förutom de lönebelopp som ingår i timförtjänst a) även övertidstillägg, skifttillägg och tillägg för förskjuten och obekvämt arbetstid.

Genomsnittlig timförtjänst c) eller den *totala genomsnittliga timförtjänsten* innefattar förutom de i timförtjänst b) ingående löneelementen även helgdagslön (helgdagsersättning), semesterlön (semesterersättning) samt övriga förmåner.

Löneläget år 1960 för vuxna arbetare vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten framgår av tab. 27 och 28. Tab. 27 visar att den genomsnittliga timförtjänsten inkl. alla tillägg (timförtjänst c) för samtliga vuxna manliga arbetare uppgick till 6,54 kr och för samtliga vuxna kvinnliga arbetare till 4,95 kr. I tab. 28 belyses löneläget i olika dyrortsgrupper. Inplaceringen i Ortsgrupper har gjorts enligt den statliga Ortsgruppering, som gällde den 1 januari 1960.

I nedanstående tablå redovisas de genomsnittliga timförtjänsterna i Stor-Stockholm, Stor-Göteborg och Malmö för

	Stor-Stockholm ¹		Stor-Göteborg ²		Malmö ³
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Antal arbetstimmar (1 000-tal)	9 906	513	2 133	97	1 722
Genomsnittlig timförtjänst a), kr	6,31	4,89	6,02	4,77	5,97
» » b), kr	6,45	4,97	6,10	4,78	6,00
» » c), kr	7,24	5,67	6,95	5,63	6,85

¹ Stockholm samt Boo, Danderyd, Djursholm, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nacka, Saltsjöbaden, Sollentuna, Solna, Stocksund, Sundby-

berg och Täby. — ² Göteborg samt Mölndal, Partille, Råda, Torslanda och Tuve. — ³ Inga kvinnliga arbetare har redovisats.

samtliga redovisade vuxna manliga respektive kvinnliga arbetare. I Stor-Stockholm ingår förortskommuner till Stockholm, tillhörande ortsgrupp 5. I Stor-Göteborg ingår förortskommuner till Göteborg, tillhörande ortsgrupp 4.

I nedanstående tablå redovisas stegringen i den genomsnittliga timförtjäns- ten c) mellan åren 1959 och 1960 för vuxna manliga respektive kvinnliga arbetare.

Verksamhetsområde	Genomsnittlig timförtjänst c)					
	1959		1960		1960	
	Män kr	Kvinnor kr	Män kr	Kvinnor kr	Män	Kvinnor
Mekaniska verkstäder m. m.	6,28	4,82	6,71	5,20	107	108
Massa-, pappers- och grafisk industri ..	6,66	5,00	7,57	5,41	114	108
Sko- och beklädnadsverkstäder, tvätt- anstalter	6,30	4,40	6,60	4,66	105	106
Linjearbete, ban- och vägunderhållsar- bete samt byggnads- och anläggnings- verksamhet	6,05	..	6,54	..	108	..
Förrådsarbete	4,99	..	5,35	..	107	..
Samtliga grupper.....	6,08	4,63	6,54	4,95	108	107

VII. Arbetare inom stuverirörelse

Uppgifter rörande löneförhållandena år 1960 för arbetare inom stuverirörelse inhämtades i samarbete mellan socialstyrelsen och Svenska Arbetsgivareföreningen på samma sätt som uppgifterna beträffande arbetare inom egentlig industri. Sammanlagt erhöles uppgifter beträffande ca 11 288 000 arbetstimmar, utförda av vuxna manliga arbetare. De redovisade arbetstimmarernas fördelning på dyrortsgrupper samt förekomsten av ackords- och övertidsarbete framgår av efterföljande tablå.

Dyrortsgrupp	Redovisat antal arbetstimmar (1 000-tal)	Därav i % på ackord över-tid	
2	147	85,9	8,3
3	4 091	90,5	8,7
4	5 014	76,4	13,8
5	2 036	79,4	8,9
Hela riket	11 288	82,2	11,0

I tab. Å redovisas de genomsnittliga timförtjänsterna för stuveriarbetare år 1960 samt indextal dels med år 1939, dels med år 1959 som bas.

Tab. Å. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna manliga arbetare inom stuverirörelse

a = *exkl.* övertids- och skifttillägg, semesterlön och övriga förmåner

b = *inkl.* övertids- och skifttillägg men *exkl.* semesterlön och övriga förmåner

c = *inkl.* övertids- och skifttillägg, semesterlön och övriga förmåner

Dyrortsgrupp	Genomsnittlig timförtjänst, öre									Indextal (c)	
	a			b			c			1939 = 100	1959 = 100
	på tid- lön	på ac- kord	oav- sett löne- form	to- talt	därav		to- talt	därav			
				skift- till- lägg	över- tids- tillägg		semes- terlön	övriga förmåner			
Hela riket	423	728	674	724	0	50	779	42	13	373	105
Dyrortsgrupp 2.....	363	713	664	699	—	35	737	34	4	..	106
3.....	370	691	660	695	0	35	737	39	3	..	106
4.....	402	743	662	728		65	796	42	26	..	105
5.....	534	780	729	774	2	43	823	48	1	..	104

VIII. Arbetare vid transportföretag

Primärmaterialet

Privata transportföretag. Socialstyrelsens undersökning rörande lönerna under andra kvartalet 1960 för arbetare vid privata buss- och åkeriföretag utfördes liksom motsvarande undersökning 1959 i samarbete med Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) (jfr s. 22). SAF inhämtade uppgifter från företag anslutna

till Biltrafikens Arbetsgivareförbund. Uppgifterna överfördes efter granskning och kodsättning till hålkort, varefter särskilda hålkort ställdes till socialstyrelsens förfogande. Socialstyrelsen inhämtade motsvarande uppgifter från medlemmar (andra än SAF-anslutna) i Svenska Lasttrafikbilägareförbundet och

Svenska Omnibusägareförbundet vilka bedrev verksamhet med mer än en bil respektive buss.

Vid undersökningarna 1953—1958 avsåg uppgifterna ett helt kvartal. År 1959 företogs en omläggning på så sätt att man från »mindre» buss- och åkeriföretag — i socialstyrelsens register ingående företag med högst 9 arbetare enligt 1958 års undersökning och SAF-anslutna företag med högst 5 arbetare samt i socialstyrelsens register ingående företag vilka ej lämnat uppgifter till 1958 års undersökning — begärde uppgifter endast för en viss angiven vecka under kvartalet. Företagen fördelades slumpmässigt över kvartalets 13 veckor. Övriga företag (»större») skulle liksom tidigare lämna uppgifter avseende helt kvartal. Vid bearbetningen multiplicerades uppgifterna från de »mindre» företagen med 13. Till 1960 års undersökning kompletterades socialstyrelsens register på så sätt, att däri kom att ingå samtliga ej SAF-anslutna medlemmar i Svenska Lasttrafikbilägareförbundet och i Svenska Omnibusägareförbundet, som enligt den vid tidpunkten för kompletteringen aktuella medlemsförteckningen bedrev rörelse med minst två fordon (bilar respektive bussar). Uppgifter avseende en vecka under kvartalet begärdes från de medlemmar (andra än SAF-anslutna) som bedrev rörelse med minst 2 och högst 4 fordon och liksom föregående år från SAF-anslutna företag med högst 5 arbetare (»mindre» företag). Av företag med minst 2 och högst 4 fordon, vilka till 1960 års undersökning redovisat 1—2 arbetare, uttogs för granskning och bearbetning slumpmässigt en fjärdedel. Vid bearbetningen multiplicerades uppgifterna från sistnämnda företag med 52 och från övriga »mindre» företag med 13. »Större» företag ombads liksom vid

undersökningen avseende år 1959 att redovisa för hela kvartalet.

De blanketter och anvisningar som användes vid 1960 års undersökning utarbetades av socialstyrelsen i samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer. Liksom år 1959 inhämtades individuella uppgifter för fast anställda vuxna och minderåriga arbetare.

Uppgifterna avsåg antalet arbetstimmar vid tidlöns- och ackordsarbete, antalet övertidstimmar samt arbetslön vid tidlöns- och ackordsarbete, övertidstilllägg, skifttillägg och tillägg för förskjutten och obehövlig arbetstid samt för fjärrtrafik. Uppgifter inhämtades dels om det totala antalet arbetstimmar för vilka lön utgått (inklusive betald men ej arbetad helgtid), dels om antalet ej arbetade helgtimmar för vilka lön utgått. I de redovisade lönebeloppen skulle ej inräknas sjuklön, semesterlön eller semesterersättning och ej heller traktamenten och felräkningspengar.

Veckoarbetstiden minskades från år 1959 till år 1960 i regel från 46 till 45 timmar i genomsnitt för respektive år. De i kollektivavtalen för 1960 stipulerade veckolönerna var beräknade efter en arbetstid av 45 timmar i genomsnitt för året, medan den ordinarie arbetstiden kunde vara 46, 47 eller 48 timmar. I den mån den ordinarie arbetstiden utgjorde mer än 45 timmar kunde överskjutande arbetstimmar uttas i form av lediga lördagar eller på annat sätt. Antalet sådana lediga timmar, som i förekommande fall skulle redovisas av företagen, har vid bearbetningen adderats till antalet faktiskt arbetade timmar, varefter tidsummorna multiplicerats med $\frac{45}{46}$, $\frac{45}{47}$ eller $\frac{45}{48}$, beroende på den ordinarie arbetstidens längd. Dessa omräknade tidsummor har

använts vid beräkningen av genomsnittliga timförtjänster.

Statliga transportföretag. Socialstyrelsen erhöll uppgifter om löneförhållandena för arbetare under andra kvartalet 1960 från SJ:s biltrafikbyrå, Postverkets diligensavdelning, GDG Biltrafik AB, Stockholms Läns Omnibus AB (SLO) samt Svenska Lastbil AB (SLAB).

Uppgifter begärdes för såväl fast som tillfälligt anställd personal; personal som endast tjänstgjorde lördagar och söndagar (s. k. lördags-söndagsextra) skulle dock enligt anvisningarna ej medtas i redovisningen.

På blanketten, vilken utarbetats av socialstyrelsen i samråd med statens avtalsnämnd, begärdes summariska uppgifter avseende vuxna och minderåriga män och kvinnor; de vuxna skulle redovisas fördelade på yrkesgrupper. Uppgifterna skulle avse faktiskt arbetade timmar på ordinarie arbetstid och på övertid samt arbetslön (inklusive kallortstillägg), övertidsersättning och tillägg för obekvämt arbetstid. I de redovisade lönebeloppen skulle ej inräknas sjuklön, semesterlön eller semesterersättning och ej heller trakamenten och felräkningspengar.

Omräkningar med hänsyn till utläggningen av den successivt genomförda arbetstidsförkortningen har gjorts efter samma principer som för privata transportföretag.

Kommunala transportföretag. Svenska Stadsförbundet inhämtade uppgifter om löneförhållandena för arbetare under första halvåret 1960 från kommunala buss- och spårvägsföretag med undantag för AB Stockholms Spårvägar och Busstrafiken Sundsvall—Skön AB, från

vilka socialstyrelsen inhämtade uppgifter.

Uppgifterna skulle avse såväl fast som tillfälligt anställda och såväl vuxna som minderåriga; s. k. lördags-söndagsextra skulle dock enligt anvisningarna ej medtas. Företagens redovisning av arbetad tid och uppuren lön var summarisk med uppdelning på månads- och timavlönade. Var och en av dessa båda grupper var dessutom uppdelad på kön och yrkesgrupper.

För de olika grupperna inhämtades uppgifter om antalet arbetstimmar på ordinarie tid och övertid samt om total arbetsinkomst för arbete på ordinarie tid och övertid med särredovisning av vissa löneelement, såsom övertidstillägg och tillägg för arbete på obekvämt tid. I de redovisade lönebeloppen skulle ej inräknas sjuklön, semesterlön eller semesterersättning och ej heller trakamenten.

AB Stockholms Spårvägar har lämnat uppgifter om effektiv arbetstid (dvs. vad man tagit ut i timmar under perioden), medan flertalet övriga företag angett arbetstiden med ledning av avtalets regler om maximal ordinarie arbetstid (dvs. vad man kunde ha tagit ut i timmar). Det kan här nämnas att de avtalsenliga begynnelse- och slutlönerna för trafikpersonal med 45 timmars arbetsvecka år 1960 i de tre största städerna var följande:

	Månadslön (exklusive tillägg för obekvämt arbetstid), kr, för förare och vuxna manliga biljettförsäljare ¹	Tillägg per månad, kr, för förare vid enmansbetjäning	
	Begynnelselön	Slutlön (efter 9 år)	
Stockholm	921	1 090	61
Göteborg	958	1 084	50
Malmö	904	1 034	48

¹ I Stockholm var månadslönen för spårpersonal i T-bananätet 856 kr resp. 1 026 kr.

Tab. Ä. Genomsnittliga timförtjänster under andra kvartalet åren 1957—1960 för vuxna manliga chaufförer vid privata och statliga buss- och åkeriföretag

	Genomsnittlig timförtjänst, öre							
	exkl. övertidstillägg m. m.				inkl. övertidstillägg m. m.			
	1957	1958	1959	1960	1957	1958	1959	1960
Privata bussföretag	395	406	421	472	428	446	459	517
Statliga bussföretag	429	440	453	508	461	474	486	545
Privata åkeriföretag	426	479	486	540	454	503	511	569
Statliga åkeriföretag	427	429	442	518	446	450	463	539

Löner år 1960

I tab. 29 återges de genomsnittliga timförtjänsterna för vuxna manliga fast anställda arbetare vid privata transportföretag samt i tab. 30 de genomsnittliga timförtjänsterna för vuxna arbetare (exklusive s. k. lördags-söndagsextra) vid statliga transportföretag med fördelning efter kön samt yrkes- och ortsg grupper. I tab. 31 återges de genomsnittliga timförtjänsterna för vuxna arbetare (exklusive s. k. lördags-söndagsextra) inom kommunala buss- och spårvägsföretag med fördelning efter yrkes- och ortsg grupper, avlöningsform och arbetstid; beträffande Stockholm avser uppgifterna män och kvinnor sammantagna, beträffande övriga orter enbart män.

De genomsnittliga timförtjänsterna redovisas dels exklusive, dels inklusive övertidstillägg, skifttillägg och tillägg för förskjutet och obekvämt arbetstid. Ge-

nomsnittliga timförtjänster anges endast för grupper om minst 25 redovisade arbetare.

I tab. Ä lämnas uppgifter om de genomsnittliga timförtjänsterna åren 1957—1960 för vuxna manliga chaufförer vid privata och statliga buss- och åkeriföretag.

De resultat som redovisas i tabellerna avser (utom för vissa kommunala transportföretag, jfr s. 44) förtjänsten per faktiskt arbetad timme. Större delen av de i redovisningen berörda arbetstagarna är vecko- eller (i de kommunala företagen) månadsavlönade, och i regel göres ej avdrag för arbetsfria helgdagar. Det antal helgdagar som infaller under andra kvartalet varierar från ett år till ett annat. Med hänsyn härtill möter det svårigheter att jämföra resultaten av undersökningarna olika år.

IX. Arbetare vid oljedistributionsföretag

Primärmaterialet

Socialstyrelsens undersökning rörande lönerna under andra kvartalet 1960 för arbetare vid oljedistributionsföretag utfördes liksom motsvarande undersökning år 1959 i samarbete med Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) (jfr s. 22). SAF inhämtade uppgifter från före-

tag anslutna till Petroleumbranschens Arbetsgivareförbund. Uppgifterna överfördes efter granskning och kodsättning till hålkort, varefter särskilda hålkort ställdes till socialstyrelsens förfogande. Från andra kategorier av företag inom oljedistributionen (inklusive arrendatorer av bensinstationer) inhämtade social-

styrelsen uppgifter. Företagen tillskrevs enligt adresslistor som ställts till förfogande av ett antal större företag och organisationer inom branschen; härvid hade de bensinstationer undantagits som saknade möjligheter att lämna service i form av smörjning. År 1959 tillskrev socialstyrelsen endast vart tionde av de »mindre» företagen — i socialstyrelsens register ingående företag, vilka enligt 1958 års undersökning saknade anställd arbetskraft — men liksom tidigare år samtliga »större» företag. Vid bearbetningen multiplicerades uppgifterna från de »mindre» företagen med 10. Till 1960 års undersökning hade socialstyrelsens register över oljedistributionsföretag kompletterats med ett stort antal nya adresser. Styrelsen begärde år 1960 uppgifter från samtliga i registret ingående företag. Av de företag, som till 1960 års undersökning redovisat 1—2 anställda, uttogs för granskning och bearbetning slumpmässigt en fjärdedel; vid bearbetningen multiplicerades uppgifterna från dessa företag med 4.

De blanketter och anvisningar som använts har utarbetats i samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer. Uppgifter har endast begärts för fast anställda manliga arbetare. Socialstyrelsen har inhämtat individuella uppgifter, medan SAF liksom tidigare år inhämtat summariska uppgifter. Uppgifterna har avsett antalet arbetstimmar vid tidlöns- och ackordsarbete, antalet övertidstimmar samt arbetslön vid tidlöns- och ackordsarbete, övertidstillägg, skifttillägg och andra tillägg, såsom tillägg för förskjutet och obekvämt arbetstid,

procenttillägg för rengöring av cisterner och asfaltugnar samt procenttillägg för tvättare och smörjare. Liksom föregående år har socialstyrelsen inhämtat uppgifter dels om det totala antalet arbetstimmar för vilka lön utgått (inklusive betald ej arbetad helgtid), dels om antalet ej arbetade helgtimmar för vilka lön utgått. I de redovisade lönebeloppen skulle ej inräknas sjuklön, semesterlön och semesterersättning och ej heller traktamenten.

Omräkningar med hänsyn till den successivt genomförda arbetstidsförkortningen har gjorts efter samma principer som för privata och statliga transportföretag (se s. 43—44).

Löner år 1960

I tab. 32 återges genomsnittliga timförtjänster dels exklusive, dels inklusive övertidstillägg, skifttillägg m. m. för vuxna manliga, fast anställda arbetare vid oljedistributionsföretag med fördelning på yrkes- och dyrortsgrupper. Genomsnittliga timförtjänster anges endast för grupper om minst 25 redovisade arbetare. I tablan nedan lämnas uppgift om de genomsnittliga timförtjänsterna åren 1957—1960 för chaufförer vid oljedistributionsföretag samt för bensinstationsarbetare.

Arbetare vid oljedistributionsföretag är liksom arbetare vid transportföretag i regel veckoavlönade. På grund av det varierande antalet helgdagar under andra kvartalet olika år föreligger svårigheter att jämföra resultaten av undersökningarna för olika år (jfr s. 45).

	Genomsnittliga timförtjänster, kr. under andra kvartalet åren 1957—1960 för vuxna manliga fast anställda arbetare							
	exkl. övertidstillägg m. m.				inkl. övertidstillägg m. m.			
	1957	1958	1959	1960	1957	1958	1959	1960
Chaufförer vid oljedistributionsföretag	4,35	4,67	4,89	5,39	4,65	4,91	5,14	5,67
Arbetare vid bensinstationer..	4,36	4,55	4,73	5,17	4,55	4,75	4,90	5,34

Tab. 1. Lantarbetarnas fördelning efter antalet redovisade ordinarie arbetstimmar år 1960
Förekomsten av övertidsarbete

m.k. = med kollektivavtal, u.k. = utan kollektivavtal

	Arbetare med uppgift om ordinarie arbetstimmar		Därav, i %, med nedanstående antal ordinarie arbetstimmar (mot tidlön) under året						Antal arbetare med övertidsarb. ² i % av totala antalet arbetare med uppgift om arbetstim. (mot tidlön)	Antal övertids-timmar ² i % av totala antalet arbetstimmar (mot tidlön)	Medel-antal övertids-timmar ² per arbetare med övertids-arbete	
	Re-dovi-sat antal ¹	Upp-räk-nat antal ¹	högst 99	100-299	300-799	800-1499	1500-1999	2000 och där-över				
Män 18—64 år ..	{m.k. u.k. s:a	2 194 1 253 3 447	2 657 7 164 9 821	16,1 73,4 57,9	9,6 12,3 11,5	10,6 5,1 6,6	12,3 2,1 4,9	19,3 2,2 6,8	32,1 4,9 12,3	47,7 1,2 13,7	3,1 0,3 2,2	87,6 67,6 86,3
Yrkesgrupp:												
Rättare	{m.k. u.k.	113 867	125 1 195	— 33,5	0,8 17,1	8,6 9,9	9,3 13,3	21,1 13,4	60,2 12,8	60,8 31,1	3,7 2,1	118,9 60,1
Egentliga lantarbetare	{m.k. u.k.	1 068 660	6 648 715	76,8 3,0	12,2 4,6	4,4 12,0	1,9 15,8	1,7 31,2	3,0 33,4	0,6 75,1	0,1 4,4	42,7 96,7
Traktorförare ..	{m.k. u.k.	86 86	206 206	33,0 20,9	4,6 11,2	12,0 7,8	15,8 11,2	31,2 16,0	33,4 15,9	75,1 15,9	4,4 1,6	96,7 74,2
Ladugårdsförmän	{m.k. u.k.	130 326	133 373	— 1,1	0,8 1,6	6,8 14,2	6,0 7,2	10,5 17,4	75,9 58,5	39,8 42,6	1,4 2,4	73,7 108,1
Djurskötare	{m.k. u.k.	54 59	142 59	5,0 1,7	10,6 3,4	27,0 3,4	7,1 10,1	9,9 6,8	40,4 74,6	2,1 78,0	0,1 4,4	46,3 108,8
Specialarbetare ..	{m.k. u.k.	59 301	59 301	1,7 20,9	3,4 12,9	3,4 16,6	10,1 14,0	6,8 14,0	74,6 21,6	78,0 18,8	4,4 1,3	108,8 72,5
Brukningens enheternas åkerareal, ha:												
2—20	{u.k.	532	5 391	82,9	11,0	3,1	0,6	0,9	1,4	0,1	0,0	8,0
20—50	{m.k. u.k.	156 420	547 1 472	28,5 49,1	18,5 16,6	7,9 10,1	11,5 5,2	12,6 4,7	21,0 14,3	14,3 1,4	1,1 0,2	71,7 71,8
över 50	{m.k. u.k.	2 026 301	2 026 301	9,6 20,9	7,6 12,9	11,8 16,6	13,0 14,0	21,9 14,0	36,1 21,6	58,3 18,8	3,5 1,3	89,0 72,5
Män 65 år och däröver ..		300	1 110	62,3	13,7	7,9	4,8	5,9	5,4	6,6	1,0	54,8
Män under 18 år		276	872	53,0	19,2	13,4	7,2	3,7	3,5	6,3	0,6	34,6
Kvinnor 18—64 år ..	{m.k. u.k. s:a	274 315 589	402 2 436 2 838	56,2 88,2 83,6	25,6 8,0 10,5	12,9 2,6 4,1	3,7 0,7 1,1	0,2 0,0 0,1	1,2 0,5 0,6	5,5 0,0 0,8	0,8 0,0 0,3	30,0 25,0 29,8
Egentliga lantarbetare	{m.k. u.k.	239 300	362 2 355	61,0 90,0	26,2 7,6	9,9 2,0	2,5 0,3	— —	0,3 —	5,0 —	0,6 —	17,7 —

¹ Angående skillnaden mellan redovisat och uppräknat antal arbetare, se s. 3. — ² Uppgifterna avser egentligt övertidsarbete mot tidlön (ej ersättar-

tjänstgöring på sön- och helgdagar eller rykt och annat förberedelse- och avslutningsarbete). Se s. 7.

Tab. 2. Timförtjänsternas spridning år 1960 för lantarbetare i åldern 18-64 år

m.k. = med kollektivavtal, u.k. = utan kollektivavtal

	Arbetare med uppgift om arbetstimmar		Timförtjänst, öre			Uppräknat antal arbetare, i %, med en timförtjänst av öre												
	Redovisat antal ¹	Uppräknat antal ¹	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	högst 279	280-309	310-339	340-369	370-399	400-429	430-459	460-489	490-519	520-549	550-579	580 o. däröver	
Män																		
Arbetare utan naturaförmåner																		
Rättare	m.k.	81	88	475	501	545	—	—	—	—	2,3	13,6	27,3	22,7	11,4	7,9	14,8	
Egentliga lantarbetare.	m.k.	827	1 110	405	427	448	0,8	1,8	1,2	3,9	4,7	42,4	30,1	7,6	3,2	1,9	0,8	
	u.k.	572	3 247	373	400	453	5,8	3,5	5,4	9,7	9,6	27,3	15,6	3,7	9,1	3,0	3,5	
Traktorförare	m.k.	636	682	435	448	465	0,9	0,4	0,4	1,8	13,9	51,8	20,5	5,1	2,2	0,7	1,9	
	u.k.	76	174	419	458	481	—	4,0	0,6	0,6	3,4	27,0	20,7	22,4	6,9	0,6	1,2	
Ladugårdsförmän	m.k.	112	115	483	511	553	0,9	—	0,9	—	0,9	6,9	20,9	22,6	17,4	10,4	19,1	
Djurskötare	m.k.	301	333	444	466	491	0,9	0,6	—	1,5	11,7	31,0	28,5	12,6	4,2	3,3	5,7	
Specialarbetare	m.k.	57	57	468	480	518	—	—	—	—	3,5	15,8	33,3	22,8	14,1	3,5	7,0	
Arbetare med fri kost																		
Egentliga lantarbetare . u.k.		410	3 110	333	381	453	10,4	2,0	14,1	6,9	24,9	6,7	12,1	9,7	5,5	4,4	0,5	2,8
Arbetare med kost och logi																		
Egentliga lantarbetare . u.k.		78	268	261	334	407	29,5	10,5	12,3	9,0	11,6	4,9	2,2	6,7	6,7	0,3	—	6,3
Samtliga arbetare (oavsett löneform)																		
.	m.k.	2 199	2 662	423	446	476	1,1	1,1	0,8	2,0	2,9	24,2	32,6	16,0	7,9	4,5	2,5	4,3
	u.k.	1 256	7 194	350	400	456	9,5	3,4	9,4	8,0	16,0	16,7	13,0	7,1	7,2	3,5	2,3	3,9
s:a	3 455	9 856	375	420	464	7,2	2,8	7,1	6,4	12,4	18,7	18,3	9,5	7,4	3,8	2,4	4,0	
Rättare	m.k.	113	125	477	510	563	—	—	—	—	1,6	9,6	23,2	20,0	16,0	12,8	16,8	
Egentliga lantarbetare.	m.k.	873	1 203	405	428	450	1,0	1,7	1,2	3,7	5,0	40,6	28,9	7,8	4,3	2,7	1,1	
	u.k.	1 071	6 677	350	400	453	9,1	3,1	9,7	8,3	16,8	16,6	13,3	6,6	7,3	3,5	1,9	
Traktorförare	m.k.	660	715	435	449	467	0,8	0,7	0,4	0,4	1,7	13,3	50,6	20,8	5,6	2,5	1,1	
	u.k.	87	207	416	450	481	—	6,8	1,0	2,4	3,4	28,0	17,4	19,8	5,8	0,5	1,0	
Ladugårdsförmän	m.k.	130	133	487	529	565	0,8	—	0,8	—	—	0,8	6,0	18,0	21,1	18,0	12,0	
Djurskötare	m.k.	326	373	443	468	492	1,6	0,8	0,3	—	1,3	12,6	27,9	28,4	13,9	4,3	3,2	
	u.k.	54	142	285	395	467	24,6	6,3	4,9	5,6	11,3	12,7	5,6	7,7	9,2	11,3	0,7	
Specialarbetare	m.k.	59	59	468	483	520	—	—	—	—	—	3,4	15,3	32,2	23,7	15,2	3,4	
Kvinnor																		
Samtliga arbetare (oavsett löneform)																		
.	m.k.	275	403	345	353	379	2,2	2,5	5,2	59,6	9,9	6,5	5,7	2,7	1,0	2,2	0,5	
	u.k.	315	2 436	300	333	350	16,8	13,3	33,4	20,1	4,0	9,1	1,0	0,6	1,4	—	0,3	
s:a	590	2 839	302	333	357	14,7	11,8	29,4	25,7	4,8	8,7	1,7	0,9	1,4	0,3	0,3		
Egentliga lantarbetare.	m.k.	239	362	344	351	372	2,2	2,5	5,2	64,4	6,6	5,8	5,0	2,8	1,1	2,2	0,3	
	u.k.	300	2 355	300	333	350	15,6	13,0	34,4	20,4	3,9	9,4	1,1	0,6	1,5	—	—	

¹ Se s. 3.

Tab. 3. Årsförtjänsternas spridning år 1960 för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år

m.k. = med kollektivavtal, u.k. = utan kollektivavtal

	Arbetare med minst 250 arbetsdagar hos den uppgiftslämnande arbetsgivaren		Årsförtjänst, kr			Uppräknat antal arbetare, i %, med en årsförtjänst av kr										
			Undre kvar- til	Me- dian	Övre kvar- til	högst	6 000-	7 000-	8 000-	9 000-	10 000-	11 000-	12 000-	13 000-	14 000-	
						5 999	6 999	7 999	8 999	9 999	10 999	11 999	12 999	13 999	och där- över	
Arbetare utan naturaförmåner																
Rättare	m.k.	57	64	10 460	11 740	12 570	—	—	—	3,1	9,4	20,3	23,4	23,4	9,4	10,9
Egentliga lantarbetare	m.k.	183	216	9 100	9 560	10 180	2,3	1,4	1,9	14,8	48,1	22,2	7,4	0,9	0,9	—
Traktorförare	m.k.	278	299	9 470	10 100	10 713	0,3	1,3	2,7	7,4	31,4	41,1	11,7	3,3	0,7	—
Ladugårdsförmän	m.k.	101	104	11 640	12 840	14 280	—	—	—	—	1,9	9,6	21,2	20,2	17,3	29,8
Djurskötare	m.k.	227	250	10 660	11 880	13 140	1,6	0,4	0,4	2,8	6,8	20,0	23,2	16,8	11,2	16,8
Samtliga arbetare (oavsett löneform)	m.k.	1 001	1 130	9 640	10 570	12 035	0,9	0,8	2,5	6,4	22,7	25,0	16,1	9,4	6,5	9,7
	u.k.	216	608	5 000	7 270	9 250	35,2	10,2	13,5	12,8	9,5	7,2	5,3	3,9	1,6	0,7
	sa	1 217	1 738	8 330	9 990	11 490	12,9	4,1	6,3	8,6	18,1	18,8	12,3	7,5	4,8	6,6
Rättare	m.k.	86	97	10 848	11 985	13 128	—	—	—	2,1	9,3	15,5	22,7	22,7	16,5	11,3
Egentliga lantarbetare	m.k.	194	238	9 035	9 480	10 145	2,1	1,3	5,5	15,1	46,2	20,2	7,1	1,3	0,8	0,4
	u.k.	116	368	4 750	7 190	8 740	35,1	11,7	17,1	14,4	9,2	4,9	4,6	1,9	0,3	0,8
Traktorförare	m.k.	290	313	9 470	10 135	10 718	0,3	1,3	3,5	7,0	30,7	40,9	12,1	3,5	0,6	—
Ladugårdsförmän	m.k.	120	123	11 748	13 065	14 778	—	—	—	—	1,6	8,9	17,9	17,9	17,1	36,6
Djurskötare	m.k.	244	278	10 595	11 880	13 200	1,4	0,7	0,4	2,5	7,9	19,1	22,7	16,5	10,4	18,3

¹ Se s. 3.

Tab. 4. Timförtjänsternas och årsförtjänsternas spridning år 1960 för manliga lantarbetare (oavsett löneform) i åldern 18—64 år på gårdar av olika storlek

m.k. = med kollektivavtal, u.k. = utan kollektivavtal

	Arbetare med uppgift om arbetstimmar		Timförtjänst, öre			Arbetare med minst 250 arbetsdagar hos den uppgiftslämnande arbetsgivaren		Årsförtjänst, kr		
	Redovisat antal ¹	Uppräknat antal ¹	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	Redovisat antal ¹	Uppräknat antal ¹	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Brukningseenheter med 2—20 ha åker										
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	532	5 418	357	400	456	26	191
Egentliga lantarbetare	544	5 502	357	400	456	27	198
..... u.k.	504	5 181	357	400	455	19	143
Brukningseenheter med 20—50 ha åker										
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	156	547	404	431	459	50	173	9 407	10 060	11 486
..... u.k.	420	1 472	327	400	451	94	321	5 319	7 650	9 513
Egentliga lantarbetare	576	2 019	353	413	455	144	494	6 331	9 038	10 209
..... m.k.	102	360	400	419	446	15	53
..... u.k.	371	1 300	329	400	451	53	181	5 957	7 650	9 221
Brukningseenheter med över 50 ha åker										
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	2 031	2 031	429	450	481	950	950	9 735	10 713	12 261
..... u.k.	304	304	377	424	461	96	96	7 671	9 611	11 781
..... s:a	2 335	2 335	425	448	479	1 046	1 046	9 646	10 656	12 177
Rättare	108	108	480	511	565	81	81	10 978	12 075	13 135
Egentliga lantarbetare	759	759	408	431	451	178	178	9 090	9 598	10 310
..... u.k.	196	196	351	409	450	44	44
Traktorförare	637	637	435	449	467	280	280	9 430	10 170	10 682
..... u.k.	64	64	418	449	466	15	15
Ladugårdsförmän	129	129	487	529	569	119	119	11 747	13 026	14 822
Djurskötare	307	307	445	468	493	230	230	10 798	11 911	13 457
Specialarbetare	59	59	468	483	519	44	44

¹ Se s. 3.

Tab. 5. Timförtjänsternas sammansättning samt de kontanta timförtjänsterna vid tidlönsarbete på ordinarie arbetstid år 1960 för lantarbetare

m.k. = med kollektivavtal, u.k. = utan kollektivavtal

		1		2		3		4		5		6		7		8		9		10	
		Arbetare med uppgift om arbetstimmor	Redovisat antal ¹	Uppräknat antal ¹	Total genomsnittlig timförtjänst, öre	kontant tidlönsarbete på ordinarie arbetstid, ² öre	kontant tidlönsarbete på övertid, ² öre	kontant lönsrykt, förbered.- o. avslutn.-arb., på sön.-o. helgd., öre	kontant lönsrykt, förbered.- o. avslutn.-arb., på sön.-o. helgd., öre	kontant lönsrykt, förbered.- o. avslutn.-arb., på sön.-o. helgd., öre	provisioner o. övriga kontanta ersättningsar, öre	naturaförmånernas värde, öre	Kontant genomsnittlig timförtj. (ej semesterlön, provision m. m.) vid tidlönsarbete på ordinarie arbetstid, ² öre								
Män 18—64 år																					
Arbetare utan naturaförmän	m.k.	2 048	2 433	461	400	19	11	25	6	0	422										
	u.k.	697	3 523	415	393	3	5	14	0	1	398										
s:a		2 745	5 956	452	398	16	10	23	5	0	417										
Rättare	m.k.	81	88	524	459	26	8	25	6	—	485										
Egentliga lantarbetare	m.k.	827	1 110	432	382	14	12	23	1	0	400										
	u.k.	572	3 247	394	377	1	3	11	—	1	380										
Traktorförare	m.k.	636	682	452	386	27	14	24	1	—	414										
	u.k.	76	174	449	413	10	5	21	—	—	424										
Ladugårdsförmän	m.k.	112	115	525	451	8	6	27	32	—	461										
Djurskötare	m.k.	301	333	477	411	14	10	27	15	—	430										
Specialarbetare	m.k.	57	57	494	437	28	1	27	1	—	459										
Arbetare med fri kost	u.k.	426	3 207	359	290	1	0	5	0	63	291										
Egentliga lantarbetare	u.k.	410	3 110	356	288	1	0	5	0	61	289										
Arbetare med kost och logi	u.k.	113	396	312	199	0	5	6	0	102	202										
Egentliga lantarbetare	u.k.	78	268	328	210	0	8	6	0	103	217										
Arbetare med livsförnödenheter och/eller bostad	m.k.	97	110	525	426	17	7	20	13	42	443										
Samtliga arbetare (oavsett löneform)	m.k.	2 199	2 662	465	400	18	11	24	7	5	421										
	u.k.	1 256	7 194	369	306	2	4	10	0	47	310										
s:a		3 455	9 856	433	369	13	9	19	5	19	384										
Rättare	m.k.	113	125	534	462	24	9	22	5	13	486										
Egentliga lantarbetare	m.k.	873	1 203	433	380	14	11	22	1	5	397										
	u.k.	1 071	6 677	362	301	1	4	8	0	48	305										
Traktorförare	m.k.	660	715	453	386	26	13	24	1	2	414										
	u.k.	87	207	432	385	9	4	18	—	16	394										
Ladugårdsförmän	m.k.	130	133	534	451	8	6	27	36	6	462										
Djurskötare	m.k.	326	373	475	406	14	10	26	14	7	424										
	u.k.	54	142	381	303	0	3	13	1	61	305										
Specialarbetare	m.k.	59	59	495	438	27	1	27	1	1	459										
Män 65 år och däröver	m.k.	174	201	410	362	11	7	22	2	6	374										
	u.k.	126	909	273	227	0	0	4	1	40	227										
s:a		300	1 110	345	298	6	4	13	2	22	303										
Män under 18 år	m.k.	150	191	327	297	6	6	13	0	5	305										
	u.k.	128	683	276	210	1	1	5	0	59	211										
s:a		278	874	292	238	3	2	7	0	42	240										

¹ Se s. 3. — ² Oavsett rykt, förberedelse- och avslutningsarbeten samt ersättartjänstgöring på sön- och helgdagar.

52 Arbetare inom jordbruk

Tab. 5 (forts.). Timförtjänsternas sammansättning samt de kontanta timförtjänsterna vid tidlönsarbete på ordinarie arbetstid år 1960 för lantarbetare

m.k. = med kollektivavtal, u.k. = utan kollektivavtal

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Arbetare med uppgift om arbetstimmar		Total genomsnittlig timförtjänst, öre	Därav						Kontant genomsnittlig timförtj. (ej semestertlön, provision m. m.) vid tidlönsarbete på ordinarie arbetstid, ² öre
		Re- do- visat antal ¹	Upp- räk- nat antal ¹		kon- tant tidlön vid ar- bete på ordi- narie ar- bets- tid, ² öre	kon- tant tid- lön vid ar- bete på över- tid, ² öre	kon- tant lön för rykt, förbe- red- o. av- slutn.- arb., tj.gör. på sön.- helgd., öre	kon- tant lön för se- mes- ter- lön o. se- mes- ter- sätt- ning, öre	pro- visio- ner o. öv- riga kon- tanta er- sätt- ning- ar, öre	na- tura- för- må- ner- nas vär- de, öre	
Kvinnor 18—64 år											
Samtliga arbetare (oavsett löneform)	m.k.	275	403	375	337	4	7	21	1	4	343
	u.k.	315	2 436	310	277	0	—	2	0	31	278
	s:a	590	2 839	332	297	1	2	9	0	22	299
Egentliga lantarbetare	m.k.	239	362	365	335	3	3	20	0	4	338
	u.k.	300	2 355	334	317	—	—	1	—	16	317

¹ Se s. 3. — ² Oavsett rykt, förberedelse- och avslutningsarbeten samt ersättartjänstgöring på sön- och helgdagar.

Tab. 6. Timförtjänsternas sammansättning samt de kontanta timförtjänsterna vid tidlönsarbete på ordinarie arbetstid år 1960 för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år (oavsett löneform) på gårdar av olika storlek

m.k. = med kollektivavtal, u.k. = utan kollektivavtal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	Arbetare med uppgift om arbetstimmar		Total genomsnittlig timförtjänst, öre	Därav						Kontant genomsnittlig timförtjänst (ej semesterlön, provision m. m.) vid tidlönsarbete på ordinarie arbetstid, ² öre	
	Redovisat antal ¹	Uppräknat antal ¹		kontant tidlöns vid arbete på ordinarie arbetstid, ² öre	kontant tidlöns vid arbete på övertid, ² öre	kontant lön för rykt, förb.-o. avslutn.-arb., ers.-tj.gör. på sön- o. helgd., öre	kontant semesterlön o. semesterersättning, öre	provisioner o. övriga kontanta ersättn., öre	naturaförernas värde, öre		
Brukningsenheter med 2—20 ha åker											
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	u.k.	532	5 418	332	271	0	3	5	—	54	274
Egentliga lantarbetare	u.k.	504	5 181	341	285	0	4	5	—	47	289
Brukningsenheter med 20—50 ha åker											
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	{m.k.	156	547	454	402	7	8	20	3	15	412
.....	{u.k.	420	1 472	375	310	1	3	10	0	51	312
Egentliga lantarbetare	{m.k.	102	360	429	381	6	7	18	—	16	391
.....	{u.k.	371	1 300	371	306	1	3	9	0	51	309
Brukningsenheter med över 50 ha åker											
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	{m.k.	2 031	2 031	467	399	21	12	25	7	3	423
.....	{u.k.	304	304	421	364	7	7	16	1	25	374
Rättare	m.k.	108	108	532	457	26	8	22	5	13	482
Egentliga lantarbetare	{m.k.	759	759	434	379	16	13	23	1	2	399
.....	{u.k.	196	196	390	331	2	6	14	0	37	336
Traktorförare	{m.k.	637	637	453	384	28	13	25	1	1	413
.....	{u.k.	64	64	452	405	14	6	20	—	7	419
Ladugårdsförmän	m.k.	129	129	535	451	9	6	28	35	6	463
Djurskötare	m.k.	307	307	477	404	15	11	27	16	3	425
Specialarbetare	m.k.	59	59	495	438	27	1	27	1	1	459

¹ Se s. 3. — ² Se not 2, tab. 5

Tab. 7. Årsförtjänsternas sammansättning år 1960 för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år

m.k. = med kollektivavtal, u.k. = utan kollektivavtal

	Arbetare med minst 250 arbetsdagar hos den uppgiftslämnande arbetsgivaren		Total genomsnittlig årsförtjänst, kr	Därav					
	Redovisat antal ¹	Uppräknat antal ¹		kontant tidlön ² , kr	kontant ackordslön, kr	kontant semesterlön o. semesterersättning, kr	provisioner o. övriga kontanta ersättn., kr	naturaförmånernas värde, kr	
Arbetare utan naturaförmåner	m.k.	909	1 007	10 953	9 857	368	541	187	—
	u.k.	78	141	10 014	9 572	10	407	25	—
	s:a	987	1 148	10 838	9 822	324	525	167	—
Rättare	m.k.	57	64	11 869	11 231	13	486	139	—
Egentliga lantarbetare ..	m.k.	183	216	9 595	8 930	184	468	13	—
Traktorförare	m.k.	278	299	10 061	9 415	112	506	28	—
Ladugårdsförmän	m.k.	101	104	13 166	11 060	673	677	756	—
Djurskötare	m.k.	227	250	12 180	10 365	853	613	349	—
Arbetare med kost och logi ..	u.k.	101	347	6 218	3 588	84	105	1	2 340
Egentliga lantarbetare ..	u.k.	65	215	6 409	3 793	146	110	1	2 359
Arbetare med livsfrnödenheter och/eller bostad	m.k.	84	94	12 726	10 313	673	448	309	983
Samtliga arbetare (oavsett löneform)	m.k.	1 001	1 130	11 059	9 817	393	526	192	131
	u.k.	216	608	7 309	5 393	119	195	7	1 595
	s:a	1 217	1 738	9 747	8 269	297	410	128	643
Rättare	m.k.	86	97	12 127	11 221	9	437	116	344
Egentliga lantarbetare ..	m.k.	194	238	9 533	8 724	176	434	12	187
Traktorförare	u.k.	116	368	6 969	4 997	108	182	1	1 681
Ladugårdsförmän	m.k.	290	313	10 061	9 348	139	506	27	41
Ladugårdsförmän	m.k.	120	123	13 456	11 008	800	668	822	158
Djurskötare	m.k.	244	278	12 200	10 259	884	599	329	129

¹ Se s. 3. — ² Inkl. övertidsersättning samt lön för ersättartjänstgöring på sön- och helgdagar, rykt, förberedelse- och avslutningsarbeten.

Tab. 8. Trädgårdsarbetarnas fördelning efter antalet redovisade arbetstimmar år 1960
Förekomsten av övertidsarbete

m.k. = med kollektivavtal, u.k. = utan kollektivavtal

	Arbetare med uppgift om arbetstimmar		Därav arbetare, i %, med nedanstående antal arbetstimmar (inklusive övertids- timmar) under året							Medel- antal arbets- tim. under året per arbe- tare	Antal arb. med övertids- arb. i % av totala antalet arbets- tim.	Antal över- tids- tim- mar i % av totala antalet arbets- tim.	Med- del- antal över- tids- tim. per arb. med över- tids- ar- bete	
	Re- do- visat an- tal ¹	Upp- räk- nat an- tal ¹	högst 499	500- 999	1 000- 1 499	1 500- 1 999	2 000- 2 399	2 400- 2 499	2 500 och där- över					
Män 18—64 år	{m.k. 1 267	1 456	21,2	12,2	9,6	15,7	35,0	3,1	3,2	1 459	50,4	2,9	85,3	
	{u.k. 406	541	^{45,7}	8,1	6,5	12,0	23,8	3,1	0,7	1 030	10,5	1,3	129,4	
	{s:a 1 673	1 997	^{27,8}	11,1	8,8	14,7	32,0	3,1	2,5	1 343	39,6	2,6	88,5	
Yrkesgrupp:														
Förmän	{m.k. 136	145	3,4	3,4	4,1	6,9	71,0	10,3	0,7	2 031	42,1	1,7	83,7	
	{m.k. 664	799	11,8	11,8	11,6	18,9	38,4	2,9	4,6	1 630	58,8	3,3	91,1	
Yrkesarbetare	{u.k. 219	237	13,5	11,8	10,1	20,7	41,4	1,3	1,3	1 563	17,3	1,2	112,0	
	{m.k. 321	366	50,3	15,8	8,2	11,2	14,2	—	0,3	831	32,8	2,1	52,1	
	{u.k. 129	237	^{88,2}	5,1	2,5	2,5	1,7	—	—	267	0,8	0,1	45,0	
Grovarbetare	{m.k. 58	58	22,4	17,2	12,1	24,1	19,0	3,4	1,7	1 298	39,7	2,0	64,8	
Elever, lärlingar	{m.k. 77	77	13,0	13,0	3,9	13,0	42,9	6,5	7,8	1 711	68,8	5,0	125,2	
Specialarbetare	{m.k. 77	77	13,0	13,0	3,9	13,0	42,9	6,5	7,8	1 711	68,8	5,0	125,2	
Storleksgrupp²:														
Företag med														
1— 5 arbetare	{m.k. 240	366	20,5	15,0	5,2	16,4	39,1	2,7	1,1	1 455	28,7	2,0	102,8	
	{u.k. 224	359	^{49,6}	7,2	7,0	8,9	22,8	3,9	0,6	966	5,6	0,6	105,5	
6—10 *	{m.k. 172	172	19,8	11,6	9,3	14,5	36,6	3,5	4,7	1 504	32,0	2,2	105,8	
	{u.k. 103	103	37,9	10,7	7,8	21,4	18,4	1,9	1,9	1 117	9,7	2,0	228,6	
11 o. fler *	{m.k. 855	918	21,7	11,2	11,4	15,7	33,1	3,2	3,7	1 453	62,5	3,4	80,1	
	{u.k. 79	79	38,0	8,9	2,5	13,9	35,4	1,3	—	1 212	34,2	3,1	110,3	
Män 65 år och däröver		114	132	27,3	21,2	15,2	10,6	18,2	7,6	—	1 146	20,5	0,8	42,7
Män under 18 år		279	279	56,6	12,9	11,5	11,1	7,9	—	—	709	24,7	0,9	26,3
Kvinnor 18—64 år	{m.k. 749	830	38,0	18,6	20,6	17,2	5,7	—	—	910	31,9	1,2	34,8	
	{u.k. 415	577	^{71,4}	15,9	8,5	2,1	1,7	0,3	—	404	2,3	0,6	116,0	
	{s:a 1 164	1 407	^{51,7}	17,5	15,6	11,0	4,1	0,1	—	702	19,8	1,1	38,6	
Kvinnor under 18 år		148	148	85,1	6,1	4,7	2,0	2,0	—	—	331	17,6	0,6	10,4

¹ Angående skillnaden mellan redovisat och upp- räknat antal arbetare, se s. 15. — ² Storleksgrup- peringen hänför sig till det antal arbetare för vilka individuella uppgifter lämnats vid undersökningen

avseende år 1960 — ³ Vid beräkningen av vart och ett av dessa procenttal har man utnyttjat en uppgift som uppräknats med 100 (jfr s. 15).

Tab. 9. Timförtjänsternas spridning år 1960 för trädgårdsarbetare

m.k. = med kollektivavtal, u.k. = utan kollektivavtal

	Arbetare med uppgift om arbetstimmar		Timförtjänst, öre			Uppräknat antal arbetare, i %, med en timförtjänst av ... öre											
	Redovisat antal ¹	Uppräknat antal ¹	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	högst	250-	280-	310-	340-	370-	400-	430-	460-	490-	520	
						249	279	309	339	369	399	429	459	489	519	och däröver	
Män 18—64 år	m.k.	1 267	1 456	422	461	507	1,9	0,8	2,1	1,4	3,8	5,1	13,7	20,3	18,5	10,6	21,8
	u.k.	406	541	356	401	469	5,4	3,0	4,3	6,1	8,7	2,8	*32,9	9,8	6,1	7,4	13,7
	s:a	1 673	1 997	401	451	500	2,9	1,4	2,7	2,7	5,2	4,5	*18,9	17,4	15,1	9,8	19,6
Förmän	m.k.	136	145	514	562	618	—	—	—	—	—	0,7	2,8	6,2	4,8	17,2	68,3
Yrkesarbetare	m.k.	664	799	432	465	493	0,3	0,5	1,1	0,9	4,1	4,1	12,8	22,8	25,4	11,9	16,1
	u.k.	219	237	370	442	500	2,1	2,1	5,1	7,6	8,0	2,5	14,3	17,7	13,1	9,3	18,1
Grovarbetare	m.k.	321	366	384	430	469	4,6	0,5	4,9	2,5	5,2	8,5	23,5	20,5	10,1	6,0	13,7
	u.k.	129	237	353	401	401	8,4	3,8	3,0	5,1	6,8	3,8	*59,9	4,2	0,4	3,4	1,3
Elever, lärlingar	m.k.	58	58	305	395	445	13,8	6,9	5,2	8,6	5,2	13,8	12,1	27,6	3,4	1,7	1,7
Specialarb.	m.k.	77	77	470	501	579	1,3	—	—	—	1,3	1,3	1,3	11,7	23,4	14,3	45,5
Män 65 år och däröver		114	132	284	373	441	19,7	4,5	12,9	4,5	8,3	5,3	13,6	17,4	7,6	2,3	3,8
Män under 18 år		279	279	200	254	300	45,9	21,5	11,8	8,6	5,0	1,8	3,6	0,4	1,1	0,4	—
Kvinnor 18—64 år	m.k.	749	830	349	372	409	1,7	1,3	6,4	6,4	31,1	21,0	14,7	8,0	3,4	2,5	3,6
	u.k.	415	577	318	339	366	5,4	4,0	13,5	*27,4	28,8	13,9	3,5	0,9	0,3	0,7	1,7
	s:a	1 164	1 407	336	362	390	3,2	2,4	9,3	*15,0	30,1	18,1	10,1	5,0	2,1	1,8	2,8
Yrkesarbetare	m.k.	367	439	352	373	409	1,8	1,1	7,1	4,3	30,8	18,5	21,6	10,5	1,6	0,9	1,8
	u.k.	141	186	334	361	376	2,7	3,2	12,4	16,1	31,7	19,4	5,9	1,1	0,5	2,2	4,8
Grovarbetare	m.k.	371	380	348	371	409	1,3	1,3	5,0	8,9	31,8	24,2	7,1	5,3	5,3	4,5	5,3
	u.k.	264	381	317	336	356	5,0	4,2	14,2	*33,6	28,1	11,5	2,1	0,8	0,3	—	0,3
Kvinnor under 18 år		148	148	204	256	292	42,6	28,4	8,1	4,7	9,5	4,1	1,4	1,4	—	—	—

¹ Se s. 15. — ² Vid beräkningen av vart och ett av dessa procenttal har man utnyttjat en uppgift som uppräknats med 100 (jfr s. 15).

Tab. 11. Redovisat antal trädgårdsarbetare år 1960 i åldern 18—64 år samt genomsnittliga timförtjänster för dessa i olika lönegrupper och vid olika storleksgrupper av företag¹

m.k. = med kollektivavtal, u.k. = utan kollektivavtal

	Vid företag i lönegrupp ²			Vid företag med individuella uppgifter för arbetare			
	A	B	C	1—5	6—10	11 och flera	
A. Redovisat antal arbetare med timuppgifter							
Män	m.k.	395	826	46	240	172	855
	u.k.	94	245	67	224	103	79
	s:a	489	1 071	113	464	275	934
Förmän	m.k.	31	98	7	24	27	85
	m.k.	223	409	32	159	87	418
Yrkesarbetare	u.k.	42	141	36	135	52	32
	m.k.	85	233	3	38	48	235
Grovarbetare	u.k.	44	60	25	65	33	31
	m.k.	24	31	3	18	—	40
Elever, lärlingar	m.k.	24	53	—	1	10	66
	m.k.	158	577	14	86	111	552
Kvinnor	u.k.	43	275	97	181	105	129
	s:a	201	852	111	267	216	681
	m.k.	101	258	8	50	40	277
Yrkesarbetare	u.k.	26	89	26	81	38	22
	m.k.	52	313	6	34	70	267
Grovarbetare	u.k.	16	181	67	93	64	107
	m.k.	486	486	..	460	483	491
Män	u.k.	430	478	390	408	464	638
	s:a	477	484	430	439	477	501
	m.k.	..	583	602
Förmän	m.k.	476	475	..	462	468	476
	u.k.	..	463	..	420	455	..
Yrkesarbetare	m.k.	416	448	448
	u.k.	..	380	..	366
Elever, lärlingar	m.k.
	m.k.	..	522	—	541
Kvinnor	m.k.	405	393	..	376	361	405
	u.k.	..	362	317	330	351	417
	s:a	397	385	346	349	357	405
Yrkesarbetare	m.k.	400	377	..	383	..	389
	u.k.	..	378	..	339
Grovarbetare	m.k.	422	413	354	428
	u.k.	..	339	315	320	322	353

¹ Se not 2, tab. 8. — ² Se not 1, s. 15.

Tab. 12. Trädgårdsarbetarnas genomsnittliga årsförtjänster år 1960

m.k. = med kollektivavtal, u.k. = utan kollektivavtal

	Arbetare med minst 250 arbetsdagar hos den uppgiftslämnande arbetsgivaren				Total genomsnittlig årsförtjänst (kontant tidlön och ackordslön vid arbete på ordinarie tid och på övertid, naturaförm., semesterlön, provision m. m.), kr			Därav naturaförmåner, kr (samtliga arbetare)
	Redovisat antal ¹		Uppräknat antal ¹		Arbetare m.k.	Arbetare u.k.	Samtl. arbetare	
	m.k.	u.k.	m.k.	u.k.				
Män 18—64 år	562	177	652	213	11 205	10 507	11 033	95
Förmän	135	33	144	42	13 046	..	13 250	172
Yrkesarbetare	306	129	387	156	10 766	9 783	10 484	72
Grovarbetare	59	5	59	5	9 544	..	9 236	118
Kvinnor 18—64 år	71	16	71	25	8 143	..	7 714	90
Yrkesarbetare	47	13	47	22	7 549	112

¹ Se s. 15.

Tab. 13. Redovisat antal av vuxna arbetare utförda arbetstimmar (1 000-tal) samt förekomsten av ackords- och övertidsarbete år 1960 inom egentlig industri med fördelning efter industri- och dyrortsgrupp

1	2	3	4	5	6	7	8
Industrigrupp	Redovisat antal arbetstimmar (1 000-tal)					Därav i %	
	Dyrortsgrupp				Hela riket	på ackord	på övertid
	2	3	4	5			
Män							
Gruvindustri	974	11 053	1 730	11 509	25 266	58,3	4,3
40-tim.-arb.	713	5 282	686	6 377	13 057	66,7	3,8
42-tim.-arb.	—	139	131	132	402	30,3	4,3
45-tim.-arb. m. m.	262	5 633	913	5 000	11 807	49,9	4,9
Malmgruvor	3	11 053	1 730	11 509	24 294	57,9	4,4
40-tim.-arb.	—	5 282	686	6 377	12 344	66,1	4,0
42-tim.-arb.	—	139	131	132	402	30,3	4,3
45-tim.-arb. m. m.	3	5 633	913	5 000	11 548	50,1	5,0
Kolgruvor	971	—	—	—	971	69,5	1,2
40-tim.-arb.	713	—	—	—	713	78,6	0,5
45-tim.-arb. m. m.	258	—	—	—	258	44,3	3,3
Metall- och verkstadsindustri	32 686	296 688	62 472	58 492	450 339	68,6	3,7
42-tim.-arb.	426	10 119	606	2 175	13 326	84,6	1,8
45-tim.-arb. m. m.	32 260	286 569	61 866	56 318	437 013	68,1	3,7
Järn-, stål- och kopparverk	1 131	71 845	2 620	4 553	80 149	74,0	3,8
42-tim.-arb.	415	9 261	606	1 515	11 796	85,0	1,2
45-tim.-arb. m. m.	716	62 584	2 014	3 038	68 353	72,1	4,3
Järn- och stålmanufaktur	5 906	31 951	1 857	3 065	42 779	65,0	3,3
42-tim.-arb.	12	353	—	—	365	82,0	3,6
45-tim.-arb. m. m.	5 894	31 598	1 857	3 065	42 414	64,8	3,3
Mekaniska verkstäder	17 079	120 868	20 243	20 480	178 669	68,3	3,7
42-tim.-arb.	—	489	—	—	489	77,5	14,3
45-tim.-arb. m. m.	17 079	120 379	20 243	20 480	178 180	68,3	3,7
Bil- och karosserifabriker	721	2 853	11 783	1 188	16 545	80,5	3,9
Reparationsverkstäder	2 364	14 569	3 498	8 192	28 623	36,0	2,8
42-tim.-arb.	—	16	—	660	676	83,9	2,1
45-tim.-arb. m. m.	2 364	14 553	3 498	7 532	27 947	34,9	2,8
Skeppsvarv	206	21 341	17 783	2 069	41 399	87,6	4,6
Elektroteknisk industri	1 370	23 685	2 379	15 620	43 053	67,1	3,6
Annan metallindustri	3 910	9 577	2 309	3 325	19 120	58,0	2,0
Jord- och stenindustri	21 278	26 331	4 728	2 426	54 763	66,3	3,8
42-tim.-arb.	1 567	2 481	202	42	4 292	51,5	1,9
45-tim.-arb. m. m.	19 711	23 789	4 510	2 383	50 394	67,5	3,9
Torvindustri	563	127	—	—	690	48,1	1,9
Stenindustri	2 158	5 015	462	201	7 836	73,8	2,1
Kalk- och kritbruk	446	1 329	161	73	2 009	65,4	2,8
42-tim.-arb.	16	367	43	21	447	71,3	1,0
45-tim.-arb. m. m.	430	917	101	53	1 502	62,3	3,3
Cementfabriker	627	3 471	66	145	4 308	55,7	6,3
42-tim.-arb.	124	530	—	—	654	16,9	3,4
45-tim.-arb. m. m.	503	2 942	66	145	3 655	62,7	6,8
Cementvarufabriker	2 949	5 042	1 471	1 130	10 592	66,0	4,7
Tegelbruk	4 738	3 838	440	73	9 089	66,1	2,9
42-tim.-arb.	373	473	61	14	1 121	16,0	1,0
45-tim.-arb. m. m.	4 165	3 365	379	59	7 968	73,1	3,2
Porslins-, kakel- och lergodsfabriker	2 574	2 229	1 544	19	6 367	74,2	4,5
42-tim.-arb.	108	141	53	8	309	37,9	3,8
45-tim.-arb. m. m.	2 466	2 089	1 491	11	6 057	76,1	4,5

Tab. 13 (forts.). Redovisat antal av vuxna arbetare utförda arbetstimmar (1 000-tal) samt förekomsten av ackords- och övertidsarbete år 1960 inom egentlig industri med fördelning efter industri- och dyrtorsgrupp

1	2	3	4	5	6	7	8
Glasindustri	6 287	2 095	94	132	8 607	59,5	2,3
42-tim.-arb.	693	873	36	—	1 602	86,0	1,8
45-tim.-arb. m. m.	5 594	1 221	58	132	7 005	53,4	2,4
Annan jord- och stenindustri	935	3 185	491	653	5 264	68,8	5,9
Träindustri	25 885	37 700	8 676	4 082	76 342	59,8	3,4
42-tim.-arb.	17	339	121	40	516	45,5	7,9
45-tim.-arb. m. m.	25 868	37 362	8 555	4 042	75 827	59,9	3,4
Sågverk och hyvlerier	4 903	18 170	6 355	2 850	32 279	61,6	4,1
42-tim.-arb.	17	324	121	40	501	45,1	7,7
45-tim.-arb. m. m.	4 886	17 847	6 235	2 810	31 778	61,9	4,0
Möbelfabriker	7 631	5 895	439	312	14 277	58,6	3,2
Byggnadssnickeri- och trähusfabriker	8 891	7 250	1 205	404	17 750	57,8	2,7
Lådfabriker	659	673	21	21	1 374	57,6	3,0
Fanér- och plywoodfabriker	444	1 381	261	—	2 086	69,9	3,6
Annan trävaruindustri ¹	3 358	4 332	394	494	8 578	56,6	2,7
Massa- och pappersindustri	18 294	49 778	25 438	3 934	97 442	85,1	7,8
42-tim.-arb.	3 630	16 568	8 577	1 285	30 059	89,2	8,6
45-tim.-arb. m. m.	14 664	33 210	16 861	2 649	67 383	83,3	7,4
Massfabriker	3 593	19 759	17 776	2 721	43 849	88,4	7,0
42-tim.-arb.	1 540	7 036	6 734	985	16 296	94,3	5,1
45-tim.-arb. m. m.	2 053	12 723	11 041	1 736	27 553	84,9	8,2
Wallboardfabriker	—	2 006	2 008	388	4 402	84,8	6,2
42-tim.-arb.	—	709	366	110	1 185	93,0	5,8
45-tim.-arb. m. m.	—	1 297	1 643	277	3 217	81,8	6,4
Pappersbruk och pappfabriker	13 506	24 465	5 006	506	43 483	85,2	9,1
42-tim.-arb.	2 090	8 823	1 477	189	12 579	82,2	13,4
45-tim.-arb. m. m.	11 417	15 642	3 529	317	30 905	86,4	7,4
Papp- och pappersvaruindustri	1 194	3 548	647	319	5 708	59,7	4,0
Grafisk industri	667	13 480	3 107	12 208	29 461	12,1	5,1
Bokbinderier	108	752	654	976	2 490	37,6	4,4
Bok- och accidenstryckerier	451	5 224	953	5 960	12 589	18,8	4,1
Tidningstryckerier	108	7 046	945	3 458	11 557	0,4	6,3
Annan grafisk industri	—	458	555	1 813	2 826	1,9	5,0
Livsmedelsindustri	12 209	28 673	5 956	10 072	56 910	31,7	4,3
Kvarnar	193	1 161	169	603	2 125	3,6	4,4
Bagerindustri	1 168	8 222	1 756	2 907	14 053	18,1	2,5
Mjukbrödsbagerier	1 168	6 749	1 753	2 678	12 348	15,0	2,4
Spisbrödsbagerier	—	1 212	3	229	1 445	52,3	2,9
Sockerindustri	3 684	822	59	66	4 631	89,8	3,7
Choklad- och konfektindustri	98	1 463	306	876	2 742	55,7	6,1
Mejeriindustri	2 254	5 141	1 341	2 449	11 185	5,5	3,9
Slakterier och charkuterier	2 629	9 022	1 599	2 645	15 895	43,1	5,0
Fiskkonservindustri	—	922	320	0	1 242	16,8	5,3
Grönsaks- och fruktkonservindustri	1 863	373	60	—	2 296	54,2	9,6
Margarinindustri	—	401	118	179	698	60,5	6,1
Annan livsmedelsindustri	321	1 147	227	347	2 042	6,9	5,1
Dryckesvaru- och tobaksindustri	826	3 767	1 606	2 586	8 784	29,4	4,9
Sprit- och vinfabriker	221	85	310	755	1 371	61,6	2,9
Bryggerier och maltfabriker	572	3 186	822	1 153	5 683	19,3	5,4
Vatten- och läskedrycksfabriker	24	283	196	536	1 039	48,9	5,3
Tobaksfabriker	9	262	278	142	692	22,6	4,6

¹ Inkl. svarverier och skidfabriker.

Tab. 13 (forts.). Redovisat antal av vuxna arbetare utförda arbetstimmar (1 000-tal) samt förekomsten av ackords- och övertidsarbete år 1960 inom egentlig industri med fördelning efter industri- och dyrortsgrupp

1	2	3	4	5	6	7	8
Industrigrupp	Redovisat antal arbetstimmar (1 000-tal)					Därav i %	
	Dyrortsgrupp				Hela riket	på ackord	på övertid
	2	3	4	5			
Textil- och beklädnadsindustri	13 317	24 457	4 922	1 147	43 844	56,9	3,5
Ylleindustri	2 091	4 511	242	7	6 852	62,3	4,3
Bomullsindustri	5 658	4 740	1 995	—	12 392	63,2	3,3
Linne- och juteindustri	1 694	540	—	—	2 234	72,8	3,5
Trikåfabriker	619	2 246	290	5	3 159	50,4	3,0
Sömnadsindustri	1 716	5 806	755	447	8 724	47,2	2,7
Hatt- och mössfabriker	—	323	30	9	362	52,3	2,3
Annan textil- och beklädnadsindustri	1 539	6 291	1 610	679	10 120	52,6	4,2
Läder-, hår- och gummivaruindustri	6 875	17 673	1 064	1 309	26 922	68,4	2,8
Garverier	1 506	870	48	—	2 424	76,9	3,8
Päls- och skinnvarufabriker	281	1 476	19	99	1 875	53,7	1,7
Skoindustri	443	5 317	440	138	6 337	66,5	1,4
Andra lädervarufabriker	631	1 443	162	52	2 289	52,4	2,1
Gummivarufabriker	3 621	7 854	246	694	12 415	77,0	3,7
Annan läder-, hår- och gummivaruindustri	393	714	150	325	1 582	35,5	2,6
Kemisk och kemisk-teknisk industri	4 182	19 952	7 494	3 912	35 540	53,0	4,4
42-tim.-arb.	338	2 542	1 700	81	4 662	48,8	3,0
45-tim.-arb. m. m.	3 844	17 409	5 794	3 831	30 878	53,6	4,6
Rent kemisk industri	—	6 635	2 795	194	9 624	56,7	5,1
42-tim.-arb.	—	1 642	1 043	15	2 700	46,5	2,3
45-tim.-arb. m. m.	—	4 993	1 752	179	6 923	60,7	6,1
Färg-, olje- och parfymfabriker ...	410	4 376	2 701	2 018	9 505	42,9	4,5
42-tim.-arb.	—	631	600	—	1 231	46,3	3,9
45-tim.-arb. m. m.	410	3 746	2 101	2 018	8 274	42,4	4,6
Sprängämnesfabriker	68	2 652	—	27	2 747	68,1	3,0
Tändsticksfabriker	306	1 600	—	—	1 906	54,0	3,8
Annan kemisk-teknisk industri	3 399	4 689	1 998	1 673	11 758	54,5	4,1
42-tim.-arb.	338	229	56	66	689	62,7	3,8
45-tim.-arb. m. m.	3 060	4 459	1 942	1 607	11 069	54,0	4,1
Samtliga industrigrupper	137 194	529 553	127 192	111 675	905 613	63,7	4,2
40-tim.-arb.	713	5 343	702	6 377	13 135	66,9	3,8
42-tim.-arb.	6 031	32 287	11 337	3 754	53 409	80,5	5,8
45-tim.-arb. m. m.	130 450	491 923	115 153	101 544	839 069	62,5	4,1
Kvinnor							
Gruvindustri	2	244	—	32	278	36,8	0,8
Metall- och verkstadsindustri	1 833	18 348	3 423	8 319	31 924	70,7	1,2
Järn-, stål- och kopparverk	4	2 817	—	10	2 830	46,5	1,2
Järn- och stålmanufaktur	446	3 651	238	205	4 539	69,6	1,4
Mekaniska verkstäder	415	4 148	1 896	1 554	8 013	71,5	1,4
Bil- och karosserifabriker	—	65	290	20	375	90,3	1,5
Elektroteknisk industri	495	6 081	544	5 510	12 630	79,9	1,1
Annan metallindustri	467	1 551	452	999	3 468	54,9	1,2

Tab. 13 (forts.). Redovisat antal av vuxna arbetare utförda arbetstimmar (1 000-tal) samt förekomsten av ackords- och övertidsarbete år 1960 inom egentlig industri med fördelning efter industri- och dyrtorsgrupp

1	2	3	4	5	6	7	8
Jord- och stenindustri	2 142	1 950	546	32	4 669	57,7	1,3
Tegelbruk	181	61	4	—	246	70,8	0,5
Porlins-, kakel- och lergodsfabriker	738	1 497	518	10	2 762	74,0	1,4
Glasindustri	1 074	196	13	13	1 297	23,8	1,4
Träindustri	1 003	1 750	205	208	3 167	55,2	1,3
Sågverk och hyvlerier	16	330	75	11	432	42,4	1,4
Möbelfabriker	458	603	43	50	1 154	48,0	1,0
Byggnadsnickeri- och trähusfabriker	156	209	21	—	386	69,1	1,2
Fanér- och plywoodfabriker	5	261	47	—	314	79,1	1,0
Annan trävaruindustri ¹	339	312	19	147	817	54,4	1,6
Massa- och pappersindustri	2 811	4 324	1 220	496	8 850	66,5	1,5
Massafabriker	46	528	477	69	1 120	43,4	1,6
Pappersbruk och pappfabriker	2 173	2 123	522	31	4 849	78,4	1,4
Papp- och pappersvaruindustri	592	1 629	185	396	2 801	55,0	1,6
Grafisk industri	304	2 758	589	2 415	6 065	33,4	2,2
Bokbinderier	68	921	322	762	2 073	49,7	1,5
Bok- och accidenstryckerier	224	1 037	121	1 382	3 765	29,6	2,4
Tidningstryckerier	11	677	62	46	796	2,6	3,1
Annan grafisk industri	—	123	84	225	432	35,4	2,4
Livsmedelsindustri	4 047	12 218	2 234	4 511	23 009	44,5	1,8
Kvarnar	18	148	23	141	331	10,9	1,0
Bagerindustri	144	3 650	951	1 882	6 628	24,7	1,1
Mjukbrödsbagerier	144	2 366	941	1 791	5 243	16,8	1,2
Spisbrödsbagerier	—	759	9	89	857	56,7	0,3
Sockerindustri	520	261	—	7	788	78,2	1,3
Choklad- och konfektindustri	94	1 930	328	1 279	3 632	72,3	2,1
Mejeriindustri	319	763	76	299	1 458	4,2	1,7
Slakterier och charkuterier	445	2 440	407	629	3 920	38,3	2,1
Fiskkonserverindustri	—	1 478	343	—	1 821	60,5	1,0
Grönsaks- och fruktkonserverindustri	2 399	908	72	—	3 379	65,6	3,5
Margarinindustri	—	91	9	105	204	25,4	1,5
Annan livsmedelsindustri	107	547	26	170	850	27,3	1,9
Dryckesvaru- och tobaksindustri	108	1 952	883	843	3 785	48,3	1,5
Bryggerier och maltfabriker	53	729	212	343	1 336	28,0	2,5
Vatten- och läskedrycksfabriker	5	98	86	187	376	56,3	2,1
Tobaksfabriker	36	1 119	536	202	1 894	61,4	0,8
Textil- och beklädnadsindustri	16 750	42 337	9 001	4 368	72 456	67,0	1,0
Ylleindustri	1 856	3 801	613	9	6 279	79,4	1,6
Bomullsindustri	3 763	3 052	1 841	—	8 656	74,9	0,8
Linne- och juteindustri	1 047	582	—	—	1 629	79,3	0,8
Triakåfabriker	1 554	6 884	1 014	107	9 559	64,8	1,2
Sömuadsindustri	7 297	20 748	3 759	2 393	34 198	66,7	1,0
Hatt- och mössfabriker	2	1 156	250	70	1 478	49,8	0,8
Annan textil- och beklädnadsindustri	1 230	6 114	1 524	1 789	10 657	56,7	1,1
Läder-, hår- och gummivarindustri	2 425	9 788	561	490	13 264	70,7	0,8
Garverier	196	18	14	—	228	79,6	1,3
Päls- och skinnvarufabriker	61	1 371	21	153	1 605	50,1	0,7
Skoindustri	564	4 154	214	145	5 077	64,6	0,8

¹ Inkl. svarverier och skidfabriker.

Tab. 13 (forts.). Redovisat antal av vuxna arbetare utförda arbetstimmar (1 000-tal) samt förekomsten av ackords- och övertidsarbete år 1960 inom egentlig industri med fördelning efter industri- och dyrortsgrupp

1	2	3	4	5	6	7	8
Industrigrupp	Redovisat antal arbetstimmar (1 000-tal)				Därav i %		
	Dyrortsgrupp				Hela riket	på ackord	på övertid
	2	3	4	5			
Andra lädervarufabriker	388	805	271	10	1 473	62,9	1,0
Gummivarufabriker	1 099	3 263	43	132	4 587	87,1	0,7
Annan läder-, hår- och gummivaru- industri	116	178	—	1	295	64,7	0,3
Kemisk och kemisk-teknisk industri	864	4 066	1 085	1 724	7 738	66,7	1,1
Rent kemisk industri	—	222	116	8	346	30,8	0,4
Färg-, olje- och parfymfabriker ...	86	796	151	984	2 016	66,1	1,5
Sprängämnesfabriker	57	1 066	—	—	1 123	78,5	0,6
Tändsticksfabriker	73	1 074	—	—	1 147	74,8	0,7
Annan kemisk-teknisk industri	647	909	818	732	3 106	63,8	1,3
Samtliga industrigrupper	32 286	99 736	19 747	23 437	175 206	63,0	1,3

Tab. 14. Lönutvecklingen åren 1939—1960 för vuxna manliga arbetare inom egentlig industri

Jfr texten s. 25. Under åren 1939—1951 ingår ej s. k. arbetande förmän

Industrigrupp	1939	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
Genomsnittlig timförtjänst, öre													
Gruvindustri	172	328	351	412	495	522	544	585	629	673	712	748	797
Metall- och verkstadsindustri ...	139	273	285	343	414	437	452	485	527	558	595	621	658
Jord- och stenindustri	112	242	250	304	359	376	400	434	466	496	526	551	598
Träindustri	110	231	240	295	342	359	384	417	448	475	505	532	567
Massa- och pappersindustri ...	128	241	250	324	381	394	421	465	505	531	554	579	625
Grafisk industri	179	319	327	380	441	455	474	508	553	584	619	646	692
Livsmedelsindustri	139	250	258	309	355	375	383	421	450	475	505	532	568
Dryckesvaru- och tobaksindustri	145	248	252	306	363	373	394	432	462	481	505	536	585
Textil- och beklädnadsindustri ..	111	243	250	299	341	35 4	370	399	433	456	482	502	533
Läder-, hår- o. gummivaruind. ...	128	267	275	320	369	390	408	438	474	504	533	556	596
Kemisk o. kemisk-teknisk industri	137	264	274	328	388	408	427	461	503	530	554	574	610
Samtliga industrigrupper	133	261	272	330	392	411	429	464	504	534	567	593	632
Indextal (1939 = 100)													
Gruvindustri	100	191	204	240	288	303	316	340	366	391	414	435	463
Metall- och verkstadsindustri ...	100	196	205	247	298	314	325	349	379	401	428	447	473
Jord- och stenindustri	100	216	223	271	321	336	357	388	416	443	470	492	534
Träindustri	100	210	218	268	311	326	349	379	407	432	459	484	515
Massa- och pappersindustri ...	100	188	195	253	298	308	329	363	395	415	433	452	488
Grafisk industri	100	178	183	212	246	254	265	284	309	326	346	361	387
Livsmedelsindustri	100	180	186	222	255	270	276	303	324	342	363	383	409
Dryckesvaru- och tobaksindustri	100	171	174	211	250	257	272	298	319	332	348	370	403
Textil- och beklädnadsindustri ..	100	219	225	269	307	319	333	359	390	411	434	452	480
Läder-, hår- o. gummivaruind. ...	100	209	215	250	288	305	319	342	370	394	416	434	466
Kemisk o. kemisk-teknisk industri	100	193	200	239	283	298	312	336	367	387	404	419	445
Samtliga industrigrupper	100	196	205	248	295	309	323	349	379	402	426	446	475

Tab. 15. Löneutvecklingen åren 1939—1960 för vuxna kvinnliga arbetare inom egentlig industri

Jfr texten s. 25. Under åren 1939—1951 ingår ej s. k. arbetande förmån.

Industrigrupp	1939	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
Genomsnittlig timförtjänst, öre													
Gruvindustri	83	155	170	206	252	259	267	..	312	320	331	339	384
Metall- och verkstadsindustri ...	96	192	201	242	296	311	320	342	376	401	427	444	469
Jord- och stenindustri	69	166	170	207	249	259	270	294	320	339	355	368	397
Träindustri	75	175	182	221	257	272	284	318	345	368	385	412	441
Massa- och pappersindustri....	86	187	189	241	288	297	305	335	363	382	398	413	438
Grafisk industri	96	195	203	249	300	310	323	350	380	403	429	443	467
Livsmedelsindustri	87	184	186	228	267	283	293	320	347	366	387	409	436
Dryckesvaru- och tobaksindustri	103	191	193	237	288	294	312	337	363	381	403	418	478
Textil- och beklädnadsindustri..	79	185	191	228	265	276	289	311	338	359	379	393	417
Läder-, hår- o. gummivaruind. .	84	189	195	228	267	280	291	318	344	366	385	402	429
Kemisk o. kemisk-teknisk industri	83	178	187	225	273	287	298	324	355	376	396	410	439
Samtliga industrigrupper	84	186	192	231	273	284	296	321	349	370	391	408	435
Indextal (1939 = 100)													
Gruvindustri	100	187	205	248	304	312	322	..	376	386	399	408	463
Metall- och verkstadsindustri ...	100	200	209	252	308	324	333	356	392	418	445	463	489
Jord- och stenindustri	100	241	246	300	361	375	391	426	464	491	514	533	575
Träindustri	100	233	243	295	343	363	379	424	460	491	513	549	588
Massa- och pappersindustri....	100	217	220	280	335	345	355	390	422	444	463	480	509
Grafisk industri	100	203	211	259	313	323	336	365	396	420	447	461	486
Livsmedelsindustri	100	211	214	262	307	325	337	368	399	421	445	470	501
Dryckesvaru- och tobaksindustri	100	185	187	230	280	285	303	327	352	370	391	406	464
Textil- och beklädnadsindustri ..	100	234	242	289	335	349	366	394	428	454	480	497	528
Läder-, hår- o. gummivaruind. .	100	225	232	271	318	333	346	379	410	436	458	479	511
Kemisk o. kemisk-teknisk industri	100	214	225	271	329	346	359	390	428	453	477	494	529
Samtliga industrigrupper	100	221	229	275	325	338	352	382	415	440	465	486	518

Tab. 16. Löntvecklingen åren 1939—1960 för arbetare inom egentlig industri

Jfr texten s. 25. I grupperna »vuxna män» och »vuxna kvinnor» ingår s. k. arbetande förmän.

År	Genomsnittlig timförtjänst, öre				Indextal (1939 = 100)			
	vuxna män	vuxna kvinnor	minder- åriga	samt- liga	vuxna män	vuxna kvinnor	minder- åriga	samt- liga
1939	134	84	57	118	100	100	100	100
1941	157	100	72	139	117	119	126	118
1943	178	113	81	159	133	135	142	135
1944	183	118	84	164	137	140	147	139
1945	190	126	90	173	142	150	158	147
1946	205	137	102	187	153	163	179	159
1947	234	162	124	215	175	193	218	182
1948	254	179	137	234	190	213	240	198
1949	262	186	143	243	196	221	251	206
1950	273	192	148	253	204	229	260	214
1951	330	231	179	305	246	275	314	259
1952	392	273	211	363	293	325	370	308
1953	411	284	212	379	307	338	372	321
1954	429	296	228	394	320	352	400	334
1955	464	321	251	426	346	382	440	361
1956	504	349	274	462	376	415	481	392
1957	534	370	288	490	399	440	505	415
1958	567	391	303	521	423	465	532	442
1959	593	408	312	544	443	486	547	461
1960	632	435	335	577	472	518	588	489

Tab. 17. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom egentlig industri

a = exkl. övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

b = inkl. övertids- och skifttillägg men exkl. helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

c = inkl. övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Industrigrupp	Redo- visat antal arbets- tim- mar (1000- tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre										Indextal(c)	
		a			b			c				1939 = 100	1959 = 100
		på tid- lön	på ac- kord	oav- sett löne- form	to- talt	därav skift- till- lägg	därav över- tids- till- lägg	to- talt	därav helg- dags- lön	se- mes- ter- lön	övr. för- mån- er		
Män													
Gruvindustri	25 266	604	801	719	737	7	12	797	0	47	12	463	107
40-tim.-arb.	13 057	674	890	819	837	8	11	902	0	52	13	..	106
42-tim.-arb.	402	624	683	642	691	38	11	744	—	43	9	..	106
45-tim.-arb. m. m.	11 807	551	670	611	629	5	13	682	0	42	12	..	107
Malmgruvor	24 294	608	808	723	743	7	12	803	0	47	13	449	106
40-tim.-arb.	12 344	680	906	829	848	8	11	914	0	52	14	..	106
42-tim.-arb.	402	624	683	642	691	38	11	744	—	43	9	..	105
45-tim.-arb. m. m.	11 548	554	673	613	632	5	13	685	0	42	12	..	107
Kolgruvor	971	476	649	596	599	0	2	641	—	42	0	534	107
40-tim.-arb.	713	500	673	636	637	0	1	682	—	45	—	..	107
45-tim.-arb. m. m.	258	450	531	486	492	1	6	527	—	33	1	..	108
Metall- och verkstadsindustri	450 339	518	625	592	604	6	7	658	14	37	2	473	106
42-tim.-arb.	13 326	591	674	661	719	54	4	776	16	37	3	..	106
45-tim.-arb. m. m.	437 013	517	623	590	601	4	7	654	14	37	2	..	106
Järn-, stål- och kopparverk	80 149	530	611	590	616	17	9	669	15	36	2	511	107
42-tim.-arb.	11 796	599	669	658	714	53	2	770	17	38	2	..	106
45-tim.-arb. m. m.	68 353	524	599	578	599	11	10	652	15	36	2	..	108
Järn- och stålmanufaktur	42 779	506	612	575	585	4	6	635	13	35	1	481	106
42-tim.-arb.	365	539	644	625	671	35	11	712	13	27	1
45-tim.-arb. m. m.	42 414	506	612	575	584	3	6	634	13	35	1	..	106
Mekaniska verkstäder	178 669	525	619	589	598	3	6	650	14	36	2	..	106
42-tim.-arb.	489	514	644	615	691	33	43	733	13	29	1
45-tim.-arb. m. m.	178 180	525	618	589	598	3	6	650	14	36	2	..	106
Bil- och karosserifabriker	16 545	534	656	633	642	4	6	701	15	40	3	..	106
Reparationsverkstäder	28 623	483	722	569	578	3	7	634	12	34	10	..	106
42-tim.-arb.	676	570	797	760	857	91	6	934	7	39	31
45-tim.-arb. m. m.	27 947	482	717	564	572	1	7	627	12	34	10	..	106
Skeppsvarv	41 399	531	661	645	657	3	9	721	17	43	4	487	105
Elektroteknisk industri	43 053	528	606	580	589	3	6	641	14	37	1	427	106
Annan metallindustri	19 120	513	611	570	579	4	5	629	13	35	1	..	106
Jord- och stenindustri	51 763	461	586	544	560	8	8	598	2	34	2	534	109
42-tim.-arb.	4 292	492	560	527	594	62	5	636	1	35	5	..	106
45-tim.-arb. m. m.	50 394	457	587	545	557	3	9	594	2	34	2	..	109
Torvindustri	690	424	479	451	458	1	6	490	—	31	1	636	105
Stenindustri	7 836	462	583	551	559	3	5	599	9	30	1	560	108
Kalk- och kritbruk	2 009	457	566	528	551	15	7	588	1	36	0	..	107
42-tim.-arb.	447	476	522	508	570	58	3	608	2	35	1	..	105
45-tim.-arb. m. m.	1 502	453	570	526	537	3	9	574	0	36	0	..	108
Cementfabriker	4 308	477	598	545	577	14	17	612	—	35	1	498	108
42-tim.-arb.	654	524	566	531	604	62	11	640	—	35	1	..	106
45-tim.-arb. m. m.	3 655	459	600	547	572	6	19	607	—	35	1	..	108

1 *45-tim.-arb. m. m.» år 1960 motsvarar »45¹/₃ -tim.-arb.» och »46-tim.-arb. m. m.» år 1959.

Tab. 17 (forts.). Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom egentlig industri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Cementvarufabriker	10 592	496	656	602	619	6	11	659	0	39	1	..	108
Tegelbruk	9 089	444	532	502	515	7	6	549	0	32	1	482	108
42-tim.-arb.	1 121	484	524	491	546	53	2	582	0	33	3	..	107
45-tim.-arb. m. m.	7 968	426	532	504	511	1	6	544	0	32	1	..	109
Porslins-, kakel- o. lergodsfabriker	6 367	423	557	522	535	4	8	575	—	34	7	504	108
42-tim.-arb.	309	451	574	498	566	58	9	611	—	35	11	..	106
45-tim.-arb. m. m.	6 057	419	556	523	533	1	8	573	—	33	7	..	108
Glasindustri	8 607	434	561	509	529	15	5	566	1	32	4	496	110
42-tim.-arb.	1 602	484	572	560	637	73	4	685	2	37	9	..	105
45-tim.-arb. m. m.	7 005	430	556	498	504	2	5	539	1	31	3	..	110
Annan jord- och stenindustri	5 264	500	624	586	607	9	13	645	2	35	2	..	107
Träindustri	76 342	458	547	511	522	3	8	567	12	32	1	515	107
42-tim.-arb.	516	520	596	555	655	66	34	714	18	39	2	..	107
45-tim.-arb. m. m.	75 827	457	547	511	521	2	8	566	12	32	1	..	106
Sågverk och hyvlerier	32 279	455	527	500	515	4	11	561	12	31	2	519	106
42-tim.-arb.	501	520	597	555	656	67	34	715	18	40	2	..	107
45-tim.-arb. m. m.	31 778	454	527	499	512	3	11	558	12	31	2	..	106
Möbelfabriker	14 277	461	578	530	536	0	5	580	11	32	1	..	107
Byggnadsnickeri- och trähusfabr.	17 750	459	554	514	521	3	5	567	11	33	1	..	107
Lådfabriker	1 374	437	517	483	490	0	6	531	11	30	1	..	107
Fanér- och plywoodfabriker	2 086	465	542	519	538	9	11	586	13	34	2	..	106
Annan trävaruindustri ¹	8 578	461	570	523	529	2	5	573	10	33	1	..	107
Massa- och pappersindustri	97 442	510	537	533	587	21	33	625	1	35	3	488	108
42-tim.-arb.	30 059	577	587	586	667	41	41	710	1	38	3	..	104
45-tim.-arb. m. m.	67 383	491	514	510	551	12	29	587	1	33	3	..	108
Massafabriker	43 849	491	558	551	600	19	30	640	0	36	4	496	107
42-tim.-arb.	16 296	540	610	606	669	41	22	712	—	39	5	..	104
45-tim.-arb. m. m.	27 553	480	525	518	559	7	35	597	0	34	4	..	108
Wallboardfabriker	4 402	499	561	552	607	27	28	661	13	38	3	..	106
42-tim.-arb.	1 185	495	597	590	683	68	25	743	13	44	3	..	107
45-tim.-arb. m. m.	3 217	500	547	538	579	12	29	631	14	35	3	..	106
Pappersbruk och pappfabriker	43 483	519	511	512	571	19	39	606	—	33	2	489	109
42-tim.-arb.	12 579	596	551	559	664	38	68	703	—	37	2	..	104
45-tim.-arb. m. m.	30 905	479	496	493	533	12	28	566	—	31	2	..	108
Papp- och pappersvaruindustri	5 708	532	559	548	595	34	13	630	0	34	1	434	106
Grafisk industri	29 461	568	660	587	651	37	26	692	0	39	2	387	107
Bokbinderier	2 490	551	672	596	618	5	16	655	0	36	1	..	108
Bok- och accidenstryckerier	12 589	579	653	594	628	17	17	667	0	37	2	392	107
Tidningstryckerier	11 557	544	673	568	677	68	40	721	0	40	4	364	106
Annan grafisk industri	2 826	625	731	627	675	24	24	715	—	40	0	428	110
Livsmedelsindustri	56 910	481	564	509	530	9	12	568	1	31	5	409	107
Kvarnar	2 125	481	569	505	526	9	12	565	—	33	6	390	106
Bagerindustri	14 053	512	580	527	546	11	8	585	1	32	7	373	106
Mjukbrödsbagerier	12 348	510	588	522	537	8	7	575	0	31	7	362	106
Spisbrödsbagerier	1 445	570	557	567	621	41	12	668	2	38	7	445	108
Socketindustri	4 631	418	502	493	528	27	7	561	—	30	3	460	110
Choklad- och konfektindustri	2 742	478	558	527	547	5	15	599	10	33	9	450	107
Mejerindustri	11 185	468	580	474	494	9	11	531	0	29	8	..	106
Slakterier och charkuterier	15 895	475	606	532	549	2	16	587	1	34	3	399	107
Fiskkonservindustri	1 242	453	565	472	483	1	10	516	1	30	3	..	107
Grönsaks- o. fruktkonservindustri	2 296	409	502	460	485	9	17	522	7	25	4	..	107
Margarinindustri	698	517	556	547	574	10	18	612	3	32	3	..	106
Annan livsmedelsindustri	2 042	471	597	483	503	7	13	538	1	29	5	..	106
Dryckesvaru- och tobaksindustri	8 784	482	600	516	531	5	10	585	9	33	11	403	109
Sprit- och vinfabriker	1 371	535	655	609	620	3	8	667	—	37	10	..	116
Bryggerier och maltfabriker	5 683	462	570	483	499	6	10	555	11	32	13	..	107

¹ Inkl. svarverier och skidfabriker.

Tab. 17 (forts.). Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom egentlig industri

a = exkl. övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

b = inkl. övertids- och skifttillägg men exkl. helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

c = inkl. övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

Industrigrupp	Redo- visat antal arbets- tim- mar (1 000- tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre											Indextal(c)	
		a			b			c					1939 = 100	1959 = 100
		på tid- lön	på ac- kord	oav- sett löne- form	to- talt	därav		to- talt	därav					
						skift- till- lägg	över- tids- till- lägg		helg- dags- lön	se- mes- terlön	övr. för- män- ner			
Vatten- och läskedrycksfabriker ..	1 039	482	553	516	529	3	10	579	10	35	5	..	106	
Tobaksfabriker	692	600	635	608	626	4	14	682	10	35	11	394	120	
Textil- och beklädnadsindustri ..	43 844	447	487	470	485	9	7	533	8	40	..	480	106	
Ylleindustri	6 852	438	466	455	472	9	8	518	9	37	..	498	107	
Bomullsindustri	12 392	440	462	454	474	13	7	526	10	43	..	506	106	
Linne- och juteindustri	2 234	384	439	424	445	14	6	500	9	45	..	481	106	
Trikkåfabriker	3 159	446	539	493	511	13	6	561	8	41	..	479	108	
Sömnadsindustri	8 724	464	527	494	499	0	5	539	6	33	..	408	106	
Hatt- och mössfabriker	362	500	630	568	572	—	4	626	9	45	..	450	109	
Annan textil- och beklädnadsin- dustri	10 120	449	503	478	494	9	8	542	6	41	105	
Läder-, hår- och gummivaruind.	26 922	472	573	541	552	6	5	596	5	35	3	466	107	
Garverier	2 424	442	559	532	540	3	6	588	11	35	2	467	108	
Päls- och skinnvarufabriker	1 875	492	593	547	550	1	3	595	6	36	3	480	107	
Skoindustri	6 337	428	586	533	535	0	2	533	12	36	0	442	106	
Andra lädervarufabriker	2 289	477	588	535	539	0	3	584	10	35	0	..	105	
Gummivarufabriker	12 415	491	565	548	567	12	8	607	0	35	4	471	107	
Annan läder-, hår- o. gummi- varuindustri	1 582	505	600	539	547	2	6	588	5	32	4	..	108	
Kemisk och kemisk-teknisk ind.	35 540	516	562	541	566	15	10	610	2	35	8	445	106	
42-tim.-arb.	4 662	524	536	530	619	82	7	667	0	36	12	..	105	
45-tim.-arb. m. m.	30 878	515	566	542	558	5	10	602	2	34	7	..	106	
Rent kemisk industri	9 624	511	547	531	568	26	11	614	—	35	11	..	106	
42-tim.-arb.	2 700	507	538	521	608	81	5	656	—	36	13	..	105	
45-tim.-arb. m. m.	6 923	513	549	535	552	4	13	598	—	35	10	..	106	
Färg-, olje- och parfymfabriker ..	9 505	542	578	557	587	18	11	636	1	37	11	468	107	
42-tim.-arb.	1 231	556	491	526	636	100	10	691	0	39	15	..	105	
45-tim.-arb. m. m.	8 274	540	593	562	580	6	11	628	2	36	10	..	107	
Sprängämnesfabriker	2 747	544	618	595	609	8	6	665	15	38	3	393	105	
Tändsticksfabriker	1 906	448	519	486	493	1	6	530	—	31	6	457	107	
Annan kemisk-teknisk industri ..	11 758	501	556	531	549	9	9	586	2	32	4	..	107	
42-tim.-arb.	689	531	580	562	624	53	9	661	0	34	2	..	105	
45-tim.-arb. m. m.	11 069	499	555	529	544	6	9	582	2	32	4	..	107	
Samtliga industrigrupper	905 613	505	597	564	584	9	11	632	9	39	..	475	107	
40-tim.-arb.	13 135	674	889	818	836	8	11	901	0	52	13	..	107	
42-tim.-arb.	53 409	550	606	595	670	49	26	717	5	38	4	..	106	
45-tim.-arb. m. m.	839 069	501	591	558	574	6	10	622	10	38	107	

¹ Se not 1, s. 68.

Tab. 17 (forts.). Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom egentlig industri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kvinnor													
Gruvindustri	278	359	355	358	364	4	2	384	—	17	3	463	113
Metall- och verkstadsindustri ...	31 924	374	449	427	430	2	2	469	10	28	1	489	106
Järn-, stål- och kopparverk	2 830	379	441	408	416	6	2	449	9	23	1	..	104
Järn- och stålmanufaktur	4 539	355	431	408	410	1	2	445	9	24	0	571	107
Mekaniska verkstäder	8 013	385	470	446	450	2	2	493	11	30	2	..	105
Bil- och karosserifabriker	375	351	485	472	474	0	2	509	9	25	0	..	110
Elektroteknisk industri	12 630	371	443	429	431	1	1	470	9	29	1	456	106
Annan metallindustri	3 468	374	448	415	417	1	1	455	10	27	1	..	107
Jord- och stenindustri	4 669	305	412	367	369	1	2	397	0	24	4	575	108
Tegelbruk	246	322	429	398	399	—	0	423	—	24	0	..	107
Porlins-, kakel- och lergodsfabr.	2 762	317	408	385	387	1	2	418	—	26	5	589	108
Glasindustri	1 297	287	427	321	324	1	2	347	1	20	3	..	108
Träindustri	3 167	348	448	403	407	2	2	441	9	25	0	588	107
Sågverk och hyvlerier	432	341	426	377	381	1	3	410	7	21	1	..	104
Möbelfabriker	1 154	352	476	411	413	0	1	449	9	27	0	..	107
Byggnadsnickeri- o. trähusfabr.	386	347	435	407	415	5	2	444	7	23	0	..	105
Fanér- och plywoodfabriker	314	341	418	402	415	10	3	451	9	27	0	..	109
Annan trävaruindustri ¹	817	348	449	404	406	0	2	440	9	26	0	..	108
Massa- och pappersindustri	8 850	359	422	401	411	6	4	438	0	26	1	509	106
Massafabriker	1 120	342	409	371	379	3	5	403	—	22	1	..	106
Pappersbruk och pappfabriker	4 849	359	417	404	413	4	4	439	—	26	0	549	107
Papp- och pappersvaruindustri	2 801	367	438	406	420	10	4	449	1	27	1	504	105
Grafisk industri	6 065	394	498	429	438	3	6	467	0	28	1	486	105
Bokbinderier	2 073	381	490	435	439	0	4	468	0	29	0	..	105
Bok- och accidenstryckerier	2 765	399	504	431	440	2	6	470	—	29	1	480	106
Tidningstryckerier	796	388	537	392	409	10	7	437	1	24	3	480	108
Annan grafisk industri	432	426	516	458	467	3	6	499	—	29	4	548	104
Livsmedelsindustri	23 009	374	421	396	404	4	3	436	3	26	4	501	107
Kvarnar	331	380	460	414	422	5	3	461	—	31	8	..	108
Bageriindustri	6 628	409	454	421	428	5	2	462	1	28	4	449	106
Mjukbrödsbagerier	5 243	410	463	419	425	3	2	457	0	27	5	439	106
Spisbrödsbagerier	857	422	427	428	443	13	1	476	1	30	3	429	105
Sockeriindustri	788	330	407	391	404	11	2	433	—	26	3	515	110
Choklad- och konfektindustri	3 632	338	407	388	394	3	3	436	9	27	6	559	107
Mejeriindustri	1 453	381	413	383	390	3	4	422	0	24	8	..	106
Slakterier och charkuterier	3 920	375	480	415	420	1	4	450	1	27	2	464	106
Fiskkonserverindustri	1 821	314	417	376	377	0	1	403	0	24	2	..	107
Grönsaks- o. fruktkonserverindustri	3 379	302	379	353	367	9	5	398	7	22	2	..	108
Margarinindustri	204	422	437	434	444	7	3	477	3	27	4	..	108
Annan livsmedelsindustri	850	362	410	375	382	3	4	411	2	25	2	..	106
Dryckesvaru- och tobaksindustri	3 785	400	457	428	432	2	2	478	8	27	11	464	114
Bryggerier och maltfabriker	1 336	378	436	394	399	2	3	447	10	27	11	..	108
Vatten- och läskedrycksfabriker	376	388	446	422	426	1	3	473	9	29	8	..	107
Tobaksfabriker	1 894	423	461	446	450	3	1	495	7	27	11	471	120
Textil- och beklädnadsindustri ..	72 456	342	397	379	383	3	1	417	6	28	..	528	106
Ylleindustri	6 279	339	386	376	384	6	2	419	7	28	..	566	106
Bomullsindustri	8 656	342	387	376	389	12	1	429	7	32	..	572	106
Linne- och juteindustri	1 629	322	363	355	370	14	1	403	7	27	..	552	107
Trikkfabriker	9 559	339	405	381	384	1	2	418	7	27	..	543	107
Sömnadsindustri	34 198	344	399	381	382	0	1	416	6	27	..	489	106
Hatt- och mössfabriker	1 478	350	408	379	380	—	0	419	8	31	..	505	106
Annan textil- o. beklädnadsind.	10 657	339	407	378	383	3	2	413	3	27	107

¹ Inkl. svarverier och skidfabriker.

Tab. 17 (forts.). **Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom egentlig industri**a = *exkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmånerb = *inkl.* övertids- och skifttillägg men *exkl.* helgdagslön, semesterlön och övriga förmånerc = *inkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

1 Industrigrupp	2 Redo- visat antal arbets- tim- mar (1 000- tal)	3-14 Genomsnittlig timförtjänst, öre										15-16 Indextal c)	
		a			b				c			1939 = 100	1959 = 100
		på tid- lön	på ac- kord	oav- sett löne- form	to- talt	därav		to- talt	därav				
						skift- till- lägg	över- tids- till- lägg		helg- dags- lön	se- mes- ter- lön	övr. förmå- ner		
Läder-, hår- och gummivaruind.	13 264	336	418	394	396	1	1	429	5	27	1	511	107
Garverier	228	340	432	413	416	1	1	451	10	26	0	..	109
Päls- och skinnvarufabriker.....	1 605	373	420	398	399	0	1	431	3	28	2	513	105
Skoindustri	5 077	315	428	388	389	0	1	426	9	27	0	501	108
Andra lädervarufabriker	1 473	337	461	415	416	0	1	453	8	28	0	..	107
Gummivarufabriker	4 587	350	399	393	396	2	1	423	0	26	1	510	106
Annan läder-, hår- och gummi- varuindustri	295	338	430	397	398	0	1	434	9	18	10	..	105
Kemisk och kemisk-teknisk ind.	7 738	362	425	404	407	1	2	439	2	26	4	529	107
Rent kemisk industri	346	365	413	380	385	4	1	413	—	25	3	..	105
Färg-, olje- och parfymfabriker..	2 016	367	451	423	427	2	2	462	2	28	5	544	107
Sprängämnesfabriker	1 123	401	459	447	449	1	1	490	10	30	1	..	104
Tändsticksfabriker	1 147	334	375	364	366	0	1	395	—	24	6	527	107
Annan kemisk-teknisk industri..	3 106	358	414	394	397	1	2	426	1	25	4	..	108
Samtliga industrigrupper	175 206	358	418	396	401	3	2	435	6	29	518	107	

1 Se not 1, s. 68.

Tab. 18. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom egentlig industri med fördelning efter dyrortsgrupp

a = *exkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner
 b = *inkl.* övertids- och skifttillägg men *exkl.* helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner
 c = *inkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Industrigrupp	Genomsnittlig timförtjänst, öre											
	a (oavsett löneform)				b				c			
	dyrortsgrupp				dyrortsgrupp				dyrortsgrupp			
	2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5
Män												
Gruvindustri	597	642	650	813	599	657	669	836	641	699	711	916
40-tim.-arb.	636	766	771	888	637	778	786	913	682	827	828	996
42-tim.-arb.	—	613	602	713	—	653	649	774	—	696	691	846
45-tim.-arb. m. m.	488	526	566	720	495	543	583	740	530	580	625	815
Malmgruvor	642	650	813	..	657	669	836	..	699	711	916
40-tim.-arb.	—	766	771	888	—	778	786	913	—	827	828	996
42-tim.-arb.	—	613	602	713	—	653	649	774	—	696	691	846
45-tim.-arb. m. m.	526	566	720	..	543	583	740	..	580	625	815
Kolgruvor ..	596	—	—	—	599	—	—	—	641	—	—	—
40-tim.-arb.	636	—	—	—	637	—	—	—	682	—	—	—
45-tim.-arb. m. m.	486	—	—	—	492	—	—	—	527	—	—	—
Metall- och verkstadsindustri ..	527	572	655	662	534	584	668	676	582	636	729	736
42-tim.-arb.	533	656	..	699	624	700	..	806	679	754	..	872
45-tim.-arb. m. m.	526	569	655	661	533	580	667	671	580	631	728	731
Järn-, stål- och kopparverk ..	533	584	672	645	585	608	709	702	639	660	775	764
42-tim.-arb.	659	701	756
45-tim.-arb. m. m.	535	573	666	..	563	594	684	..	616	646	748	..
Järn- och stålmanufaktur ..	519	565	657	744	527	575	667	751	572	624	719	813
42-tim.-arb.	625	672	713
45-tim.-arb. m. m.	519	564	657	744	526	574	667	751	571	623	719	813
Mekaniska verkstäder ..	539	573	638	677	544	582	650	685	593	633	705	745
42-tim.-arb.	615	691	733
45-tim.-arb. m. m.	539	573	638	677	544	582	650	685	593	633	705	745
Bil- och karosserifabriker ..	552	582	639	739	559	589	649	748	619	641	709	819
Reparationsverkstäder ..	478	529	588	656	485	536	594	674	529	587	652	742
42-tim.-arb.	763	859	934
45-tim.-arb. m. m.	478	529	588	647	485	536	594	658	529	586	652	725
Skeppsvarv ..	513	590	711	652	519	602	724	668	566	660	796	726
Elektroteknisk industri ..	493	551	586	631	504	560	595	639	545	609	645	697
Annan metallindustri ..	520	551	615	656	525	552	630	663	571	607	684	721
Jord- och stenindustri ..	504	546	635	692	517	564	653	714	551	602	702	762
42-tim.-arb.	491	546	556	..	561	612	630	..	595	658	674	..
45-tim.-arb. m. m.	505	545	639	695	514	558	654	716	547	596	704	764
Torvindustri ..	461	405	—	—	470	405	—	—	503	431	—	—
Stenindustri ..	539	533	792	601	549	539	799	610	584	580	841	651
Kalk- och kritbruk ..	499	535	518	..	505	562	542	..	541	599	581	..
42-tim.-arb.	511	572	610
45-tim.-arb. m. m.	501	532	514	..	505	546	524	..	542	582	559	..
Cementfabriker ..	527	543	543	..	554	576	547	..	588	612	585	..
42-tim.-arb.	535	606	642
45-tim.-arb. m. m.	544	543	571	547	606	585	..
Cementvarufabriker ..	563	582	648	728	578	597	677	746	615	634	723	798

Tab. 18 (forts.). Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom egentlig industri med fördelning efter dyrtorsgrupp

a = exkl. övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

b = inkl. övertids- och skifttillägg men exkl. helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

c = inkl. övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Industrigrupp	Genomsnittlig timförtjänst, öre											
	a (oavsett löneform)				b				c			
	dyrtorsgrupp				dyrtorsgrupp				dyrtorsgrupp			
	2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5
Tegelbruk	487	515	544	572	501	527	555	582	533	562	593	627
42-tim.-arb.	465	517	523	..	527	564	587	..	558	604	627	..
45-tim.-arb. m. m.	489	515	547	585	498	522	550	586	529	556	587	632
Porslins-, kakel- och lergodsfabr.	491	482	505	495	537	530
42-tim.-arb.	468	539	591
45-tim.-arb. m. m.	492	483	503	492	535	526
Glasindustri	479	585	..	714	492	622	..	731	524	678	..	777
42-tim.-arb.	509	600	587	675	621	734
45-tim.-arb. m. m.	475	575	..	714	480	584	..	731	512	638	..	777
Annan jord- och stenindustri ..	541	574	610	685	554	598	626	716	588	634	667	761
Träindustri	493	513	529	576	500	524	546	590	542	570	597	641
42-tim.-arb.	540	590	635	684	690	752	..
45-tim.-arb. m. m.	493	513	528	576	500	523	544	589	542	569	595	639
Sågverk och hyvlerier	463	495	524	540	472	509	545	557	513	554	596	606
42-tim.-arb.	540	590	636	684	691	752	..
45-tim.-arb. m. m.	463	494	523	539	471	507	543	554	512	552	593	602
Möbelfabriker	511	544	549	683	516	551	555	692	558	597	605	748
Byggnadssnickeri- och trähusfabriker	500	519	550	609	509	525	556	613	552	573	608	670
Lådfabriker	461	499	468	505	505	552
Fanér- och plywoodfabriker ..	525	522	538	544	586	592
Annan trävaruindustri ¹ ..	479	537	533	696	485	543	542	705	525	588	586	757
Massa- och pappersindustri ..	486	534	565	550	539	590	612	606	571	629	653	644
42-tim.-arb.	528	577	628	576	631	669	679	673	668	711	723	714
45-tim.-arb. m. m.	475	512	533	538	516	551	577	573	547	588	618	611
Massafabriker	523	543	565	545	583	592	612	597	620	632	654	633
42-tim.-arb.	554	599	630	574	647	664	680	662	687	708	725	699
45-tim.-arb. m. m.	499	512	526	529	436	553	570	560	570	590	611	595
Wallboardfabriker	539	563	596	615	654	664	..
42-tim.-arb.	553	659	724
45-tim.-arb. m. m.	531	545	561	594	616	644	..
Pappersbruk och pappfabriker ..	472	524	563	..	524	588	610	..	555	624	648	..
42-tim.-arb.	510	561	616	..	619	674	669	..	654	713	711	..
45-tim.-arb. m. m.	465	503	541	..	506	540	585	..	537	574	622	..
Papp- och pappersvaruindustri ..	534	543	568	617	575	594	611	644	608	630	646	685
Grafisk industri	510	539	564	650	534	594	623	727	566	630	673	772
Bokbinderier	507	540	585	657	526	558	615	675	555	590	653	717
Bok- och accidenstryckerier ..	513	554	585	636	528	587	612	674	560	623	649	716
Tidningsstryckerier	526	518	671	..	599	634	850	..	636	716	899
Annan grafisk industri	571	583	655	..	642	631	697	..	680	667	739
Livsmedelsindustri	482	497	524	567	508	515	544	589	542	552	581	634
Kvarnar	436	473	..	573	449	492	..	602	476	525	..	654
Bagerindustri	498	513	551	562	509	534	566	583	553	573	603	624
Mjukkäcksbagerier	498	504	550	559	509	518	565	578	553	555	603	619
Spisbrödsbagerier	563	618	664

¹ Inkl. svarverier och skidfabriker.

Tab. 18 (forts.). Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom egentlig industri med fördelning efter dyrtorsgrupp

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Socketindustri	494	530	562
Choklad- och konfektindustri..	449	480	513	619	481	495	532	646	508	545	568	710
Mejerindustri	453	459	492	517	477	475	525	534	508	510	558	581
Slakterier och charkuterier...	503	521	529	599	521	536	544	626	557	574	581	667
Fiskkonservindustri	—	464	497	..	—	473	511	505	547	..
Grönsaks- och fruktkonservind.	467	433	395	—	494	453	406	—	532	482	439	—
Margarinindustri	—	537	566	607
Annan livsmedelsindustri	442	460	523	573	467	478	542	594	496	511	580	636
Dryckesvarn- o. tobaksindustri	467	471	542	582	479	485	558	599	524	536	615	658
Sprit- och vinfabriker	574	..	598	..	587	..	605	..	628	..	651	..
Bryggerier och maltfabriker ..	426	462	505	551	439	476	523	572	486	527	585	642
Vatten- och läskedrycksfabriker	..	462	512	550	..	480	525	561	..	521	581	613
Tobaksfabriker	579	611	595	630	647	686	..
Textil- och beklädnadsindustri	448	470	506	575	463	485	524	583	512	531	578	622
Ylleindustri	449	458	460	..	464	475	473	..	510	521	522	..
Bomullsindustri	449	442	496	—	467	463	520	—	418	513	582	—
Linne- och juteindustri	421	434	—	—	441	456	—	—	498	504	—	—
Trikåfabriker	454	504	486	..	464	525	503	..	505	577	550	..
Sömnadsindustri	471	490	533	565	475	495	541	571	514	535	586	615
Hatt- och mössfabriker	—	557	—	562	617
Annan textil- och beklädnads- industri	443	466	515	577	457	484	533	586	509	531	583	621
Läder-, hår- o. gummivaruid.	526	541	571	598	536	553	577	609	582	595	622	654
Garverier	519	553	..	—	529	560	..	—	575	609	..	—
Päls- och skinnvarufabriker ..	541	541	..	630	549	544	..	637	598	588	..	688
Skoindustri	492	537	532	524	493	539	533	524	539	587	584	580
Andra lädervarufabriker	517	530	646	562	520	533	651	572	561	579	707	619
Gummivarufabriker	533	549	..	607	547	571	..	622	593	607	..	667
Annan läder-, hår- och gummi- varuindustri	530	501	596	606	532	510	608	616	573	554	649	651
Kemisk o. kemisk-teknisk ind.	504	530	560	595	521	556	592	612	553	601	645	654
42-tim.-arb.	577	518	537	..	630	611	628	..	664	658	681	..
45-tim.-arb. m. m.	498	532	567	596	512	548	581	612	543	592	634	654
Rent kemisk industri	—	525	544	567	—	559	586	596	—	602	641	643
42-tim.-arb.	—	522	520	607	607	651	664	..
45-tim.-arb. m. m.	—	526	559	568	..	543	574	591	..	586	628	637
Färg-, olje- och parfymfabriker	478	536	570	604	483	572	603	619	516	623	655	662
42-tim.-arb.	—	493	613	674
45-tim.-arb. m. m.	478	543	572	604	483	565	587	619	516	615	640	662
Sprängämnesfabriker	597	612	669
Tändsticksfabriker
Annan kemisk-teknisk industri	511	508	570	588	531	525	585	607	562	561	636	647
42-tim.-arb.	577	534	594	..	630	598	674	..	664	636	722	..
45-tim.-arb. m. m.	504	506	570	590	520	521	583	606	551	557	633	646
Samtliga industrigrupper	499	551	606	655	516	570	629	680	557	617	682	736
40-tim.-arb.	636	766	766	888	637	778	781	913	682	826	823	996
42-tim.-arb.	522	595	616	652	612	669	676	752	650	716	724	810
45-tim.-arb. m. m.	497	546	604	641	511	561	623	662	552	608	677	717

Tab. 18 (forts.). Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom egentlig industri med fördelning efter dyrtorsgrupp

a = *exkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmånerb = *inkl.* övertids- och skifttillägg men *exkl.* helgdagslön, semesterlön och övriga förmånerc = *inkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Industrigrupp	Genomsnittlig timförtjänst, öre											
	a (oavsett löneform)				b				c			
	dyrtorsgrupp				dyrtorsgrupp				dyrtorsgrupp			
	2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5
Kvinnor												
Gruvindustri	352	—	359	—	377	—	..
Metall- och verkstadsindustri ..	375	404	479	468	378	407	485	470	414	442	531	513
Järn-, stål- och kopparverk	408	—	416	—	449	—	..
Järn- och stålmanufaktur.....	391	403	450	484	394	406	451	486	426	440	482	527
Mekaniska verkstäder	366	415	498	485	367	418	505	487	419	456	557	531
Bil- och karosserifabriker	—	424	477	..	—	425	479	..	—	466	514	..
Elektroteknisk industri	362	399	455	465	364	401	459	466	393	437	500	510
Annan metallindustri	384	388	448	457	387	390	454	458	422	424	494	500
Jord- och stenindustri	348	371	416	545	351	374	416	549	373	401	470	582
Tegelbruk	392	414	..	—	393	415	..	—	417	441	..	—
Porslins-, kakel- och lergods-fabriker.....	398	366	404	368	427	393
Glasindustri	301	404	304	410	324	453
Träindustri	393	404	381	466	395	409	384	470	427	444	415	509
Sågverk och hyvlerier	381	366	385	370	417	395	..
Möbelfabriker	400	422	..	408	402	424	..	410	437	462	..	441
Byggnadsnickeri- och trähus-fabriker	414	407	..	—	424	413	..	—	449	446	..	—
Fanér- och plywoodfabriker	400	..	—	..	414	..	—	..	450	..	—
Annan trävaruindustri ¹	372	395	412	494	373	397	413	499	404	432	450	542
Massa- och pappersindustri ...	404	398	391	425	415	409	398	432	441	436	424	465
Massafabriker	381	367	344	..	394	371	346	..	419	393	363
Pappersbruk och pappfabriker	404	404	406	..	415	410	412	..	442	437	438	..
Papp- och pappersvaruindustri	407	398	400	442	416	414	421	450	442	442	452	485
Grafisk industri	360	389	444	481	371	397	453	488	394	423	486	522
Bokbinderier	389	393	453	482	395	398	457	487	415	423	488	520
Bok- och accidenstryckerier...	353	390	445	473	366	399	452	481	390	426	481	515
Tidningstryckerier	378	425	391	476	416	533	..
Annan grafisk industri	—	402	419	503	—	412	425	512	—	439	451	550
Livsmedelsindustri	364	385	405	452	375	391	410	460	407	422	442	499
Kvarnar	381	386	421
Bagerindustri	361	406	431	450	363	413	436	459	413	444	471	494
Mjukbrödsbagerier	361	394	432	451	363	398	437	460	413	427	472	494
Spisbrödsbagerier	—	428	—	442	—	474
Sockerindustri
Choklad- och konfektindustri..	366	363	357	436	380	369	359	442	409	410	388	488
Mejerindustri	366	376	411	410	373	381	424	422	399	411	4	465
Slakterier och charkuterier...	394	395	407	514	397	398	413	526	425	427	446	563

¹ Inkl. svarverier och skidfabriker.

Tab. 18 (forts.). Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare inom egentlig industri med fördelning efter dyrortsgrupp

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Fiskkonserverindustri	—	372	394	—	—	373	397	—	—	398	424	—
Grönsaks- och fruktkonservind dustri	354	354	..	—	368	369	..	—	401	396	..	—
Margarinindustri	—	429	—	448	—	484
Annan livsmedelsindustri	351	358	..	441	352	367	..	445	390	394	..	474
Dryckesvaru- o. tobaksindustri	371	415	442	449	372	418	447	455	403	463	494	506
Bryggerier och maltfabriker ..	354	380	407	422	356	383	410	432	392	429	461	486
Vatten- och läskedrycksfabriker	..	377	432	444	..	382	439	447	..	420	490	495
Tobaksfabriker	441	453	444	459	489	504	..
Textil- och beklädnadsindustri	366	374	396	430	372	379	402	432	405	412	440	466
Ylleindustri	371	376	396	..	380	384	400	..	415	418	438	..
Bomullsindustri	378	366	386	—	390	379	405	—	428	417	449	—
Linne- och juteindustri	352	358	—	—	364	379	—	—	397	415	—	—
Trikåfabriker	366	385	381	410	367	388	384	412	399	422	419	445
Sömnadsindustri	366	375	408	431	367	377	409	432	399	410	447	468
Hatt- och mössfabriker	379	368	417	..	380	369	419	..	420	403	462
Annan textil- och beklädnads- industri	340	365	395	432	343	371	400	434	373	402	433	465
Läder-, hår- o. gummivaruind.	383	394	429	428	384	395	431	431	417	428	468	472
Garverier	421	—	424	—	461	—
Päls- och skinnvarufabriker ...	418	391	..	441	419	392	..	445	452	423	..	485
Skoidustri	356	391	400	401	357	392	400	402	391	429	440	457
Andra lädervarufabriker	400	407	459	..	401	409	461	..	432	447	500	..
Gummivarufabriker	381	394	..	443	383	397	..	446	416	423	..	476
Annan läder-, hår- och gummi- varuindustri	382	408	—	..	383	409	—	..	414	448	—	..
Kemisk o. kemisk-teknisk ind.	368	395	393	449	371	398	396	452	395	431	431	486
Rent kemisk industri	—	389	361	..	—	396	364	..	—	422	396	..
Färg-, olje- och parfymfabriker	378	388	406	457	379	393	408	461	402	429	446	496
Sprängämnesfabriker	449	—	—	..	451	—	—	..	492	—	—
Tändsticksfabriker	—	—	—	—	—	—
Annan kemisk-teknisk industri	365	376	395	439	369	379	398	442	392	404	433	475
Santliga industrigrupper	371	386	416	455	376	391	421	459	408	424	460	498

Tab. 19. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna industriarbetare i vissa större städer

a = exkl. övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

b = inkl. övertids- och skifttillägg men exkl. helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

c = inkl. övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stad Industrigrupp	Män			Kvinnor				
	Redo- visat antal arbets- tim- mar (1 000- tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre			Redo- visat antal arbets- tim- mar (1 000- tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre		
		a	b	c		a	b	c
Stockholm med förorter¹								
Järn- och stålmanufaktur	2 987	748	755	817	205	484	486	527
Mekaniska verkstäder	19 951	679	687	746	1 552	485	487	530
Bil- och karosserifabriker	1 188	739	748	819	20
Reparationsverkstäder	6 954	668	689	759	18
Skeppsvarv	2 069	652	668	726	4
Elektroteknisk industri	15 595	631	639	697	5 510	465	466	510
Annan metallindustri	3 320	656	663	721	994	457	458	501
Stenindustri	77	716	724	761	—	—	—	—
Cementvarufabriker	796	771	794	849	—	—	—	—
Glasindustri	132	714	731	777	13
Annan jord- och stenindustri	649	685	717	761	8
Sågverk och hyvlerier	536	577	585	627	—	—	—	—
Byggnadsnickeri- och trähusfabriker	250	688	693	750	—	—	—	—
Möbelfabriker	303	686	695	752	50	408	410	441
Annan trävaruindustri ²	334	678	682	735	128	459	464	506
Papp- och pappersvaruindustri	319	617	644	685	396	442	450	485
Grafisk industri	11 816	654	730	775	2 394	481	489	522
Kvarnar	603	573	602	654	141
Bageriindustri	2 471	569	591	635	1 683	456	465	501
Choklad- och konfektindustri	876	619	646	710	1 279	436	442	488
Mejeriindustri	1 884	527	547	598	184
Slakterier och charkuterier	2 085	606	635	677	525	525	538	577
Annan livsmedelsindustri	347	573	594	636	170	441	445	474
Dryckesvaruindustri	2 213	585	601	661	547	451	457	509
Triåfabriker	5	107	410	412	445
Sömnadsindustri	447	565	571	615	2 393	431	432	468
Hatt- och mössfabriker	9	70	417	419	462
Annan textil- och beklädnadsindustri	675	579	587	622	1 743	434	436	467
Päls- och skinnvarufabriker	96	634	640	692	142	443	447	488
Skoiindustri	138	524	524	580	145	401	402	457
Gummivarufabriker	694	607	622	667	182	443	446	476
Annan läder-, hår- och gummivaruindustri	251	607	617	651	1
Rent kemisk industri	194	567	596	643	8
Färg-, olje- och parfymfabriker	2 018	604	619	662	984	457	461	496
Annan kemisk-teknisk industri	1 558	591	610	651	732	439	442	475
Samtliga industrigrupper	84 798	648	669	725	22 691	457	461	500
Göteborg med förorter³								
Järn- och stålmanufaktur	1 322	666	676	729	208	452	453	483
Mekaniska verkstäder	14 189	655	669	726	1 773	505	512	566
Reparationsverkstäder	1 814	611	615	677	—	—	—	—
Skeppsvarv	17 520	713	725	798	0
Elektroteknisk industri	1 661	594	601	651	76	471	472	511
Annan metallindustri	438	596	606	659	147	435	443	488

¹ Boo, Danderyd, Djursholm, Huddinge, Järfäl-
la, Lidingö, Nacka, Saltsjöbaden, Sollentuna,
Solna, Stocksund, Sundbyberg och Täby. —

² Inkl. svarverier och skidfabriker. — ³ Mölndal,
Partille, Råda, Torslanda och Tuve.

Tab. 19 (forts.). Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna industriarbetare i vissa större städer

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stenindustri	64	598	601	610	—	—	—	—
Cementvarufabriker	576	663	690	736	7
Annan jord- och stenindustri	92	583	601	642	—	—	—	—
Sågverk och hyvlerier	239	516	523	565	—	—	—	—
Byggnadssnickeri- och trähusfabriker	271	534	540	596	—	—	—	—
Möbelfabriker	173	607	615	676	34
Annan trävaruindustri ¹	101	545	562	608	14
Pappersbruk och pappfabriker	2 569	536	581	618	354	417	423	451
Papp- och pappersvaruindustri	647	568	611	646	185	400	421	452
Grafisk industri	2 328	573	626	681	528	445	453	487
Bageriindustri	1 046	570	587	630	626	440	447	485
Choklad- och konfektindustri	299	513	532	569	326	357	359	389
Slakterier och charkuterier	542	546	566	601	117	432	435	476
Fiskkonserverindustri	320	497	511	547	343	394	397	424
Annan livsmedelsindustri	227	523	542	580	26
Dryckesvaruindustri	916	545	561	621	223	436	441	493
Ylleindustri	202	467	481	534	560	403	407	447
Bomullindustri	1 995	496	520	582	1 841	386	405	449
Trikkåfabriker	290	486	503	550	1 014	381	384	419
Sömnadsindustri	717	532	540	584	3 590	408	410	447
Hatt- och mössfabriker	30	250	368	369	403
Annan textil- och beklädnadsindustri	1 481	513	532	582	1 207	404	409	443
Andra lädervarufabriker	157	653	638	715	271	459	461	500
Annan läder-, hår- och gummivaruindustri	101	628	644	687	—	—	—	—
Färg-, olje- och parfymfabriker	1 720	566	595	640	142	408	410	447
Annan kemisk-teknisk industri	1 023	574	589	645	237	413	415	444
Samtliga industrigrupper	62 317	636	653	712	14 401	419	425	465
Malmö								
Järn- och stålmanufaktur	1 102	585	594	638	353
Mekaniska verkstäder	6 141	581	588	636	400	380	382	414
Reparationsverkstäder	1 359	529	537	589	1
Elektroteknisk industri	434	551	567	610	6
Annan metallindustri	436	550	556	605	16
Cementvarufabriker	695	593	618	656	—	—	—	—
Möbelfabriker	341	531	540	584	248	430	432	471
Annan trävaruindustri ¹	147	564	571	626	2
Papp- och pappersvaruindustri	134	498	519	549	217	349	351	375
Grafisk industri	2 403	581	640	681	613	400	406	435
Bageriindustri	571	535	552	593	166	394	398	422
Choklad- och konfektindustri	366	465	483	530	647	361	369	409
Mejeriindustri	332	490	501	536	25
Slakterier och charkuterier	819	567	577	624	170	429	432	461
Annan livsmedelsindustri	104	476	487	525	73	365	370	402
Dryckesvaruindustri	245	457	476	528	85	374	378	425
Trikkåfabriker	427	532	557	611	1 410	389	393	426
Sömnadsindustri	441	492	496	537	2 181	363	364	399
Hatt- och mössfabriker	31	149	349	350	383
Annan textil- och beklädnadsindustri	762	475	488	531	1 035	367	372	402
Päls- och skinnvarufabriker	112	532	534	579	308	399	401	432
Skoidustri	508	531	537	586	427	393	395	432
Andra lädervarufabriker	63	543	546	596	70	347	348	377
Färg-, olje- och parfymfabriker	150	487	511	549	84	357	358	387
Annan kemisk-teknisk industri	1 236	501	512	550	61	349	351	378
Samtliga industrigrupper	29 568	554	571	619	10 626	381	384	418

¹ Inkl. svarverier och skidfabriker.

Tab. 19 (forts.). Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna industriarbetare i vissa större städer

a = *exkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmånerb = *inkl.* övertids- och skifttillägg men *exkl.* helgdagslön, semesterlön och övriga förmånerc = *inkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stad Industrigrupp	Män			Kvinnor				
	Redo- visat antal arbets- tim- mar (1 000- tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre			Redo- visat antal arbets- tim- mar (1 000- tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre		
		a	b	c		a	b	c
Norrköping								
Järn- och stålmanufaktur	207	624	639	681	2
Mekaniska verkstäder	1 899	535	543	587	59	360	382	432
Reparationsverkstäder	479	542	551	598	0
Elektroteknisk industri	1 018	535	541	582	745	418	418	453
Annan jord- och stenindustri	139	570	586	622	—	—	—	—
Byggnadsnickeri- och trähusfabriker	68	523	525	572	—	—	—	—
Möbelfabriker	56	501	502	545	—	—	—	—
Papp- och pappersvaruindustri	1 104	558	610	645	369	425	448	475
Grafisk industri	237	503	544	576	43
Bageriindustri	166	501	517	552	80	389	391	436
Slakterier och charkuterier	340	496	510	548	84	384	387	423
Ylleindustri	1 341	454	476	527	790
Triåfabriker	148	497	531	581	467	361	364	397
Sömnadsindustri	29	364	359	360	399
Annan textil- och beklädnadsindustri	53	464	467	500	146	364	366	392
Annan kemisk-teknisk industri	133	514	520	558	21
Samtliga industrigrupper	15 083	520	550	592	4 913	386	394	430

Tab. 20. Medeltal och indextal (samtliga industrigrupper = 100) för timförtjänsterna år 1960 (inkl. övertids- och skifttillägg samt helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner) för vuxna arbetare inom egentlig industri

A = utan omräkning av de redovisade lönerna

B = efter omräkning till Stockholms dyrortsläge

1 Industrigrupp	2 Genomsnittlig timförtjänst, öre	3	4 Indextal		6 Indextal (A) för dyrortsläge				
			A	B	7 grupp				
					2	3	4	5	
Män									
Malmgruvor, arbetare under jord	914	940	145	141	—	134	121	135	
Skeppsvarv	721	754	114	113	102	107	117	99	
Tidningstryckerier	721	750	114	112	..	103	105	122	
Annan grafisk industri	715	727	113	109	—	110	98	100	
Bil- och karosserifabriker	701	725	111	109	111	104	104	111	
Järn-, stål- och kopparverk	669	711	106	106	115	107	114	104	
Sprängämnesfabriker	665	710	105	106	..	108	—	..	
Malmgruvor, arbetare ovan jord	687	708	109	106	..	94	93	111	
Tobaksfabriker	682	707	108	106	..	105	101	..	
Spisbrödsbagerier	668	706	106	106	—	108	
Kolgruvor	641	705	101	106	115	—	—	—	
Cementvarufabriker	659	699	104	105	110	103	106	108	
Wallboardfabriker	661	690	105	103	—	106	97	..	
Bok- och accidenstryckerier	667	688	106	103	101	101	95	97	
Mekaniska verkstäder	650	687	103	103	106	103	103	101	
Sprit- och vinfabriker	667	684	106	102	113	..	95	..	
Annan jord- och stenindustri	645	683	102	102	106	103	98	103	
Järn- och stålmanufaktur	635	675	100	101	103	101	105	110	
Bokbinderier	655	674	104	101	100	96	96	97	
Massafabriker	640	672	101	101	111	102	96	86	
Papp- och pappersvaruindustri	630	672	100	101	109	102	95	93	
Elektroteknisk industri	641	667	101	100	98	99	95	95	
Hatt- och mössfabriker	626	665	99	100	—	100	
Annan metallindustri	629	663	100	99	103	98	100	98	
Färg-, olje- och parfymfabriker	636	663	101	99	93	101	96	90	
Reparationsverkstäder	634	661	100	99	95	95	96	101	
Cementfabriker	612	655	97	98	106	99	86	..	
Gummivarufabriker	607	650	96	97	106	98	..	91	
Pappersbruk och pappfabriker	606	649	96	97	100	101	95	..	
Rent kemisk industri	614	648	97	97	—	98	94	87	
Stenindustri	599	641	95	96	105	94	123	88	
Margarinindustri	612	639	97	96	—	98	
Garverier	588	639	93	96	103	99	..	—	
Päls- och skinnvarufabriker	595	636	94	95	107	95	..	93	
Kalk- och kritbruk	588	628	93	94	97	97	85	..	
Fanér- och plywoodfabriker	586	628	93	94	105	96	..	—	
Möbelfabriker	580	627	92	94	100	97	89	102	
Andra lädervarufabriker	584	626	92	94	101	94	104	84	
Choklad- och konfektindustri	599	622	95	93	91	88	83	96	
Skoidustri	583	622	92	93	97	95	86	79	
Annan läder-, hår- och gummivaruindustri	588	621	93	93	103	90	95	88	
Annan kemisk-teknisk industri	586	621	93	93	101	91	93	88	
Slakterier och charkuterier	587	620	93	93	100	93	85	91	
Glasindustri	566	616	90	92	94	110	..	106	
Porslins-, kakel- och lergodsfabriker	575	614	91	92	96	86	
Annan trävaruindustri ¹	573	614	91	92	94	95	86	103	
Sockerindustri	561	613	89	92	101	
Byggnadssnickeri- och trähusfabriker	567	612	90	92	99	93	89	91	
Mjukbrödsbagerier	575	604	91	90	99	90	88	84	
Trikkåfabriker	561	600	89	90	91	94	81	..	

¹ Inkl. svarverier och skidfabriker.

Tab. 20 (forts.). **Medeltal och indextal (samtliga industrigrupper = 100) för timförtjänsterna år 1960 (inkl. övertids- och skifttillägg samt helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner) för vuxna arbetare inom egentlig industri**

A = utan omräkning av de redovisade lönerna

B = efter omräkning till Stockholms dyrortsläge

1 Industrigrupp	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Genomsnittlig timförtjänst, öre		Indextal		Indextal (A) för dyrortsläge											
	A	B	A	B	2	3	4	5								
Tegelbruk	549	593	87	89	96	91	87	85								
Sågverk och hyvlerier	561	593	89	89	92	90	87	82								
Vatten- och läskedrycksfabriker	579	593	92	89	..	84	85	83								
Kvarnar	565	591	89	88	85	85	..	89								
Bryggerier och maltfabriker	555	582	88	87	87	85	86	87								
Sömnadsindustri	539	575	85	86	92	87	86	84								
Annan textil- och beklädnadsindustri	542	575	86	86	91	86	85	84								
Lädfabriker	531	574	84	86	91	89								
Grönsaks- och fruktkonservindustri	522	570	83	85	96	78	64	..								
Tändsticksfabriker	530	568	84	85								
Annan livsmedelsindustri	538	567	85	85	89	83	85	86								
Bomullsindustri	526	566	83	85	93	83	85	..								
Mejeriindustri	531	559	84	84	91	83	82	79								
Ylleindustri	518	558	82	84	92	84	77	..								
Fiskkonservindustri	516	546	82	82	..	82	80	..								
Linne- och juteindustri	500	546	79	82	89	82								
Torvindustri	490	536	78	80	90	70								
Samtliga industrigrupper	632	668	100	100	100	100	100	100								
Kvinnor																
Bil- och karosserifabriker	509	526	117	114	..	110	112	..								
Sprängämnesfabriker	490	524	113	114	..	116								
Tobaksfabriker	496	520	114	113	..	115	110	..								
Mekaniska verkstäder	493	515	113	112	103	108	121	107								
Annan grafisk industri	499	510	115	111	..	104	98	110								
Spisbrödsbagerier	476	505	109	110	..	112								
Garverier	451	494	104	107	113								
Margarinindustri	477	493	110	107	..	114								
Elektroteknisk industri	470	486	108	106	96	103	109	102								
Bokbinderier	468	485	108	105	102	100	106	104								
Bok- och accidenstryckerier	470	484	108	105	96	100	105	103								
Möbelfabriker	449	483	103	105	107	109	..	89								
Andra lädervarufabriker	453	483	104	105	106	105	100	..								
Järn-, stål- och kopparverk	449	480	103	104	..	106								
Byggnadssnickeri- och trähusfabriker	444	480	102	104	110	105								
Fanér- och plywoodfabriker	451	480	104	104	..	106								
Dryckesvaruindustri	461	478	106	104	102	101	104	100								
Kvarnar	461	477	106	104	..	99								
Papp- och pappersvaruindustri	449	476	103	103	108	104	98	97								
Färg-, olje- och parfymfabriker	462	476	106	103	99	101	97	100								
Annan metallindustri	455	475	105	103	103	100	107	100								
Slakterier och charkuterier	450	475	103	103	104	101	97	113								
Järn- och stålmanufaktur	445	474	102	103	104	104	105	106								
Pappersbruk och pappfabriker	439	474	101	103	108	103	95	..								
Mjukbrödsbagerier	457	474	105	103	101	101	103	99								
Sockerindustri	433	471	100	102								
Annan trävaruindustri ¹	440	469	101	102	99	102	98	109								
Annan läder-, hår- och gummivaruindustri	434	469	100	102	101	106								
Tidningstryckerier	437	463	100	101	..	98	116	..								
Tegelbruk	423	461	97	100	102	104								
Bomullsindustri	429	460	99	100	105	98	98	..								

¹ Inkl. svarverier och skidfabriker.

Tab. 21. Medeltal och indextal (samtliga industrigrupper = 100) för timförtjänsterna år 1960 (exkl. övertids- och skifttillägg samt helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner) för vuxna arbetare inom egentlig industri

A = utan omräkning av de redovisade lönerna

B = efter omräkning till Stockholms dyrortsläge

1 Industrigrupp	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Genomsnittlig timförtjänst, öre		Indextal		Indextal (A) för dyrortsgrupp											
	A	B	A	B	2	3	4	5								
Män																
Malmgruvor, arbetare under jord	829	853	147	143	—	139	127	136								
Skeppsvarv	645	675	114	113	103	107	117	100								
Tidningstryckerier	568	592	101	99	..	95	85	102								
Annan grafisk industri	627	637	111	107	—	104	96	100								
Bil- och karosserifabriker	633	655	112	110	111	106	105	113								
Järn-, stål- och kopparverk	590	627	105	105	107	106	111	98								
Sprängämnesfabriker	595	635	105	107	..	108	—	..								
Malmgruvor, arbetare ovan jord	614	633	109	106	..	96	94	110								
Tobaksfabriker	608	630	108	106	..	105	101	..								
Spisbrödsbagerier	567	600	101	101	—	102								
Kolgruvor	596	656	106	110	119	—	—	—								
Cementvarufabriker	602	639	107	107	113	106	107	111								
Wallboardfabriker	552	576	98	97	—	98	93	..								
Bok- och accidenstryckerier	594	613	105	103	103	101	97	97								
Mekaniska verkstäder	589	623	104	105	108	104	105	103								
Sprit- och vinfabriker	609	624	108	105	115	..	99	..								
Annan jord- och stenindustri	586	620	104	104	108	104	101	105								
Järn- och stålmanufaktur	575	612	102	103	104	103	108	114								
Bokbinderier	596	614	106	103	102	98	97	100								
Massafabriker	551	578	98	97	105	99	93	83								
Papp- och pappersvaruindustri	548	584	97	98	107	99	94	94								
Elektroteknisk industri	580	604	103	101	99	100	97	96								
Hatt- och mössfabriker	568	603	101	101	—	101								
Annan metallindustri	570	602	101	101	104	100	101	100								
Färg-, olje- och parfymfabriker	557	581	99	97	96	97	94	92								
Reparationsverkstäder	569	593	101	99	96	96	97	100								
Cementfabriker	545	583	97	98	106	99	90	..								
Gummivarufabriker	548	588	97	99	107	100	..	93								
Pappersbruk och pappfabriker	512	549	91	92	95	95	93	..								
Rent kemisk industri	531	560	94	94	—	95	90	87								
Stenindustri	551	591	98	99	108	97	131	92								
Margarinindustri	547	570	97	96	—	97								
Garverier	532	578	94	97	104	100	..	—								
Päls- och skinnvarufabriker	547	584	97	98	108	98	..	96								
Kalk- och kritbruk	528	565	94	95	100	97	85	..								
Fanér- och plywoodfabriker	519	555	92	93	105	95	..	—								
Möbelfabriker	530	573	94	96	102	99	91	104								
Andra lädervarufabriker	535	574	95	96	104	96	107	86								
Choklad- och konfektindustri	527	548	93	92	90	87	85	95								
Skoindustri	533	568	95	95	99	97	88	80								
Annan läder-, hår- och gummivaruindustri	539	569	96	95	106	91	98	93								
Annan kemisk-teknisk industri	531	562	94	94	102	92	94	90								
Slakterier och charkuterier	532	562	94	94	101	95	87	91								
Glasindustri	509	554	90	93	96	106	..	109								
Porlins-, kakel- och lergodsfabriker	522	558	93	94	98	87								
Annan trävaruindustri ¹	523	561	93	94	96	97	88	106								
Sockerindustri	493	539	87	90	99								
Byggnadssnickeri- och trähusfabriker	514	554	91	93	100	94	91	93								
Mjukbrödsbagerier	522	548	93	92	100	91	91	85								
Triåfabriker	493	527	87	88	91	91	80	..								

¹ Inkl. svarverier och skidfabriker.

Tab. 21 (forts.). Medeltal och indextal (samtliga industrigrupper = 100) för timförtjänsterna år 1960 (exkl. övertids- och skifttillägg samt helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner) för vuxna arbetare inom egentlig industri

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Tegelbruk	502	543	89	91	98	93	90	87
Sågverk och hyvlrier	500	529	89	89	93	90	86	82
Vatten- och läskedrycksfabriker	516	529	91	89	..	84	84	84
Kvarnar	505	528	90	89	87	86	..	87
Bryggerier och maltfabriker	483	507	86	85	85	84	83	84
Sömnadsindustri	494	527	88	88	94	89	88	86
Annan textil- och beklädnadsindustri	478	506	85	85	89	85	85	88
Lådfabriker	483	522	86	88	92	91
Grönsaks- och fruktkonservindustri	460	503	82	84	94	79	65	—
Tändsticksfabriker	486	522	86	88	—	—
Annan livsmedelsindustri	483	509	86	85	89	83	86	87
Bomullsindustri	454	489	80	82	90	80	82	—
Mejeriindustri	474	499	84	84	91	83	81	79
Ylleindustri	455	490	81	82	90	83	76	..
Fiskkonserverindustri	472	499	84	84	—	84	82	..
Linne- och juteindustri	424	463	75	78	84	79	—	—
Torvindstri	451	494	80	83	92	74	—	—
Samtliga industrigrupper	564	596	100	100	100	100	100	100
Kvinnor								
Bil- och karosserifabriker	472	487	119	116	—	110	115	..
Sprängämnesfabriker	447	478	113	114	..	116	—	—
Tobaksfabriker	446	468	113	112	..	114	109	..
Mekaniska verkstäder	446	466	113	111	99	108	120	107
Annan grafisk industri	458	468	116	112	—	104	101	111
Spisbrödsbagerier	428	454	108	108	—	111
Garverier	413	452	104	108	113
Margarinindustri	434	447	110	107	—	111
Elektroteknisk industri	429	444	108	106	98	103	109	102
Bokbinderier	435	450	110	107	105	102	109	106
Bok- och accidenstryckerier	431	444	109	106	95	101	107	104
Möbelfabriker	411	442	104	105	108	109	..	90
Andra lädervarufabriker	415	443	105	106	108	105	110	..
Järn-, stål- och kopparverk	408	436	103	104	..	106	—	..
Byggnadssnickeri- och trähusfabriker	407	440	103	105	112	105	..	—
Fanér- och plywoodfabriker	402	427	102	102	..	104	..	—
Dryckesvaruindustri	409	424	103	101	102	98	102	97
Kvarnar	414	429	105	102	..	99
Papp- och pappersvaruindustri	406	432	103	103	110	103	96	97
Färg-, olje- och parfymfabriker	423	436	107	104	102	101	98	100
Annan metallindustri	415	434	105	104	104	101	108	100
Slakterier och charkuterier	415	438	105	105	106	102	98	113
Järn- och stålmanufaktur	408	434	103	104	105	104	108	106
Pappersbruk och pappfabriker	404	435	102	104	109	105	98	..
Mjukbrödsbagerier	419	435	106	104	97	102	104	99
Sockerindustri	391	425	99	101	—	..
Annan trävaruindustri ¹	404	430	102	103	100	102	99	109
Annan läder-, hår- och gummivaruindustri	397	429	100	102	103	106	—	..
Tidningstryckerier	392	416	99	99	..	98	102	..
Tegelbruk	398	434	101	104	106	107	..	—
Bomullsindustri	376	403	95	96	102	95	93	—
Påls- och skinnvarufabriker	398	422	101	101	113	101	..	97
Skoidustri	388	414	98	99	96	101	96	88
Gummivarufabriker	393	421	99	100	103	102	..	97
Choklad- och konfektindustri	388	403	98	96	99	94	86	96
Ylleindustri	376	404	95	96	100	97	95	..
Trikåfabriker	381	408	96	97	99	100	92	90

¹ Inkl. svarverier och skidfabriker.

Tab. 21 (forts.). Medeltal och indextal (samtliga industrigrupper = 100) för timförtjänsterna år 1960 (exkl. övertids- och skifttillägg samt helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner) för vuxna arbetare inom egentlig industri

A - utan omräkning av de redovisade lönerna

B = efter omräkning till Stockholms dyrortsläge

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Industrigrupp	Genomsnittlig timförtjänst, öre		Indextal		Indextal (A) för dyrortsgrupp			
	A	B	A	B	2	3	4	5
Porslins-, kakel- och lergodsfabriker	385	411	97	98	107	95
Mejeriindustri	383	405	97	97	99	97	99	90
Annan kemisk-teknisk industri	394	412	99	98	98	97	95	96
Hatt- och mössfabriker	379	401	96	96	..	98	88	92
Sömnadsindustri	381	405	96	97	99	97	98	95
Linne- och juteindustri	355	386	90	92	95	93	—	—
Sågverk och hyvlerier	377	400	95	95	..	99	88	..
Annan textil- och beklädnadsindustri	378	397	95	95	92	95	95	95
Rent kemisk industri	380	400	96	95	—	101	87	..
Grönsaks- och fruktkonservindustri	353	385	89	92	95	92	..	—
Annan livsmedelsindustri	375	396	95	95	95	93	..	97
Fiskkonservindustri	376	399	95	95	—	96	95	—
Tändsticksfabriker	364	390	92	93	—	—
Massafabriker	371	389	94	93	..	99	88	76
Glasindustri	321	350	81	84	81	105
Samtliga industrigrupper	396	419	100	100	100	100	100	100

Tab. 22. Uppräknat antal av vuxna manliga arbetare utförda arbetstimmar (1 000-tal) samt förekomsten av ackords- och övertidsarbete år 1960 inom byggnads- och anläggningsverksamhet med fördelning efter dyrortsgrupp (Se anm. nedan)

1	2	3	4	5	6	7	8
	Uppräknat antal arbetstimmar ¹ (1000-tal)					Därav i %	
	Dyrortsgrupp				Hela riket	på ackord	på övertid
	2	3	4	5			
Husbyggnadsarbete.....	9 705	60 179	16 906	25 577	114 487	59,1	2,6
Murare	1 307	6 057	1 545	2 100	11 210	69,0	0,6
Träarbetare	3 546	17 730	5 055	7 227	34 221	64,3	0,9
därav: Parkettläggare.....	—	132	42	167	342	87,7	0,8
Grovarbetare.....	4 430	32 939	9 348	14 438	62 271	58,2	3,4
Chaufförer och truckförare	252	1 506	314	535	2 674	13,3	5,8
Maskinister	131	981	339	658	2 131	25,7	9,5
Smeder och montörer.....	39	966	305	619	1 980	41,2	7,4
Väg- och vattenbyggnadsarbete	3 019	11 480	5 014	7 843	27 355	86,7	7,5
Elektriskt installationsarbete	938	7 521	3 251	4 686	16 514	53,6	3,4
Rörledningsarbete	2 404	13 251	4 202	6 313	26 714	57,8	3,0
Måleriarbete	209	6 128	2 699	3 170	12 376	81,5	0,9
Glasmästeriarbete	52	601	257	303	1 213	17,4	3,1
Bleck- och plåtslageriarbete.....	67	1 045	250	481	1 844	73,5	1,7
Samtliga grupper.....	16 394	100 205	32 578	48 374	200 504	63,5	3,3

¹ Se s. 36.

Anm. I några fall, då företagsenheter ej kunnat lokaliseras till viss dyrortsgrupp, är antalet redovisade arbetstimmar i »Hela riket» större än

summan av antalet arbetstimmar i de olika dyrortsgrupperna.

Tab. 23. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna manliga arbetare inom bygnads- och anläggningsverksamheta = *exkl.* övertids- och skifttillägg, semesterlön och övriga förmånerb = *inkl.* övertids- och skifttillägg men *exkl.* semesterlön och övriga förmånerc = *inkl.* övertids- och skifttillägg, semesterlön och övriga förmåner

	Upp- räknat antal ¹ arbets- timmar (1 000- tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre						In- dex- tal (c) 1959 = 100		
		a	b			c				
			oav- sett löne- form	to- talt	därav		to- talt		därav	
					skift- till- lägg	över- tids- till- lägg			se- mes- ter- lön	övr. för- må- ner
Husbyggnadsarbete	114 487	788	796	1	7	849	52	0	109	
Murare	11 210	901	903	1	2	0	..	
Träarbetare	34 221	859	862	0	3	0	..	
därav: Parkettläggare	342	898	901	—	3	—	..	
Grovarbetare	62 271	743	753	1	9	0	..	
Chaufförer och truckförare ..	2 674	576	592	1	15	0	..	
Maskinister	2 131	745	774	0	29	—	..	
Smeder och montörer	1 980	712	737	1	24	—	..	
Väg- och vattenbyggnadsarbete	27 355	749	776	7	20	826	50	—	108	
Elektriskt installationsarbete ..	16 514	717	727	0	10	770	42	1	108	
Rörledningsarbete	26 714	686	696	—	9	738	42	0	106	
Måleriarbete	12 376	931	935	—	4	991	57	0	107	
Glasmästeriarbete	1 213	640	649	—	9	687	38	—	107	
Bleck- och plåtslageriarbete....	1 844	774	779	—	5	829	49	0	104	
Samtliga grupper	200 504	771	782	1	9	832	50	0	108	

¹ Se s. 36.

Tab. 24. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna manliga arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet med fördelning efter dyrortsgrupp

a = *exkl.* övertids- och skifftillägg, semesterlön och övriga förmåner
 b = *inkl.* övertids- och skifftillägg men *exkl.* semesterlön och övriga förmåner
 c = *inkl.* övertids- och skifftillägg, semesterlön och övriga förmåner

	Genomsnittlig timförtjänst, öre											
	a (oavsett löneform)				b				c			
	dyrortsgrupp				dyrortsgrupp				dyrortsgrupp			
	2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5
Husbyggnadsarbete ..	612	734	763	1 002	617	742	770	1 011	662	791	822	1 074
Murare	709	848	906	1 166	710	852	908	1 167
Träarbetare	619	788	827	1 172	621	791	830	1 175
därav:												
Parketläggare...	832	847	863	948	832	848	863	953
Grovarbetare	582	695	714	921	590	705	723	931
Chaufförer och												
truckförare	514	550	593	674	523	565	607	695
Maskinister	623	681	748	867	644	713	773	896
Smeder och mon-												
törer	642	687	663	786	688	707	685	821
Väg- och vattenbygg-												
nadsarbete	663	736	767	791	683	760	796	823	726	811	842	877
Elektriskt installa-												
tionsarbete	574	670	739	804	580	680	752	815	615	722	795	862
Rörledningsarbete ...	592	662	683	768	597	672	693	779	631	712	737	825
Måleriarbete	663	871	832	1 153	663	874	836	1 158	710	927	887	1 228
Glasmästeriarbete	577	601	649	719	588	607	659	731	620	644	698	773
Bleck- o. plåtslageriarb.	651	726	785	891	652	733	788	894	691	779	841	951
Samtliga grupper.....	617	727	756	925	625	737	767	938	667	785	816	996

Tab. 25. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna manliga arbetare inom byggnads- och anläggningsverksamhet i vissa större städer

a = *exkl.* övertids- och skifttillägg, semesterlön och övriga förmånerb = *inkl.* övertids- och skifttillägg men *exkl.* semesterlön och övriga förmånerc = *inkl.* övertids- och skifttillägg, semesterlön och övriga förmåner

	Stockholm m. förorter ¹			Göteborg m. förorter ²			Malmö					
	Upp- räknat antal ³ ar- bets- tim- mar (1 000- tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre		Upp- räknat antal ³ ar- bets- tim- mar (1 000- tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre		Upp- räknat antal ³ ar- bets- tim- mar (1 000- tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre				
		a	b		c	a		b	c	a	b	c
Husbyggnadsarbete	21 249	1 048	1 057	1 121	7 141	777	783	835	4 871	783	792	839
Murare	1 787	1 207	1 208	..	626	930	932	..	624	890	892	..
Träarbetare	5 854	1 256	1 258	..	2 135	848	851	..	1 225	930	932	..
därav: Parkettleggare	163	960	964	..	15	639	639	..	71	893	893	..
Grovarbetare	12 108	955	965	..	3 920	721	729	..	2 670	709	720	..
Chaufförer och truckförare ..	417	683	705	..	110	623	637	..	129	548	564	..
Maskinister	567	892	921	..	226	760	786	..	97	706	742	..
Smeder och montörer	517	783	819	..	124	688	708	..	127	705	732	..
Väg- o. vattenbyggnadsarbete	2 659	931	956	1 017	1 024	770	787	836	572	731	751	789
Elektriskt installationsarbete ..	4 250	818	830	878	2 026	730	742	787	799	714	728	772
Rörledningsarbete	5 323	767	779	825	2 575	679	690	735	1 312	669	680	721
Måleriarbete	2 951	1 175	1 179	1 250	1 817	877	882	933	597	888	895	946
Glasmästeriarbete	287	720	733	775	193	630	641	677	154	589	600	634
Bleck- och plåtslageriarbete....	436	908	912	970	180	807	811	866	27	882	882	942
Samtliga grupper	37 156	979	989	1 049	14 954	764	773	822	8 332	759	769	815

¹ Boo, Danderyd, Djursholm, Huddinge, Järfäl-
la, Lidingö, Nacka, Saltsjöbaden, Sollentuna,
Solna, Stocksund, Sundbyberg och Täby. —

² Mölndal, Partille, Råda, Torstlanda och Tuve.
— ³ Se s. 36.

Tab. 26. Redovisat antal av vuxna arbetare utförda arbetstimmar (1 000-tal) samt förekomsten av ackords- och övertidsarbete år 1960 vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten m. m. med fördelning efter verksamhetsområde

	Redovisat antal arbetstimmar (1 000-tal)		Därav i %			
	Män	Kv.	på ackord		på övertid	
			Män	Kv.	Män	Kv.
Mekaniska verkstäder m. m.	29 871	1 500	62,7	87,4	2,3	0,2
Massa-, pappers- och grafisk industri..	791	291	33,9	49,2	3,6	2,7
Livsmedelsindustri	126	—	—	—	2,5	—
Sko- och beklädnadsverkstäder, tvätt- anstalter.....	650	1 617	65,9	90,6	5,9	2,5
Summa	31 439	3 408	61,8	85,7	2,4	1,5
Linjearbete, ban- och vägunderhållsar- bete samt byggnads- och anlägg- ningsverksamhet	57 525	32	53,9	0,3	4,0	0,3
Förrädsarbete	4 847	107	8,0	15,6	2,2	0,5
Samtliga grupper.....	93 812	3 547	54,2	82,8	3,4	1,5

¹ Då antalet arbetstimmar vid ackordsarbete för väg- och brobyggnadsarbetare vid väg- och vattenbyggnadsverket ej kunnat särredovisas, har procentsiffrorna 53,9 och 54,2 i tab. 26,

liksom även de genomsnittliga timförtjänsterna 489, 475, 641 och 654 öre i tab. 27, beräknats utan hänsynstagande till denna grupp.

Tab. 27. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten m. m.

a = *exkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmånerb = *inkl.* övertids- och skifttillägg men *exkl.* helgdagslön, semesterlön och övriga förmånerc = *inkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

	Redo- visat antal arbets- tim- mar (1 000- tal)	Genomsnittlig timförtjänst, öre									
		a			b				c		
		på tid- lön	på ac- kord	oav- sett löne- form	to- talt	därav		to- talt	därav		
						skift- till- lägg	över- tids- till- lägg		helg- dags- lön	se- mes- ter- lön	övri- ga för- må- ner
Män	93 812	1 489	1 641	572	584	3	9	654	12	39	19
Mekaniska verkstäder m. m.	29 871	524	619	584	590	1	6	671	18	41	22
Massa-, pappers- o. grafisk industri	791	611	756	660	691	15	16	757	—	43	23
Sko- o. beklädnadsverkst., tvättnst.	650	479	620	572	591	4	15	660	15	38	17
Linjearbete, ban- och vägunderhålls- arbete samt byggnads- o. anlägg- ningsverksamhet	57 525	1 475	1 654	572	587	5	11	654	10	38	19
Förrädsarbete	4 847	475	591	484	490	0	6	535	3	30	12
Kvinnor	3 547	385	443	433	436	1	2	495	11	30	17
Mekaniska verkstäder m. m.	1 500	373	467	455	455	0	0	520	15	32	17
Massa-, pappers- o. grafisk industri	291	446	497	471	479	2	6	541	—	33	29
Sko- o. beklädnadsverkst., tvättnst.	1 617	326	416	407	413	2	4	466	11	27	15

¹ Se not 1, tab. 26.

Tab. 28. Genomsnittliga timförtjänster år 1960 för vuxna arbetare vid statliga verkstäder och byggnadsarbeten m. m. med fördelning efter dyrortsgrupp

a = *exkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

b = *inkl.* övertids- och skifttillägg men *exkl.* helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

c = *inkl.* övertids- och skifttillägg, helgdagslön, semesterlön och övriga förmåner

	Genomsnittlig timförtjänst, öre											
	a (oavsett löneform)				b				c			
	dyrortsgrupp				dyrortsgrupp				dyrortsgrupp			
	2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5
Män	512	551	583	635	522	559	595	657	589	631	667	726
Mek. verkst. m. m. . .	490	568	609	648	503	574	615	656	564	653	694	752
Massa-, pappers- o. gra- fisk industri	—	526	536	692	—	541	578	720	—	576	643	788
Sko- o. beklädnads- verkst., tvättanst. . .	—	529	584	659	—	547	611	675	—	607	689	759
Linjearbete, ban- och vägunderhållsarbete samt byggnads- och anläggningsverksam- het	516	547	578	637	526	558	593	664	594	627	664	726
Förrädsarbete	465	464	506	520	468	469	514	527	513	510	560	580
Kvinnor	388	397	465	478	388	400	467	485	425	453	530	553
Mek. verkst. m. m. . .	—	422	485	494	—	423	485	495	—	485	552	564
Massa-, pappers- o. gra- fisk industri	—	—	420	487	—	—	422	497	—	—	458	567
Sko- o. beklädnads- verkst., tvättanst. . .	—	380	425	472	—	385	430	479	—	432	491	545

Tab. 29. Genomsnittliga timförtjänster under andra kvartalet 1960 för vuxna manliga, fast anställda arbetare vid privata buss- och åkeriföretag inom olika dyrortsgrupper

	Uppräknat antal arbetare ¹	Genomsnittlig timförtjänst, öre															
		exkl. övertidstillägg m. m.								inkl. övertidstillägg m. m.							
		Hela riket	Dyrortsgrupp							Hela riket	Dyrortsgrupp						
			2	3	därav Malmö	4	därav Stor-Göteborg ²	5	därav Stor-Stockholm ³		2	3	därav Malmö	4	därav Stor-Göteborg ²	5	därav Stor-Stockholm ³
Bussföretag	2 093	479	451	460	—	470	504	526	553	522	481	497	—	513	563	581	608
Bussförare	1 745	472	450	456	—	459	476	519	547	517	481	495	—	505	543	579	611
Biljettförsäljare	35	344	—	..	—	..	—	380	—	..	—
Verkstadsarbetare	196	573	..	531	—	566	597	625	639	596	..	554	—	590	624	646	662
Övriga	111	486	..	420	—	521	520	533	..	453	—	578	580
Åkeriföretag	9 602	546	502	522	522	561	569	605	609	573	532	554	560	585	595	627	631
Chaufförer	7 976	540	501	518	519	559	561	600	604	569	532	551	560	583	586	623	627
Expressarbetare	910	532	470	489	497	522	541	605	607	550	482	507	521	550	578	621	623
Verkstadsarbetare	170	638	..	605	..	639	652	726	744	660	..	628	..	666	673	744	762
Övriga	546	626	..	618	..	622	751	645	642	648	..	646	..	642	773	661	656

¹ Se s. 43. — ² Göteborg med förorter; jfr not 2, tab. 25. — ³ Stockholm med förorter; jfr not 1, tab. 25.

Tab. 30. Genomsnittliga timförtjänster under andra kvartalet 1960 för vuxna arbetare (exkl. s. k. lördags-söndagsextra) i statlig buss- och åkeriverksamhet inom olika dyrortsgrupper

	Redo- visat antal arbeta- re	Genomsnittlig timförtjänst, öre															
		exkl. övertidstillägg m. m.								inkl. övertidstillägg m. m.							
		Hela riket	Dyrortsgrupp							Hela riket	Dyrortsgrupp						
			2	3	därav Mal- mö	4	därav Stor- Göte- borg ³	5	därav Stor- Stock- holm ⁴		2	3	därav Mal- mö	4	därav Stor- Göte- borg ³	5	därav Stor- Stock- holm ⁴
Män	4 703	508	472	493	518	521	505	567	569	538	503	521	5,35	543	530	603	616
Vägbussförare	2 707	508	477	493	501	522	490	567	563	545	511	529	5,45	550	528	611	622
Lastbilsförare	983	518	448	507	541	526	512	588	610	539	472	528	5,53	545	538	606	632
Verkstads- och garagearbetare, grupp I ¹	451	548	485	528	..	581	..	627	611	567	498	539	..	598	..	673	661
II—III ²	226	466	..	450	507	502	486	..	467	537	542
Magasins- och lastkarlar.....	303	472	..	440	..	494	497	543	559	484	..	454	..	502	504	554	572
Biljettförsäljare och paketbud..	33	355	—	..	—	..	—	373	—	..	—	..	—
Kvinnor	127	384	..	345	418	418	413	..	357	462	465
Biljettförsäljerskor	30	437	—	—	—	—	—	437	437	490	—	—	—	—	—	490	490
Städerskor	97	360	..	345	379	..	357

¹ Till grupp I räknas verkstads- och garagearbetare (exkl. smörjare, lutkokare, värmeledningsskötare, förrädsarbetare, garagebiträden, tvättare, städare och andra jämförbara arbetare) med minst 4 år i yrket. — ² Till grupp II—III räknas övriga verkstads- och garagearbetare (dvs. smörjare etc.) samt arbetare i grupp I som arbetat kortare tid än 4 år i yrket. — ³ Göteborg med förorter; jfr not 2, tab. 25. — ⁴ Stockholm med förorter; jfr not 1, tab. 25.

Tab. 31. Genomsnittliga timförtjänster under första halvåret 1960 för vuxna arbetare¹ (exkl. s. k. lördags-söndagsextra) vid kommunala buss- och spårvägsföretag inom olika dyrortsgrupper

	Redovisat antal		Genomsnittlig timförtjänst, öre									
	Hela riket (exkl. Sthlm)	Stockholm	exkl. övertidstillägg m. m.					inkl. övertidstillägg m. m.				
			Hela riket (exkl. Sthlm)	Dyrortsgrupp				Hela riket (exkl. Sthlm)	Dyrortsgrupp			
				3		4	5		3		4	5
			Malmö	övriga 3-orter	Göteborg	Stockholm		Malmö	övriga 3-orter	Göteborg	Stockholm	
Månadsavlönade, 45 tim./vecka²												
Förare (enmansbetjäning).....	1 016	472 ³	521	537	513	577	733	567	590	557	640	770
* (övriga).....	1 314	1 518 ⁴	544	514	506	553	677	609	562	548	623	729
Biljettförsäljare, ytnät	185	680 ⁵	500	506	..	—	577	548	556	..	—	625
Verkstadsarbetare	140	—	548	—	548	—	—	587	—	587	—	—
Spärrpersonal	—	379 ⁶	—	—	—	—	564	—	—	—	—	624
Övriga	22	187 ⁷	..	—	..	—	600	..	—	..	—	629
Timavlönade, 45 tim./vecka												
Förare (enmansbetjäning).....	80	—	488	..	490	—	—	544	..	545	—	—
* (övriga).....	37	—	471	478	..	—	—	528	536	..	—	—
Biljettförsäljare	33	—	468	468	—	—	—	537	537	—	—	—
Verkstadsarbetare	356	488	590	551	525	674	764	603	569	546	677	766
Övriga manliga arbetare ⁸	404	952	628	549	509	651	653	658	606	539	676	676

¹ Med undantag för Stockholm avser uppgifterna endast manliga arbetare. — ² I Stockholm 40,6 timmar per vecka. — ³ Därav 2 kvinnor. — ⁴ Därav 13 kvinnor. — ⁵ Därav 260 kvinnor. — ⁶ Därav 193 kvinnor. — ⁷ Därav 14 kvinnor. — ⁸ I Stockholm 44,1 timmar per vecka.

Tab. 32. Genomsnittliga timförtjänster under andra kvartalet 1960 för vuxna manliga, fast anställda arbetare vid oljedistributionsföretag inom olika dyrortsgrupper

	Uppräknat antal arbetare ¹	Genomsnittlig timförtjänst, öre															
		exkl. övertidstillägg m. m.								inkl. övertidstillägg m. m.							
		Hela riket	Dyrortsgrupp							Hela riket	Dyrortsgrupp						
			2	3	därav Malmö	4	därav Stor-Göteborg ²	5	därav Stor-Stockholm ³		2	3	därav Malmö	4	därav Stor-Göteborg ²	5	därav Stor-Stockholm ³
Samtliga arbetare	4 023	531	473	512	519	539	552	574	580	556	487	534	540	569	585	602	609
Bilförare	1 089	539	..	529	534	545	538	566	562	567	..	556	561	580	571	594	588
Lagerarbetare	924	545	..	513	501	554	564	574	576	572	..	535	518	585	597	600	602
Bensinstationsarbetare ..	1 847	517	471	500	501	515	539	579	597	534	484	517	510	537	564	597	615
Anläggningsmontörer ..	103	579	—	549	..	582	..	618	..	609	—	578	..	611	..	651	..
Tankningspersonal	60	543	—	547	547	670	—	674	674

¹ Se s. 46. — ² Göteborg med förorter; jfr not 2, tab. 25. — ³ Stockholm med förorter; jfr not 1, tab. 25.

SOCIALSTYRELSEN
BYRÅN FÖR LÖNE- OCH
SYSSELSÄTTNINGSTATISTIK

STOCKHOLM 2
Tel. Växel 22 12 00
Rikssamtal 22 12 50
Begär i växeln 69

Uppgifter om löneförhållandena för lantarbetare under år 1960

Obs! Om Ni ej haft någon lejd arbetskraft under år 1960, torde Ni fylla blanketten till Hushållnings-sällskapet sedan tillämpliga uppgifter på denna sida hämnats.

Läs noga igenom bifogade anvisningar innan blanketten ifylls!

V. g. ifyll nedanstående uppgifter

Brukarens namn
Gårdens namn
Kommun
Län
Akerareal år 1960 ¹ hektar

Vid ev. korrespondens med socialstyrelsen eller Hushållnings-sällskapet var god återropa nr

¹ Här ingår såväl trädad åker som åker använd till permanenta beten. Om arealen jämfört med år 1959 är ändrad, var vänlig meddela här anledningen (uppodling, tillköp, delning, till- eller frånrendering etc.)

A

Här lejda arbetare anlitats under år 1960?	☐ Ja ☐ Nej	Är gården bunden av kollektivavtal?	☐ Ja ☐ Nej	Om nej, följ såväl sådant avtal?	☐ Ja ☐ Nej
--	---	-------------------------------------	---	----------------------------------	---

B

Ange här nedan hur den i kolumn 15 på omstående sida redovisade kontanta lönen för akordsarbete fördelades på olika poster för var och en av de arbetare, som haft sådant arbete.

1	2	3	4	5	6
Namn (initialer)	Mjölknng Kronor	Betskötsel Kronor	Hästkötsel mot styckebetaling Kronor	Annat arbete Kronor	Summa Kronor

C

Ange här nedan enligt bifogade anvisningar den fria bostadens kvalitetsklass, storlek etc. samt övriga naturaförmånens omfattning och värde för var och en av de arbetare som enligt uppgift i kol. 18 på omstående sida haft naturaförmåner. I tabellen i anvisningarna finns ett exempel på hur nedanstående tabell skall ifyllas.

Namn (initialer)	Namn (initialer)

Postadress
Uppgiftslämnarens namn
Telefon

Uppgifterna är skyddade enligt lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar.

Uppgifterna bör avse tiden 1-1-31/12 1960. Vid avvikelse anteckna här vilken period som avses

(...../...../.....)

Lönförhållandena för lantarbetare under år 1960

Obs! Endast lejda arbetare skall redovisas, ej familjemedlemmar (hustru, barn, barnbarn, föräldrar, far- och morföräldrar, syskon, svägar, svägerska, mäg och sonhustru). Skogsarbetare och arbetare vid maskinstationer redovisas ej. Redovisa hela lönen (utan avdrag för skatt, inköpta produkter, hyra o. dyl.).

Läs noga igenom bifogade anvisningar innan blanketten ifylls!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Namn (initialer)	Man = m Kvinna = k	Födelsår (se anv.)	Yrke (rättare, traktorförare, egendigt lantarbetare, ladugårdsförmän, djurskötare, lastbilsförare, smed, mjölkerska osv. Arbetare med både djurskötsel och annat arbete hänförs till den yrkesgrupp inom vilken han huvudsakligen varit sysselsatt).	Tidlönsarbete				Rykt, förberedelse- och avslutningsarbeten		Antal arbetsdagar under året mot tidlön	Ackordsarbete (ej skogsarbete). Även avsnitt B å omräkande sida skall ifyllas.		Semestrelön och semesterersättning	Provisioner och övriga kontanta ersättningar	Sätt kryss (X) om arbetaren erhållit fria månadsbrev under året (Se anv.)	Ifylles av socialstyrelsen			
				Arbete på ordinarie arbetstid (betr. skogsarb. se anv.), dock ej vad som redovisas i kol. 9-12	Arbete på övertid (betr. skogsarb. se anv.), dock ej vad som redovisas i kol. 9-12	Ersättningsarbete på sönd- och helgdagar	Sia tim.	Sia kr	Sia tim.		Sia kr	Sia tim.					Sia kr	Sia tim.	Sia kr

SOCIALSTYRELSEN
BYRÅN FÖR LÖNE- OCH
SYSSELSÄTTNINGSTATISTIK
STOCKHOLM 2

Stockholm i januari 1961.

Enligt Kungl. kungörelse den 26 november 1954 (nr 668) åligger det socialstyrelsen att utarbeta den årliga statistiken över lantarbetarnas löner. Socialstyrelsen översänder härmed till Eder även detta år blanketter för denna statistik.

Socialstyrelsen är väl medveten om att blankettens besvarande förorsakar ett merarbete för Eder. Lönestatistiken har emellertid stor betydelse inte bara för statsmakterna utan även för näringslivets och arbetsmarknadens organisationer. Om statistiken skall motsvara de krav som ställs på den är det angeläget att alla utsända blanketter blir besvarade.

De uppgifter Ni lämnar är skyddade enligt lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar.

Socialstyrelsen väddar till Eder att ifylla blanketten och senast den 1 februari 1961 insända den i bifogade kuvert till Hushållningssällskapet, som efter granskning skall vidarebefordra den till socialstyrelsen. Om Ni ej anlitat lejd arbetskraft under år 1960, anges detta på blankettens framsida.

Blanketten översänds i minst två exemplar, så att Ni kan behålla kopia av Edra uppgifter. Fler blanketter kan rekvideras från socialstyrelsen.

ERNST BEXELIUS

Leif Björk

I ovanstående väddjan att lämna uppgifter iustämmer vi på respektive organisationers vägnar:

Sten Zachrisson
Hushållningssällskapets Förbund

Carl-Bertil Stenberg
Svenska Lantarbetstygareföreningen.

**Anvisningar till blanketten angående löneförhållandena
för lantarbetare under år 1960**

Blankettens framsida

- A** Gården är »bunden» av kollektivavtal, om arbetsgivaren antingen tillhör lantarbetstygareföreningen eller träffat särskilt avtal med lantarbetareförbundet.
- B** Observera att inkomst av skogsarbete icke skall redovisas här. Summan i kol. 6 på blankettens framsida

bör svara mot summa kronor (kontant lön) i kol. 15 på blankettens baksida.

Anvisningar för ifyllande av avdelning C finns på C omstående sida.

Blankettens baksida

Här redovisas arbete utfört av lejda arbetare. Som lejda arbetare räknas alla utom brukaren själv och hans familjemedlemmar (dvs. hustru, barn, barnbarn, föräldrar, far- och morföräldrar, sykon, sväger, svägerska, måg, sonhustru). — Skogsarbetare och arbetare vid maskinstationer redovisas ej. Redovisningen skall avse hela den intjänta lönen innan avdrag gjorts för skatt, inköpta produkter och dylikt.

Kol. 3. Ange ungefärlig ålder (t. ex. »25 år»), om Ni ej vet födelseåret. Undvik att lämna kolumnen tom.

Kol. 5—13. Endast faktiskt fullgjord arbetstid och kontant lön härför redovisas. Av lantarbetare utfört skogsarbete medräknas endast om det utförts mot samma lön som jordbruksarbetet. Fridagar, sjukdagar, semesterdagar etc. skall ej redovisas. Kontant semesterlön och semesterersättning redovisas i kol. 16. Event. sjuklön m. m. från arbetsgivaren redovisas i kol. 17. Omfattningen och värdet av naturaförmåner redovisas på blankettens framsida (avdelning C).

Kol. 8. Här redovisas hela ersättningen för övertidsarbete (således ej enbart övertidstillägget).

Kol. 10, 12 och 15. Här redovisas hela lönen för ifrågasvarande arbete (sålunda ej enbart tillägg till ordinarie timlön). Observera att skogsarbete som utförts mot ackordsersättning ej skall redovisas på denna blankett.

Kol. 13. Här redovisas även arbetsdagar då såväl ackords- som tidlönsarbete utförts (jfr anvisn. till kol. 14). Sön- och helgdag, då arbete förekommit, räknas som arbetsdag.

Kol. 14. Här redovisas endast arbetsdagar, på vilka enbart ackordsarbete (ej skogsarbete) utförts. Skulle såväl ackords- som tidlönsarbete ha utförts under samma dag, skall arbetsdagen inräknas i dagantalet i kol. 13. Förtjänsten av ackordsarbetet sådana dag anges däremot i kol. 15.

Kol. 16. Här redovisas semesterlön och semesterersättning som arbetsgivaren betalat under året. Vid anställning med fast månadslön räknas som semesterlön den del av den kontanta lönen som belöper sig på semestertiden.

Kol. 17. Ersättningar från andra än arbetsgivaren (t. ex. från sjukkasse) medtas ej.

Kol. 18. Anvisningar till denna kolumn finns på omstående sida.

**Anvisningar till kolumn 18 samt till avdelning C
på blankettens framsida**

Kol. 18. För arbetare som under år 1960 åtnjutit fria naturaförmåner (dvs. naturaförmåner för vilka betalning ej lämnats) sätts ett kryss (X) i kolumnen.

Avdelning C. Uppgifter om naturaförmånernas art och omfattning för var och en av de arbetare som under år 1960 åtnjutit sådana lämnas på blankettens framsida (avdelning C). I tabelln nedan lämnas exempel på hur avdelning C skall ifyllas.

Fria naturaprodukter. »Fria naturaprodukter» (t. ex. mjölk, bränsle) bör av uppgiftslämnaren värderas enligt gällande marknadspriser.

Fritt logi. För »fritt logi» (möblerat rum inklusive linne, bränsle och lyse) anges, förutom den tidsperiod under vilken förmånen åtnjuts, huruvida rummet är »enskilt» eller »delat». Om rummet uppvärms från central uppvärmningsanordning, är försedd med wc eller tvättställ eller om tillgång till tvätttrum finns, anges även detta.

Fri bostad. För »fri bostad» anges bostadens kvalitet genom att den hänförs till endera av de fyra kvalitetklasserna 0, I, II eller III.

Till klass 0 räknas bostäder som saknar el-lj- eller vatten eller avlopp.

Till klasserna I, II eller III räknas bostäder som är utrustade med såväl el-ljus som vatten och avlopp. Härvid bestäms klassen med hänsyn till planlösnig och utrustning med fasta inredningsdetaljer, såsom garderober, skafferier, arbetsbänk och skåp i kök. Är bostaden i dessa avseenden av god standard hänförs den till klass I. Till klass III hänförs bostad som är behäftad med vissa brister (kopplade fönster saknas, diskho saknas, skafferiet är dåligt eller på icke ändamålsenlig plats, takhöjden är onormalt hög eller låg, värmeisoleringen är dålig etc.). Klass II är en mellanklass.

Vid klassbedömningen skall hänsyn ej tas till förekomsten av nedan uppräknade bekvämlighetsdetaljer (möblerbar hall, tvätttrum osv.). Sedan kvalitetklassen fastställts, anges bostadens storlek (t. ex. 1 rum och kök), den tid (t. ex. 1:2—309) under vilken bostad upplåtits samt förekomsten av en eller flera av nedan uppräknade bekvämlighetsdetaljer:

Möblerbar hall	Tvätttrum	El-spis
Rinnande vatten	Badrum	Centralvärmeanläggning (= cv)
Wc	Kylskåp	Varmvattenberedare

Fri kost, fri tvätt. För »fri kost», »fri tvätt» skall den tidsperiod anges under vilken respektive förmån åtnjuts.

Exempel på hur naturaförmånerna skall specificeras på blankettens framsida, avdelning C.

Namn (initialer)	Namn (initialer)
KH	BG
Fri kost 298 dagar (1/1—31/12) Fritt logi 1/1—31/12. Rummet delat, tillgång till tvätttrum	Klas 1: 3 rum o. kök med rinnande vatten, badrum, wc, kylskåp, el-spis och cv under tiden 1/1—31/12 150 kg potatis å 30 öre ¹
MA	Klass III: 2 rum o. kök med rinnande vatten och tvätttrum under tiden 1/4—31/12 1 000 l mjölk å 70 öre ¹

¹ De här angivna priserna är endast att betrakta som exempel.

SOCIALSTYRELSEN
BYRÅ FÖR LÖNE- OCH
SYSSELFÄRINGSSTATISTIK
STOCKHOLM 2
Tel. lokalt 22 12 00
riks 22 12 50
Bogår i växeln 69

Stockholm i januari 1961

Obs! Vid korrespondens med social-
styrelsen i denna fråga, åberopa

nr

Det åligger socialstyrelsen att utarbeta statistik över löneförhållandena för trädgårdsarbetare. Statistiken för år 1960 skall omfattas av arbetare vid ett urval av trädgårdsföretag. Edert företag tillhör de utvalda företagen. För att statistiken skall bli tillförlitlig, är det angeläget att fullständiga uppgifter lämnas för dessa företag. Socialstyrelsen får därför anhålla att ni vill ifylla denna blankett och senast den 15 februari 1961 återsända den till styrelsen. Blanketten översändes i minst två exemplar, av vilka ni kan behålla ett som kopia. Uppgifterna är skyddade enligt lagen om inskränkningar i rätten att utbevisa allmänna handlingar.

Ytterligare blanketter kan rekvireras från socialstyrelsen. Svarskvart bifogas.

ERIST BEKELIUS

Leif Björk

Trädgårdsarbetsgivarnas Riksförbund och Svenska Trädgårdsarbetsgivarförbundet vänder till sina medlemmar att lämna socialstyrelsen önskade uppgifter.

TRÄDGÅRDSARBETSGIVARNAS RIKSFÖRBUND
Nore M. Halgren

SVENSKA TRÄDGÅRDSARBETSGIVARFÖRENINGEN
Carl-Bertil Stenberg

Företagets namn	Är företaget medlem i arbetsgivarförning eller finns särskild överenskommelse som gör företaget bundet att tillämpa kollektivavtal?	☐ ja ☐ nej
Kommun	Om nej: följs likväl sådant avtal?	☐ ja ☐ nej
Lan	Lönegrupp ¹⁾	

Har löjda arbetare anlitats under år 1960? ja nej

Obs! Om löjda arbetskräft ej anlitats återsändes blanketten sedan frågorna på denna sida besvarats.

Om företaget övergitt i annans ägo, var god ange den nya ägarens namn	Postadress	den / 1961
adress	Uppgiftslämnarens namn	
	Telefon	

1) I lönehänseende indelas landet på följande sätt: (Var god ange A, B el. C.)

Lönegrupp A omfattar Stockholmsstrakten, Göteborgsstrakten samt arbetsplatser belägna inom Västermannlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. (Stockholmsstrakten begränsas mot väster av länsgränsen, mot norr av en linje Ståket-Rosersberg-Vallentuna-Åkersberg, mot söder av en linje Södertälje-Tungelsta-Deleå. Göteborgsstrakten omfattar alla orter inom 3 mils radie, räknat från Gustaf Adolfs torg i Göteborg.)

Lönegrupp B omfattar de städer som ej ingår i Lönegrupp A och deras omgivelser inom 2 mils radie, räknat från centrum i respektive stad.

Lönegrupp C omfattar landet i övrigt.

Uppgifter angående arbetstid och löneförhållanden år 1960 för trädgårdarbetare m. fl. anställda arbetare hos företaget.
 Uppgifter lämnas ej för driftledare, försäljare, kontors- och butikspersonal eller för företagen själv och hans familjmedlemmar
 (hustru, barn, barnbarn, föräldrar, far- och morföräldrar, syskon, svägar, svägerska, sön, sonhustru). Trädgårdslämningsverksamhet redovisas ej.
 Obs! Redovisningen skall avse hela den intjänade lönen, innan avdrag gjorts för skatt, inköpta produkter o.d.

Namn (initialer o.l.r.)	Födelsår	Hus o. bostadsk	Yrke (arbetande förmän, trädgårds- arbetare, grovvarbetare, el- dere, snickare, chaufför, slev osv.)	Antal praktiker för trädgårdarbetare	Tidlönsarbete				Akkordarbete				Somester- lön och semester- ersättning	Provisio- ner och övriga kontak- ta er- sätt- ningar	Värdet av fritt er- hållna natu- roförmåner under året	Totale antalet arbets- dagar under året	Ifyllas ej:				
					Arbete på ordinarie arbetstid		Arbete på övertid, vakt- tjänstgöring o. d.		Arbete på ordinarie arbetstid		Arbete på övertid (även styckebe- talad hästskötelse på övertid)										
					See tim	See kr	See tim	See kr	See tim	See kr	See tim	See kr									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	

ANVISNINGAR

Kol. 2. Födelsår.
 Kan årtalet ej sakt uppge redovisas arbetarens ungefärliga ålder, t. ex. "25-29 år" eller "30-34 år".

Kol. 3. Yrke.
 Hed trädgårdarbetare menas arbetare som förvärvat eller som håller på att förvärva yrkeskunskighet.

See grovvarbetare nämns arbetare, vilka anställts för utförande av sådana arbeten, vilka han fullgöras efter enkla arbetsanvisningar eller arbetsbeskrivningar, rutinarbeten såsom grävning, häckning, hämtläggning, frukt- och bärgläggning ävensom enkla tempoarbeten vid specialodlingar m.m.

Kol. 6 - 9. Tidlönsarbete.
 Här redovisas arbete mot tidlön (ordinarie lönetillägg). I kol. 6 och 8 redovisas endast faktisk arbetstid, alltså ej semester, fridagar, sjukdagar o. d. Semesterlön och semesterersättning redovisas i kol. 14. Er. sjuklön från arbetsgivaren, provisioner m.m. redovisas i kol. 15. Kol. 6-7 avser endast ordinarie arbetstid. Kol. 8-9 avser arbete på övertid samt vakttjänstgöring och natteldning utförd av andra arbetare än särskilt anställda eldere. Här uppge alltid hela ersättningen för dessa slag av arbeten (ordinarie lönetillägg).

Kol. 10 - 13. Akkordarbete.
 Här redovisas arbete mot akkordlön. Liksom beträffande tidlönsarbete skiljs här mellan arbete på ordinarie arbetstid och arbete på övertid.

Akkordlön + tillägg redovisas. Är lönetalet ej sakt känt, beräknas det så noggrant som möjligt.

Kol. 14. Semesterlön och semesterersättning.
 Här redovisas semesterlön och semesterersättning som arbetsgivaren betalat under året.

Kol. 15. Provisioner och övriga kontakta ersättningar.
 Här redovisas provision o.s.m. som arbetsgivaren betalat.

Kol. 16. Värdet av fritt erhållna naturförmåner.
 Här redovisas värdet av fritt bostad, fritt kost och fria produkter. Här andra naturförmåner utgått under året redovisas även värdet av dessa i kolumnen. Värdningen bör ske enligt på orten gällande skattetabell resp. marknadpris.

ANVISNINGAR

till Uppgifter om Löneförhållanden under år 1960 för industriarbetare m. fl.

OBS: Uppgifterna skall endast avse arbetare (inberäknat förmån som regelmässigt deltar i arbetet samt lagerarbetare och chaufförer). Skogs- och jordbruksarbetare, hemarbetare, butikspersonal, städerskor och servitriser medtas ej.

Arbetare, som icke hör till någon av avd. D eller C, skall -- oavsett arbetstiden per vecka -- redovisas under avd. A + B -- Övriga arbetare.

Olika arbetsställen bör redovisas var för sig på skilda blanketter.

Redovisningen skall avse lönen inberäknat av företaget verkatillda skatteavdrag.

Kol. 1. Arbetarkategori. Som vuxna resp. minderåriga räknas personer som under år 1960 fyllt resp. ej fyllt 18 år (födda senast 1942 resp. 1943 och senare), såvida ej annan åldersgräns förekommer i gällande avtal.

Lärlingar redovisas bland minderåriga. Det torde observeras, att den i redovisningen tillämpade åldersgräns för minderåriga skall anges i avd. H.

Kol. 2. Medeltalant arbetare under den tid arbetet pågätt år 1960. För varje månad, då verksamheten pågätt, utom juli (eller annan månad då huvuddelen av semestern infallit) och december, utväljs ett visst avlöningstillfälle (exempelvis det som avser tredje veckan i månaden). Antalet arbetare som fått avlöning vid dessa tillfällen summeras och summan divideras med antalet medtagna tillfällen, dvs. 10 vid arbetsställe, där verksamheten pågätt hela året.

Kol. 3. Tillönsarbete, faktisk arbetstid. Här redovisas all faktisk arbetad tid/arbetslön (inkl. tid, varunder ackordkompensation utgätt), såsom ordinarie tid, övertid och skifttid; även betald restid, gångtid och väntetid medtas men ej tid då blandat ackord tillämpats. Jfr anvisningar till kol. 5.

Tid då arbete ej förekommit (såsom semesterdagar, helgdags- resp. helgdagsaftonstimmar, lediga (lör-)dagar i samband med omfördelning av arbetstiden) medräknas ej.

Aven för arbetare med fast vecko- eller månadslön skall redovisningen endast avse faktiskt arbetade timmar.

Kol. 4. Tillönsarbete, arbetslön. Här redovisas all tidlöns (timlön, veckolön, månadslön o. dyl.) som utbetalas under år 1960 vid rent tidlönsarbete. Ackordkompensation samt ersättning för res- och gångtid samt väntetid medtas. Vid premieackord, driftsackord eller andra former av blandade ackord redovisas även tid, varunder arbetsför tjänsten på något sätt är beroende av arbetsprestationen. Till ackordstid räknas även tid, varunder premieackord, driftsackord eller andra former av blandade ackord tillämpas.

tid medtas. Vid premieackord, driftsackord eller andra former av blandade ackord redovisas tidlönsdelen i kol. 6. Traktamenten redovisas ej.

Övertidstillägg redovisas i kol. 8, skifttillägg samt tillägg för förskjuten och obekväm arbetstid i kol. 9 och helgdagslön till timvillånade arbetare i kol. 10. Jfr anvisningar till kol. 6, 8, 9 och 10.

Semesterlönen och semesterersättning skall (även för arbetare med fast vecko- eller månadslön) redovisas i kol. 11.

Kol. 5. Ackordsarbete, faktisk arbetstid. Här redovisas all ackordstid (även ackordsarbete på övertid eller skifttid). Som ackordstid räknas tid, varunder arbetsför tjänsten på något sätt är beroende av arbetsprestationen. Till ackordstid räknas även tid, varunder premieackord, driftsackord eller andra former av blandade ackord tillämpas.

Tid då arbete ej förekommit (såsom semesterdagar, helgdags- resp. helgdagsaftonstimmar, lediga (lör-)dagar i samband med omfördelning av arbetstiden) medräknas ej.

Kol. 6. Ackordsarbete, arbetsför tjänst. Här redovisas all ackordsför tjänst, både förskott, som svarar mot i kol. 5 angiven tid, och överskott, som utbetalas under året. Även vid premieackord eller driftsackord eller andra former av blandade ackord redovisas hela för tjänsten i kol. 6, såväl den fasta delen (tidlönsdel) som den rörliga delen (premie, bonus o. dyl.). **Mätningkostrader** (till arbetarnas mätningamäna) medräknas. Övertidstillägg redovisas i kol. 8, skifttillägg samt tillägg för förskjuten och obekväm arbetstid i kol. 9 och helgdagslön till tim- och ackordavillånade arbetare i kol. 10.

Obs! Semesterlönen och semesterersättning skall redovisas i kol. 11.

Kol. 7. Övertidsarbete, timmar. Här redovisas alla övertidstimmar, både på tidlöns och ackord, som enligt avtal är övertid eller som eljest betalas som övertid. Vid skiftarbete skall i denna kolumn endast redovisas tid utöver den för skiftgången fastställda normala arbetstiden.

Kol. 8. Övertidsarbete, övertidstillägg. Här redovisas endast tillägget för i kol. 7 redovisad övertid.

Kol. 9. Skifttillägg m. m. Här redovisas endast tillägget vid skiftarbete samt vid förskjuten och obekväm

arbetstid, dock ej övertidstillägg. Jfr anvisningar till kol. 7 och 8. Om dessa tillägg ej kan särredovisas utan inräknats i kol. 4 resp. 6, bör detta särskilt noteras under anmärkningar (avd. I). Den kompensation som utgätt vid förkortad arbetstid (t. ex. vid heltkonuerlig skiftgång eller vid arbete under jord) redovisas i kol. 4 resp. 6. Jfr anvisning till kol. 10.

Kol. 10. Helgdagslön (helgdagsersättning) till tim- och ackordavillånade arbetare. Här redovisas ersättning som enligt avtal utgår till tim- och ackordavillånade arbetare för vissa bestämda helgdagar då arbete ej förekommit. Förskjutningen skall s. k. helgtillägg vid skiftarbete eller vid förskjuten eller obekväm arbetstid, som infaller på helgdagar, ej upptas i denna kolumn utan redovisas i kol. 9.

Vidare bör observeras, att den ersättning för helgdagar, som följer med fast vecko- eller månadslön, skall vara medtagen i kol. 4 resp. kol. 6.

Kol. 11. Semesterlön, semesterersättning. Här redovisas semesterlönen och semesterersättning (även för vecko- eller månadslönsavillånade arbetare) som utbetalas under år 1960.

Kol. 12. Övriga förmåner. Här upptas övriga förmåner, såsom kontant hyresbidrag, värdet av fri bostad, bostad med nedsett hyra (nedsättningen), fri ved, fritt lys och fri kost, ved, lys och kost till nedsett pris (nedsättningen) samt logierersättning m. m., kontant ersättning för eller bidrag till arbetskläder och tvätt samt värdet av fria arbetskläder och fri tvätt av sådana.

Med fria arbetskläder avses dock ej sådana arbets- och skyddkläder, som utlämnas till arbetarna enligt arbetsarkyddlagens bestämmelser.

Vidare upptas ersättning för jourtjänst i denna kolumn.

Ersättning vid militärtjänstgöring, familjebidrag enligt avtal samt mera regelbundet utgående gratifikation medtas i kol. 12.

Arbetsgivareavgift (till obligatoriska sjukförsäkring, yrkesskadeförsäkring och allmänna tilläggspenalningen) skall ej medtas i kol. 12. Utgår däremot sjukersättning utöver detta, skall denna extra ersättning redovisas i kol. 12. Bidrag till härvård, medicin o. dyl. medtas ej.

Traktamenten och verktygsersättning skall ej redovisas.

Obs! Om någon av de begärda uppgifterna ej kan särredovisas, bör under rubriken »Anmärkningar», avd. I, meddelas i vilken kol. uppgiften medtagits.

Uppgifter om löneförhållanden under år 1960 för byggnadsarbetare

Genomläs noga anvisningarna innan blanketten ifylls.

Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3		Kol. 4	Kol. 5	Kol. 6	Kol. 7		Kol. 8	Kol. 9	Kol. 10	Kol. 11	Kol. 12	Kol. 13	Kol. 14	Kol. 15
Arbetarkategori	Medel- antal arbetare under den tid arbetet pågått år 1960	Tidlönsarbete		Arbetslön (ej övertid- o. skiftillögg, ej ackords- lösp.p.) Kronor	Ackordskompensation vid rent tidlönsarbete		Ackordsarbete		Övertidsarbete		Skift- tillögg Kronor	Semester- medel Kronor	Övriga förmåner (Se anvisn.) Kronor	Totalsumma		
		All dagtid (även över- tid, skiftid o. ackords- lösp.tim.) Timmar	Arbetslön (ej övertid- o. skiftillögg, ej ackords- lösp.p.) Kronor		Timmar	Kronor	All ackordstid (även över- tid och skiftid) Timmar	Arbets- förtjänst förskott + överskott (ej övertid- o. skiftillögg) Kronor	All Övertid Timmar	Övertids- tillögg (Obs! endast tillöggst) Kronor				Arbets- timmar (kol. 3+7 Obs! ej kol. 5 Ej kol. 9 Timmar	Lön o. för- måner (kol. 4+4+8+10 +11+12+13) Kronor	
																Timmar
A. MÄN (utom lärlingar)																
1110 Specialarbetare (se anv.)																
1210 Kompetenta byggnads- grovarbetare (se anv.)																
1220 Övriga byggnadsgrav- arbetare (se anv.)																
1431 Murare																
1141 Träarbetare																
1443 Parkettläggare																
1155 Chaufförer m. fl.																
1157 Maskinister m. fl.																
1861 Smeder och montörer																
1900 Samtliga män (utom lärl.)																
2771 B. KVINNOR																
3781 C. LÄRLINGAR																

<p>D. Företagets namn</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Komman där arbetet bedrivs</p> <p>.....</p> <p>Verksamheten avsåg huvudsakligen: ☐ nybyggnadsarbete ☐ ombyggnadsarbete ☐ reparationsarbete</p> <p>Antal dagar då arbetet pågick under 1960</p> <p>.....</p>	<p>E. Förfrågningar angående på blanketten lämnade uppgifter kan ställas till (namn och tel.nr)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Postadress och datum</p> <p>.....</p> <p>Namnunderskrift</p> <p>.....</p>	<p>F. Anmärkningar</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
---	---	--

ANVISNINGAR

till Uppgifter om löneförhållanden under år 1960 för byggnadsarbetare

Uppgifterna skall endast avse arbetare (inberäknat förmån, som regelbundet deltar i arbetet). Yrkeskollektiver, som företaget syselsätter, skall ej redovisas.

Om företaget under år 1960 syselsatte byggnadsarbetare på arbetsplatser inom olika kommuner, skall dessa redovisas på skilda blanketter; däremot kan arbetare som syselsatts på olika arbetsplatser inom en och samma kommun redovisas på en blankett.

Redovisningen skall avse Måns inberäknat av företaget verkställda skatteavdrag.

Kol. 1. Arbetsarkategori.

Till specialarbetare hänförs bergsprängare med yrkesarbetarlön, armeförare, cementläggare och andra arbetare med yrkesarbetarlön (sått kompetensbevis). Jfr § 5a i kollektivavtalet.

Till kompetenta byggnadsgrovarbetare hänförs byggnadsgrovarbetare med grovarbetarlön (grått kompetensbevis). Jfr § 5b i kollektivavtalet.

Som övriga byggnadsgrovarbetare räknas nybörjare med 90, 80, 70 eller 60 % av yrkesarbetarlön. Jfr § 5c i kollektivavtalet. — Observera att lönringar ej skall redovisas som »övriga byggnadsgrovarbetare».

Bland träarbetare upptas timmermän, snickare och ställningsbyggare.

Till chaufförer m. fl. hänförs även truck- och traktörförare samt maskinister vid mobilkranar med högst 3 tons lyftkraft.

Till maskinister m. fl. hänförs grävmaskinister, maskinister vid tornvängkranar, maskinister vid mobilkranar med över 3 tons lyftkraft samt förare av schaktningstraktorer.

Till smeder och montörer hänförs järn- och verkstadsarbetare, maskinreparatörer m. fl.

Kol. 2. Medelantal arbetare under den tid arbetet pågått år 1960.

För varje månad, då verksamheten pågått, utom juli eller annan månad då huvuddelen av semestern infallit i december, utväljs ett visat avlöningstillfälle (exempelvis det som avser tredje veckan i månaden). Antalet arbetare som erhållit avlöning vid dessa tillfällen summeras, och summan divideras med antalet medtagna tillfällen, dvs. 10 om verksamheten pågått hela året.

Kol. 3. Tidlönsarbete, timmar.

Här redovisas all faktiskt arbetad tidlönsbetald tid (inkl. tid, varunder ackordskompensation utgått), såsom ordinarie tid, övertid och skifttid; även betald resttid, gångtid och väntetid medtas. Jfr anvisningar till kol. 7.

Tid då arbete ej förekommit (såsom semesterdagar, helgdags- resp. helgdagsaftonstimmor, lediga (lör-)dagar i samband med omfördelning av arbetstiden) medräknas ej.

Även för arbetare med fast vecko- eller månadslön skall redovisningen endast avse faktiskt arbetade timmar.

Kol. 4. Tidlönsarbete, kronor.

Här redovisas all tidlöns (timlön, veckolön, månadslön o. dyl.), dock ej ackordskompensation, som utbetalts under år 1960.

Erskättning för resttid (inom Stockholmsområdet även för resa till och från arbetet), gångtid och väntetid medtas. »Små», vatten- och kallvattentillag intjänata under tidlönsbetald tid redovisas här.

Traktamenten redovisas ej.

Övertidstillägg och skifttillägg medtas ej här utan redovisas i kol. 10 resp. 11.

Kol. 5. Ackordskompensation vid rent tidlönsarbete, timmar.

Här redovisas det antal timmar, för vilka ackordskompensation utgått vid rent tidlönsarbete. Observera att det i kol. 5 redovisade timmantalet även skall lagas i det timmantal, som redovisas i kol. 3.

Obs! Om någon av de begärda uppgifterna ej kan säkerredovisas, bör under rubriken »Anmärkningar, avd. F, meddelas i vilken kolonna uppgiften medtagits.

Dagtidstimmor i samband med ackordarbete, för vilka ackordskompensation utgått, medtas i kol. 3 men ej i kol. 5.

Kol. 6. Ackordskompensation vid rent tidlönsarbete, kronor.

Här redovisas ackordskompensation för i kol. 5 angiven tid. Ackordskompensation för dagtidstimmor i samband med ackordarbete medräknas i kol. 6.

Kol. 7. Ackordarbete, timmar.

Här redovisas all ackordtid, såväl ordinarie tid som övertid och skifttid. Som ackordtid räknas tid, varunder arbetsförtjänsten på något sätt är beroende av arbetsprestationen, sålunda även tid varunder premieackord eller andra former av blandade ackord tillämpas.

Dagtidstimmor i samband med ackordarbete, för vilka ackordskompensation utgått, skall medtas i kol. 3.

Tid då arbete ej förekommit (såsom semesterdagar, helgdags- resp. helgdagsaftonstimmor, lediga (lör-)dagar i samband med omfördelning av arbetstiden) medräknas ej.

Kol. 8. Ackordarbete, kronor.

Här redovisas all ackordsförtjänst, både förskott, som svarar mot i kol. 7 angiven tid, och överskott, som utbetalts under år 1960. Vid premieackord eller andra former av blandade ackord redovisas hela förtjänsten i denna kolumn, såväl den fasta delen (garanterad tim- eller veckolön) som den rörliga delen (premie, bonus o. dyl.).

Här redovisas även ackordskompensation för dagtidstimmor i samband med ackordarbete.

»Små», vatten- och kallvattentillag, intjänata på ackordtid, redovisas i denna kolumn. Mätningarkostnader (till arbetarnas mätningarna) medtas.

Övertidstillägg och skifttillägg medtas ej här utan redovisas i kol. 10 resp. 11.

Kol. 9. Övertidsarbete, timmar.

Här redovisas alla övertidstimmor, både på tidlös- och ackord, som enligt avtal är övertid eller eljest betalas som övertid. Vid skiftarbete skall i denna kolumn endast redovisas tid utöver den för skiftgången fastställda normala arbetstiden. Obs. att övertidstimmorna även skall vara inräknade i tidlöns- resp. ackordstimmorna i kol. 3 och 7.

Kol. 10. Övertidstillägg, kronor.

Här redovisas övertidstillägg för i kol. 9 angivna timmar.

Kol. 11. Skifttillägg.

Här redovisas endast tillägget vid skiftarbete och ej övertidstillägget. Jfr anvisningarna till kol. 9.

Kol. 12. Semestermedel.

Här redovisas semestermedel, som under år 1960 inbetalts till semesterkassa eller som direkt utbetalts till arbetare, som ej har semesterkort.

Kol. 13. Övriga förmåner.

Här upptas eventuella övriga förmåner såsom hyresbidrag, värdet av fri bostad, fria arbetskläder och fri tvätt m. m.

Med fria arbetskläder avses ej sådana arbets- och skydds- kläder, som utlämnas till arbetarna enligt arbetarskyddslagens bestämmelser.

Erskättning vid militärtjänstgöring medtas.

Traktamenten och verktygsersättning skall ej redovisas.

Arbetsgivarsvift (till obligatoriska sjukförsäkringen, yrkesakadeförsäkringen och allmänna tilläggs pensioneringen) skall ej medtas i kol. 13. Utgår däremot sjukersättning utöver detta, skall denna extra ersättning redovisas i kol. 13. Bidrag till läkarvård, medicin o. dyl. medtas ej.

Bl. 1799. 3.000 nr. 92 61. cfr 2434

STATISTISKA CENTRALBYRÅNS

24 JUL 1970

BIBLIOTEK

